

VEROILMOITUS VUODELTA 2024

Rahanarvoiset vinkit veronmaksajalle

*Älä unohda tarkistaa veroilmoitustasi.
Esitätetyllä veroilmoituksella on suurin osa tiedoista
valmiina, mutta tiedoissa voi olla virheitä tai puutteita.
Monia vähennyksiä pitää myös muistaa itse vaatia,
muuten ne jäävät saamatta.*

*Tässä lehdessä Veronmaksajien verojuristit tarjoavat
sinulle ammattilaisten vinkit esitätetyn veroilmoituksesi
tarkistamiseen. Vinkit sivuilla 46–84, ole hyvä!*

Veroilmoitus vuodelta 2024

ALOITA TÄSTÄ!

UUDEKSI ESITÄYTETTY veroilmoitus ilmestyy Omaveroon ja postitse kotiin maaliskuussa.

Jos olet ilmoittanut osan vuoden 2024 tiedoista etukäteen Omaverossa, ovat ne valmiina esitetyssä veroilmoituksessa. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi matkakulut, kotitalousvähennys, työasuntovähennys, vuokratulot sekä luovutusvoitot ja -tappiot muusta omaisuudesta kuin arvopapereista.

Loputkin tiedot, esimerkiksi palkat ja arvopapereiden luovutusvoitot tai -tappiot, voit tarkistaa ja korjata, kun saat esitetyt veroilmoituksesi tai kun veroilmoitus näkyy Omaverossa.

Jos olet valinnut Suomi.fi-palvelussa sähköisen viranomaisasiointin, tietoja ei postiteta kotiin eli tiedot näkyvät vain Omaverossa.

Tarkista tulo- ja vähennystiedot esitetyistä veroilmoituksista.

Verotuksen lopputuloksen näet verotuspäätöksestä tai alustavasta verotuspäätöksestä. Verotuspäätökseen on laskettu valmiiksi verotuksen lopputulos niillä tiedoilla, jotka on saatu työnantajilta, pankeilta jne.

Verotuspäätöksestä selviää, joudutko maksamaan vai saatko palautusta. Jos joudut maksamaan jäännösveroa, saat maksutiedot jo tässä vaiheessa. Kyseessä on kuitenkin arvio. Verotus muuttuu, jos ilmoitat lisää tuloja tai vähennyksiä. Tällöin saat Verohallinnolta uuden verotuspäätöksen ja tiedon maksusta tai palautuksesta. Uusi päätös tulee usein kesän aikana, mutta viimeistään lokakuun loppuun mennessä.

MÄÄRÄPÄIVÄT HUHTIKUUSSA

Veroilmoituksen määräpäiviä on kolme. **Oma päiväsi on merkitty valmiiksi esitetyyn veroilmoitukseen ja se on ilmoitettu myös Omaverossa.**

Määräpäivä on jokin seuraavista huhtikuun tiistaipäivistä: **15.4., 22.4.** tai **29.4.2025** Jos puolisoilla on veroilmoituksen jättöaika eri aikaan, molempien on annettava veroilmoitus siinä määräajassa, joka päättyy aikaisemmin, jollei veroilmoituslomakkeeseen ole toisin merkitty.

Jos esitetyt veroilmoitukset ei ole tulut lainkaan ja ilmoitettavaa on, määräpäivä on **29.4.** Liikkeen- ja ammatinharjoittajien ja maanviljelijöiden sekä heidän puolisoitensa veroilmoitusten määräpäivä on huhtikuussa **1.4.2025.**

MILLOIN JA MITEN

OMAVEROSSA TAI OMALLA LOMAKKEELLA

Kaikki korjaukset ja lisäykset tehdään joko verkossa Omaverossa tai omilla lomakkeillaan, jotka postitetaan verotoimistoon. Kotiin ei lähetetä valmista lomaketta, johon tietoja voisi lisätä tai korjata, eikä palautuskuorta.

Omaverossa voit verkon kautta ilmoittaa kätevästi kaikki puuttuvat tiedot, jos sinulla on esimerkiksi henkilökohtaiset verkkopankkitunnukset. Omaverossa ei tarvita liitelomakkeita.

Voit korjata ja täydentää veroilmoituksesi tietoja useita kertoja määräpäivään asti. Lähettämäsi veroilmoituksen löydät Omaverosta kohdasta Yhteydenpito > Tehdyt ilmoitukset, veroilmoitukset ja hakemukset.

Voit myös tallentaa veroilmoituksen keskenäisenä ja palata täyttämään sitä myöhemmin. Keskenäisen ilmoituksen tiedot säilyvät 2 viikkoa.

Jos teet veroilmoitusta toisen puolesta, asia on mutkikkaampi. Jos kuolinpesällä on esimerkiksi vuokratuloja, paperilomake on ainoa mahdollinen, jos pesällä ei ole

Y-tunnusta. Kuolinpesällä on Y-tunnus ainakin silloin, kun se harjoittaa metsätaloutta. Tällöin se osakkaista, jolla on Suomi.fi-tunniste, voi ilmoittaa Omaverossa kuolinpesän vuokratulot.

NÄIN HANKIT PAPERILOMAKKEET:

- Jos haluat ilmoittaa puuttuvat tiedot paperilomakkeella, esitetyistä veroilmoituksista näet tarvittavan lomak-

Perillä määräpäivänä

Veroilmoituksen pitää olla **perillä** määräpäivänä. Huomioi tämä erityisesti, jos annat tietoja postitse paperilomakkeella.

Jos annat veroilmoituksen myöhässä, joudut yleensä maksamaan 50 euron myöhästymismaksun. Käytännössä maksu peritään yleensä vain, jos ilmoitus on myöhässä enemmän kuin kolme päivää.

Myöhästymismaksua ei kuitenkaan määrätä, jos veroilmoituksella vaaditaan vähennyksiä eli verot alenevat, vaikka ilmoituksen antaisi myöhässä.

Jos ilmoitat tuloja myöhässä vasta sen jälkeen, kun verotus on jo valmistunut, myöhästymismaksun sijaan voidaan määrätä veronkorotus. Veronkorotuksen määrä on yleensä kaksi prosenttia lisätystä tulosta.

Myös Omaverossa voi antaa veroilmoituksen määräpäivän jälkeen.

TARKISTA

- Henkilötiedot
- Tilinumero (erityisesti jos olet saamassa veronpalautusta)
- Ansiotulot kuten palkat
- Osinkotulot erityisesti noteeraamattomista yhtiöistä
- Luovutusvoitot ja luovutus-tappiot
- Ay-jäsenmaksut
- Eläkemaksut
- Vapaaehtoisen eläke-vakuutuksen ja ps-tilien maksut
- Velkojen käyttötarkoitus
- Ennakonpidätykset, ennakkoverot ja lisäennakot
- Varallisuus ja velat (erityisesti velan käyttötarkoitus)

ILMOITA

- Puuttuvat ansiotulot (Omavero tai lomake 50A)
- Vuokratulot (Omavero tai lomakkeet 7H ja 7K)
- Luovutusvoitot ja luovutus-tappiot (Omavero tai lomakkeet 9 ja 9A)
- Muut kuin lähdeverotetut korkotulot (Omavero tai lomake 50B)
- Muut pääomatulot (Omavero tai lomake 50B)
- Puuttuvat pääomanpalautukset, ellei vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta (Omavero tai lomake 9A)

VAADI

- Matkakustannukset (Omavero tai lomake 1A, 1B, 1C tai 1D)
- Tulonhankkimiskulut (Omavero tai lomake 50A)
- Kotitalousvähennys (Omavero tai lomake 14A, 14B tai 14C)
- Työasuntovähennys (Omavero tai lomake 19)
- Elatusmaksut (Omavero tai lomake 50A)
- Veronmaksukyyn alentumisvähennys (Omavero tai lomake 50A)
- Puolisosiirrot (Omavero tai lomake 50B)
- Tulontasaus (Omavero tai lomake 50A)

keen numeron. Esimerkiksi vuokratulot osakehuoneistosta ilmoitetaan lomakkeella 7H.

- Varmista etukäteen, että sinulla on käytössäsi oikeat lomakkeet.
- Lomakkeet voi tulostaa Verohallinnon sivulta www.vero.fi. Lomakkeita sekä palautuskuoria voi tilata verohallinnon numerosta 029 497 030 tai hakea verotoimistoista.
- Lomakkeet voi postittaa myös omassa kirjekuussa. Muista silloin maksaa postimaksu
- Osoite on: Verohallinto, PL 700, 00052 VERO. Osoite on mainittu myös paperilomakkeen yläkulmassa.

TARKISTA JA ILMOITA

LISÄÄ PUUTTUVAT TULOT JA VÄHENNYKSET

Esitätetty veroilmoitus pitää ja kannattaa tarkistaa sekä tarvittaessa korjata – muuten et tiedä, millaisen veroilmoituksen olet

antamassa.

Muista tarkistaa myös palkkatulot sekä ilmoittaa puuttuvat tulot. Työnantajat ovat ilmoittaneet viime vuoden palkkatiedot tu-lorekisterin kautta.

Pääomatulojen ryhmässä on perinteisesti eniten korjattavaa ja ilmoitettavaa. Esimerkiksi vuokratulojen määrä voi näkyä valmiina, mutta se voi myös puuttua kokonaan, vaikka vuokratuloista olisi maksettu ennakoveroa. Summat eivät myöskään välttämättä ole oikein.

Kauppojen tarkistaminen on myös tärkeää. Vaikka esitätetyllä veroilmoituksella on tiedot viime vuonna myymistäsi osakkeista, rahasto-osuuksista, kiinteistöistä ja asunto-osakkeista, pitää sinun tehdä erikseen luovutusvoittolaskelma, ellei luovutusvoittoja ole laskettu valmiiksi. Ja vaikka olisikin, ole silloinkin tarkkana, että luovutusvoitot on laskettu sinulle edullisimmalla tavalla ja niiden määrät ovat oikein. ▶

Monet vähennykset eivät tule itsestään, vaan niitä pitää erikseen vaatia.

Veronpalautukset ja jäännösverot

*Veronpalautukset maksetaan pankkitilille
heinäkuun ja joulukuun välisenä aikana.*

Asiaan vaikuttaa se, milloin verotus päättyy. Ajankohta vaihtelee toukokuun ja lokakuun välillä. Suurimmalla osalla verotus päättyy kesäkuussa ja mahdollinen veronpalautus kolahtaa pankkitilille elokuussa. Verotus voi päättyä kuitenkin vasta lokakuussa, jolloin veronpalautus maksetaan joulukuussa.

Myös jäännösverojen eräpäivä on riippuvainen verotuksen päättymiskuukaudesta. Jos verotus valmistuu kesäkuussa, jäännösveron ensimmäinen eräpäivä on elokuun alussa. Jos verotus valmistuu heinäkuussa, jäännösveron eräpäivä on syyskuussa jne.

Puolisoiilla verotus päättyy samaan aikaan. Kotiin saadussa verotuspäätöksessä näkyy verotuksen päättymispäivä. Se on kuitenkin vain arvio ja voi muuttua.

Samalla muuttuu myös veronpalautuksen maksupäivä tai jäännösveron eräpäivä.

Veronpalautus maksetaan pankkitilille, jos se on Verohallinnon tiedossa. Tilinumero on merkitty tietoihisi. Muussa tapauksessa veronpalautus maksetaan maksuosoitukseksi Nordean välityksellä.

Jos tilinumero puuttuu tai haluat muuttaa sitä, ilmoita oikea tili Verohallinnolle. Voit ilmoittaa tilinumeron Omaverossa.

● OMAVERO tai LOMAKE 7208

Myös paperilomakkeella ilmoittaminen on mahdollinen (lomake 7208 Henkilöasiakkaan ilmoitus tilinumerosta). Kuolinpesille on oma lomake.

VERO- ILMOITUS- OHJEET JA VINKIT MYÖS VERKKO- SIVUILLAMME :

veronmaksajat.fi

HUOMAA

Myös **ulkomailla** asuvan täytyy antaa veroilmoitus Suomeen, jos hän saa Suomesta muita kuin lähdeverotettavia tuloja. Ilmoitettavia tuloja ovat esimerkiksi luovutusvoitot Suomessa olevan kiinteistön myynnistä sekä vuokratulot.

SÄILYÄ JA KIRJAA

TOSITTEET TÄYTYY PITÄÄ TALLESSA

Veroilmoitukseen ei liitetä kuitteja tai muita tositteita, joista selviää esimerkiksi osto, myynti tai maksu. Tositteiden on kuitenkin säilyttävä omassa arkistossa kuusi vuotta verovuoden päättymisestä lukien. Vuoden 2024 verotukseen liittyvien tositteiden on siis oltava tallessa vielä vuonna 2030.

! *Monet tositteet ja asiakirjat on syytä kuitenkin säilyttää paljon pidempään kuin kuusi vuotta.*

Se on oman etusi mukaista. Koska luovutusvoitto on lähes aina veronalaista tuloa, kannattaa säilyttää esimerkiksi kaikki kuitit kesämökin rakentamiskustannuksista. Jos mökki joskus myöhemmin myydään, pystyy tositteiden avulla selvittämään todellisen hankintamenon. Tietoa tarvitaan voiton laskemisessa.

Tositteiden säilyttämistavasta ei ole mitään säännöksiä. Riittää, että pyydettyä selvitykset voidaan saada paperille.

MUISTIINPANOT TULONHANKINNASTA

Pelkkä tositteiden säilyttäminen ei aina riitä, vaan tulonhankkimistoiminnasta täytyy pitää muistiinpanoja.

Muistiinpanovelvollisuus koskee niitä tuloja, joista ei tarvitse pitää varsinaista kirjapitoa. Näitä ovat esimerkiksi maa- ja metsätalous, vuokraustoiminta ja arvopaperikauppa.

Yksi vuokralainen ei vielä edellytä muistiinpanojen tekemistä. Tietenkin kaikki tuloja menotositteet on tällaisestakin vuokraustoiminnasta säilytettävä.

Monella arvopaperivälittäjällä on sähköinen palvelu, jossa säilytetään tiedot verovuoden aikana hankituista ja luovutetuista osakkeista sekä saaduista osingoista. Tällainen riittää sijoitustoiminnan muistiinpanoiksi ja tositteiksi.

! *Muistiinpanovelvollisten täytyy säilyttää tositteet myös kuusi vuotta eli vuoden 2030 loppuun.*

MAISA KATISKO

Muista etättyöhön liittyvät vähennykset!

Tarkista viime vuonna etätöitä? Tarkista tämän lehden sivulta xx, miten voit hyödyntää esimerkiksi tulonhankkimiskuluissa etättyöhön liittyviä menoja.

Muutoksenhaku-aika kolme vuotta

Vuoden 2024 verotukseen sovelletaan **kolmen vuoden** muutoksenhaku-aikaa ja oikaisu-aikaa. Kyse on siitä, missä ajassa verovelvollinen voi hakea muutosta vuoden 2024 verotukseen ja missä ajassa Verohallinto voi oikaista jo toimitettua verotusta.

Verohallinto voi oikaista vuoden 2024

verotusta pääsääntöisesti kolmen vuoden ajan eli vielä vuoden 2027 loppuun saakka. Verovelvollisen täytyy tehdä oikaisuvaatimus samassa ajassa, jos haluaa muutosta vuoden 2024 verotukseen. Tietyissä tilanteissa Verohallinnolla on kolme vuotta pidempi aika oikaista verotusta verovelvollisen vahingoksi.

SISÄLLYSLUETTELO

VEROILMOITUS 2024	46–48	VUOKRATULOT	64–65
<ul style="list-style-type: none">● Veroilmoituksen määräpäivät● Paperilomakkeiden hankkiminen● Tositteiden säilyttäminen● Muutoksenhaku aika● Veronpalautus ja jäännösvero		<ul style="list-style-type: none">● Vuokratulot ja niistä tehtävät vähennykset	
ANSIOTULOT	50–51	LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT	66–68
<ul style="list-style-type: none">● Palkat ja luontoisedut● Eläkkeet ja etuudet, eläketulojen jaksotusvaatimus● Työkorvaukset● Apurahat ja stipendit● Tulontasaus● Autoedun arvonalennus● Ennakonpidätykset		<ul style="list-style-type: none">● Kaksi tapaa laskea luovutusvoitto● Pienet verovapaat luovutusvoitot● Lahjan myynnin luovutusvoitto● Luovutustappio konkurssissa	
ULKOMAAN PALKKA- JA ELÄKETULOT	52–53	OSAKASLAINAT	69
<ul style="list-style-type: none">● Kuuden kuukauden sääntö● Kaksinkertaisen verotuksen poistaminen		<ul style="list-style-type: none">● Omistajayrittäjän osakaslainat	
PALKANSAAJAN TULONHANKKIMISKULUT	54–56	OSINKOTULOT JA YLIJÄÄMÄT	
<ul style="list-style-type: none">● Työhuonevähennys ja etätöyön kulut● Ammattikirjallisuus ja työvaatteet● Työvälineet● Vähennys tietokoneesta● Koulutuksen kustannukset● Työasuntovähennys● Työmatkat ilman päivärahaa tai kilometrikorvausta● Rakennusalan ateriakorvaus		OSUUSKUNNISTA	70–71
MUITA VÄHENNYKSIÄ	57	<ul style="list-style-type: none">● Noteerattujen ja noteeraamattomien yhtiöiden osingot● Ylijäämät osuuskunnista● Ulkomailta saadut osingot ja osuuskuntien ylijäämät	
<ul style="list-style-type: none">● Veronmaksukyvyyn alentumisvähennys, elatusvelvollisuusvähennys, opintolainavähennys, lahjoitusvähennys ym.		ULKOMAAN PÄÄOMATULOT	72
MATKAKULUT	58–60	<ul style="list-style-type: none">● Ulkomailta saadut osingot, korot, vuokratulot, luovutusvoitot ja -tappiot jne.	
<ul style="list-style-type: none">● Asunnon ja työpaikan väliset matkat● Viikonloppumatkat kotiin● Erityisalan matkat ja tilapäiset työmatkat		PÄÄOMATULOISTA TEHTÄVÄT	
KOTITALOUSVÄHENNYS	61–63	VÄHENNYKSET	73–75
<ul style="list-style-type: none">● Yritykseltä ostettu työ tai ylöntekijän palkkaaminen● Kotitalousvähennys ulkomailla		<ul style="list-style-type: none">● Pääomatulojen tulonhankkimiskulut● Maatalousyhtymän osakkaan korot ja tappiot● Korokojen vähentäminen● Alijäämähyvitys	
PÄÄOMATULOT	64	ELÄKESÄÄSTÄMINEN	76
<ul style="list-style-type: none">● Ilmoitettavat pääomatulot		<ul style="list-style-type: none">● Eläkevakuutuksen ja ps-sopimuksen maksut	
		VARAT JA VELAT	77–79
		<ul style="list-style-type: none">● Mitä täytyy ilmoittaa, mitä ei● Hallintaoikeuden ilmoittaminen	
		YRITTÄJÄ JA VEROILMOITUS	80–81
		<ul style="list-style-type: none">● Ilmoitusten määräpäivät● Yrittäjän vähennyksiä	
		MITEN OMAT VÄHENNYKSESI	
		VAIKUTTAVAT VEROIHISI?	82–84
		<ul style="list-style-type: none">● Ohjeita vähennysten vaikutusten laskemiseen	

ANSIOTULOT

Tarkista, että kaikki palkkatulot, työkorvaukset, eläkkeet ja etuudet on merkitty veroilmoitukselle. Täydennä tarvittaessa. Tietojen ilmoittaminen on sinun vastuullasi. Tiedot kannattaa ilmoittaa Omaverossa.

OMAVERO tai LOMAKKEET ● 50A ● 11 ● 10

PALKAT JA TYÖKORVAUKSET

Tarkista, että kaikkien työnantajiesi vuodelta 2024 maksamat palkat ja luontoisedut on merkitty esitäytetylle veroilmoitukselle. Jos tiedot puuttuvat tai ovat virheelliset, ilmoita ja korjaa ne. Työnantajan antamalla laskelmalta ilmenee rahapalkkojen ja luontoisetujen määrä. Korjaa myös työkorvauksia koskevat virheelliset tai puuttuvat tiedot.

Työnantaja tai muu suorituksen maksaja ilmoittaa maksetut palkat, luontoisedut, palkkiot, työkorvaukset sekä muut ansiotulot tulorekisteriin. Myös verovapaat ja veronalaiset kustannusten korvaukset ilmoitetaan.

Vaikka maksaja ei olisi tietoja ilmoittanut, verovelvollisen vastuulla on ilmoittaa tiedot esitäytetyllä veroilmoituksellaan. Tulonsaajan on myös hyvä pyytää maksajaa korjaamaan virheelliset tai puuttuvat tiedot tulorekisteriin.

Yhtä lailla maksajan on puolestaan ilmoitettava tiedot tulorekisteriin huomattuaan puutteellisuuden. Näitä puuttuvia tietoja voivat maksajat siten ilmoittaa vielä esitäytetyt veroilmoituksen saavuttuakin.

Huomaa, että voit joutua maksamaan veronkorotusta, jos veroilmoituksessa tai muissa vaadituissa tiedoissa on puutteita tai virheitä etkä ole oma-aloitteisesti korjannut niitä ennen verotuksen päättymistä. Veronkorotus on vähintään 75 euroa. Veronkorotuksen määrään vaikuttavat muun muassa veroilmoituksen virheiden tai puutteiden suuruus ja laiminlyönnin toistuvuus.

Ilmoitatko paperilomakkeella?

- **LOMAKE 50A** *Ansiotulot ja niistä tehtävät vähennykset*
- **LOMAKE 11** *Tulonhankkimistoiminta*
- **LOMAKE 10** *Apurahat*

Palkkatuloja ovat myös **tilapäisestä työstä saadut palkat tai palkkiot**. Myös **työkorvaukset** ilmoitetaan silloin, kun et ilmoita niitä liikkeen- ja ammatinharjoittajan veroilmoituksella. Työkorvaus on työstä, tehtävästä tai palveluksesta muuna kuin palkkana maksettava korvaus, joka tehdään toimeksiantosuhteessa.

Jos olet saanut palkkana verotettavaa työpanosinkoa ja se on ohjattu holding-yhtiösi, josta nostat sen osinkona, tarkista, ettei samaa tuloa veroteta palkan verotuksen lisäksi vielä uudelleen osinkona.

ELÄKKEET JA ETUDET

Eläkkeet ja etuudet ovat yleensä valmiina esitäytetyllä veroilmoituksella omassa kohdissaan. Esimerkiksi Suomesta saadut työ- ja yrittäjäeläkkeet, kansaneläkelain mukaiset eläkkeet ja ansiotulona verotettavat vakuutuksiin perustuvat eläkkeet sekä takuueläkkeet on merkitty valmiiksi esitäytetylle veroilmoitukselle.

Mikäli tietoja puuttuu, ilmoita ne sekä etuuden tai eläkkeen määrän lisäksi myös maksajan nimi sekä toimitetun ennakonpidätyksen määrä.

Tarkista myös, että maksetut etuudet, kuten sairausvakuutuslain mukaiset päivä-, äitiys- tai isyysrahat, työttömyyspäivärahat, opintorahat ja aikuiskoulutustuet löytyvät esitäytetyltä veroilmoitukselta.

Eläketulojen jaksotusvaatimus

Jos eläke on kertynyt aiemmilta vero vuosilta, mutta se maksetaan yhdellä kertaa, verotusta voidaan lieventää verrattuna siihen, että koko eläketulo verotettaisiin kerralla normaalisti maksuvuoden tulona.

Eläkkeet voidaan verotuksessa jaksottaa, jos olet vuonna 2024 saanut

- takautuvaa eläkettä vähintään 500 euroa ja
- eläke kohdistuu vähintään kolmen kuukauden ajalta verovuotta edeltäneeseen aikaan.

Jaksotusvaatimus on esitettävä ennen eläkkeen maksuvuodelta toimitettavan verotuksen päättymistä. Jos olet vaatinut eläketulojen jaksottamista jo ennakoperinnässä ja jaksotus on vaatimuksen perusteella huomioitu muutosverokorttia laskettaessa ja ennakonpidätystä toimitettaessa, sinun ei tarvitse vaatia uudelleen jaksotusta.

Takautuvasti maksettava lakisääteinen eläke voidaan jaksottaa tai siihen voidaan soveltaa tulontasaus- ta eläkkeensaajan vaatimuksesta. **Sama lakisääteinen eläketulo voi täyttää sekä eläketulon jaksotuksen että tulontasauksen edellytykset.** Molempia menettelyjä ei kuitenkaan voida soveltaa samaan tuloon.

FREELANCERIT JA MUU TULONHANKKIMISTOIMINTA

Tulonhankkimistoimintaa ovat esimerkiksi taiteellisesta ja freelancetoiminnasta saadut tulot, jos toimintaa ei katsota elinkeinotoiminnaksi tai harrastustoiminnaksi. Myös esimerkiksi yksityisopetuksesta saadut tulot ja järjestysmiesten ja tarjoilijoiden palvelurahat sekä ennakoperintärekisteriin kuuluvan yksityisen perhepäivähoitajan tulot ilmoitetaan tulonhankkimistoimintana.

APURAHAT

Apurahat ja stipendit, jotka on saatu opintoja tai tieteellistä tutkimusta tai taiteellista toimintaa varten, ovat joko kokonaan verottomia tai veronalaisia tietyn euromäärän jälkeen.

Valtiolta, kunnalta, muulta julkisyhteisöltä tai Pohjoismaiden neuvostolta saadut apurahat ovat verottomia ilman ylärajaa. Yksityisen myöntämät apurahat ovat veronalaisia siltä osin kuin niiden yhteismäärä yhdessä edellä mainittujen kokonaan verottomien apurahojen kanssa ylittää menojen vähentämisen jälkeen vuotuisen taiteilija-apurahan määrän.

Taiteilija-apurahan verovapaa määrä vuonna 2024 oli 26 269,46 euroa.

Apurahan tai stipendin verovapaus on tarvittaessa selvitettävä.

Muulta kuin julkisyhteisöltä tai Pohjoismaiden neuvostolta saadun apurahan veronalaista määrää laskettaessa apurahas- ta vähennetään ensin siihen kohdistuvat luonnolliset vähennykset. Luonnollisia vähennyksiä ovat esimerkiksi kustannukset opintomateriaalista, apuhenkilöistä, matkoista, puhtaaksikirjoituksesta ja muista välittömästi tutkimustoimintaan liittyvistä menoista.

Jos stipendi tai muu apuraha on annettu jotain tiettyä työtä, matkaa tai tutkimusta varten, siihen ei kohdisteta muita kuin tähän työhön tai tutkimukseen liittyviä menoja.

Jos kyseessä on ns. elatusapuraha tai työskentelyapuraha, joka on tarkoitettu elinkustannusten rahoittamiseen, siitä ei voida vähentää tutkimustyön kustannuksia, mutta ne voidaan vähentää henkilön muista tuloista.

Taiteellisesta työstä johtuneet menot eivät edes osaksi kohdistu valtion taiteilija-apurahaan, joka on myönnetty työskentelyedellytysten turvaamiseksi ja parantamiseksi. Elatus- tai työskentelyapurahaan ei siten voida kohdistaa taiteellisen toiminnan menoja, vaan ne vähennetään taiteilijan muista tuloista. Jos muita tuloja ei ole, taiteilijalle vahvistetaan tappio.

TULONTASAUUS

Kun **luonnollinen henkilö tai kuolinpesä** saa kerralla suurehkon ansiotulon, joka on kertynyt kahdelta tai useammalta vuodelta, voidaan tulontasauksella lieventää valtionveron progression vaikutusta. Tulontasausmahdollisuus ei koske kunnallisveroja eikä sitä sovelleta pääomatuloihin.

Tulontasauksen toimittamista on vaadittava ennen verotuksen päättymistä. **Verotuksen päättymispäivä on henkilökohtainen.** Vuoden 2024 verotus voi päättyä vuoden 2025 toukokuun ja lokakuun välisenä aikana, suurimmalla osalla kuitenkin jo kesällä.

Voit vaatia tulontasausta, jos olet saanut vuonna 2024

- kertasuorituksena vähintään 2 500 euron suuruisen ansiotulon,
- joka on kertynyt etu- tai jälkikäteen kahdelta tai useammalta vuodelta
- ja tulo on vähintään neljäsosa vuoden 2024 kaikkien ansiotulojen yhteismäärästä, josta on vähennetty tulonhankkimiskulut.

Jos olet vaatinut tulontasausta jo ennakoperinnässä ja tulontasaus on vaatimuksen perusteella huomioitu muutosverokorttia

laskettaessa ja ennakonpidätystä toimitettaessa, sinun ei tarvitse vaatia uudelleen tulontasausta.

Toisin kuin eläketulojen jaksotussäännöstä **tulontasausta voidaan soveltaa myös muuhun eläketuloon kuin lakisääteiseen eläkkeeseen.** Tulontasauksen kohteena voi siten olla esimerkiksi itse otetun vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen takainoston ansiotulona verotettava osuus.

ENNAKONPIDÄTYKSET

Tarkista palkoista ja palkkioista pidätetyt verot eli ennakonpidätykset esitetyiltä veroilmoitukselta. Mikäli sinulla on korjattavaa ennakonpidätyksiin verrattuasi niitä palkkalaskelmiin, ilmoita korjaukset Oma-verossa tai lomakkeella 50A Ansiotulot ja niistä tehtävät vähennykset.

Jos korjaat tietoja, ilmoita lisäksi maksajan nimi, Y-tunnus tai henkilötunnus maksajan antamalta palkkatositteelta sekä palkan ja luontoisetujen määrä.

Verohallinnon tiedossa olevat maksetut ennakonpidätykset, ennakat ja lisäennakat ovat esitetyillä veroilmoituksella. ◀

HARRI RAJALA

Autoedun arvon alennus

Arvon alentaminen yksityisajojen perusteella:

Voit vaatia autoedun arvon alentamista, jos edun arvo on ennakonpidätyksessä huomioitu suuremmasta arvosta. Alennusta kannattaa vaatia, jos **yksityisajaja on vuodessa alle 18 000 kilometriä** eli keskimäärin alle 1 500 km/kk.

Verohallinto vahvistaa vuosittain tavallisten luontoisetujen verotusarvot. Autoedun arvo lasketaan yleensä **kaavamaisesti** siten, että esimerkiksi

- ikäryhmässä A ns. perusarvoon lisätään vuonna 2024 joko 300 euroa (vapaa autoetu) tai 105 euroa (käyttöetu) ja
- ikäryhmässä B joko 315 euroa (vapaa autoetu) tai 120 euroa (käyttöetu).

Jos yksityisajaja on vähän, autoedun arvo kannattaa vaatia laskettavaksi käyttäen edellä kerrotun kiinteän arvon sijasta **kilometrikohtaista arvoa** siten, että perusarvoon lisätään

- ikäryhmässä A 20 senttiä/yksityiskilo-

metri (vapaa autoetu) tai 7 senttiä/yksityiskilometri (käyttöetu) ja

- ikäryhmässä B 21 senttiä/yksityiskilometri (vapaa autoetu) tai 8 senttiä/yksityiskilometri (käyttöetu) vuonna 2024.

Yksityisajojen määrästä on pyydetäessä esitettävä ajopäiväkirja tai muu luotettava selvitys.

ESIMERKKI

Sinulla on vapaana autoetuna vuonna 2024 käyttöön otettu auto. Yksityisajaja on 800 kilometriä kuussa. Edun arvo kuukaudessa on 600 euroa.

Vähennä tästä 600 eurosta vapaan autoedun kiinteä arvo 300 euroa (600 – 300 = 300) ja lisää kilometrikohtainen arvo (800 x 0,20 = 160, 300 + 160 = 460), jolloin autoedun arvoksi jää 460 euroa kuukaudessa.

Arvon alentaminen muusta syystä:

Voit vaatia autoedun arvon alentamista myös, jos sinulla on työajaja yli 30 000 kilometriä vuodessa.

ULKOMAAN PALKKA- JA ELÄKETULOT

Ulkomaantyötulojen verotukseen vaikuttaa Suomen ja työntekevaltion välinen mahdollinen verosopimus ja sen sisältö.

OMAVERO tai LOMAKKEET • 16A • 50

PALKKATULO JA VEROSOPIMUKSET

! *Ulkomaan työskentelystä yksityiseltä sektorilta saatu palkkatulo voi olla Suomessa kokonaan verotonta.*

Usein ulkomaan palkka on verotonta Suomessa niin sanotun kuuden kuukauden säännön perusteella. Työntekijän ulkomaille lähettävän yrityksen on syytä olla yhteydessä Eläketurvakeskukseen tai Kelaan ennen työn aloittamista. Eläketurvakeskus ja Kela selvittävät, säilyykö työntekijä ulkomaankomennuksen ajan Suomen sosiaaliturvassa. Jos sosiaaliturva säilyy, suomalainen yritys maksaa edelleen työntekijän sosiaaliturvamaksut Suomeen.

Jos kuuden kuukauden sääntö soveltuu, työnantajan sairausvakuutusmaksu maksetaan vakuutuspalkasta. Vakuutetun sairausvakuutusmaksua varten toimitetaan vakuutuspalkasta ns. minipidätykset.

! *Yksityisoikeudelliseen työsuhteen perustuvasta palkasta saetaan mahdollisesti verottaa myös työntekevaltiossa.*

Kun työntekevaltiossa on verotusoikeus, sinne on yleensä annettava myös veroilmoitus.

Ulkomaantyötulojen verotukseen vaikuttaa Suomen ja työntekevaltion välinen mahdollinen verosopimus ja sen sisältö. Näillä sopimuksilla ja lailla kansainvälisen kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta estetään kaksinkertainen verotus.

Vuoden 2024 lopussa Suomella oli voimassa verosopimus lähes 80 valtion kanssa.

KUUDEN KUUKAUDEN SÄÄNTÖ

Kuuden kuukauden säännön perusteella ulkomailta tehdystä työstä maksettu **palkka on verotonta Suomessa**, mikäli kaikki seuraavat ehdot täyttyvät:

- Työskentely ulkomailta kestää yhtäjaksoisesti vähintään kuusi kuukautta.
- Suomen ja työskentelyvaltion välinen verosopimus ei estä palkan verottamista työskentelyvaltiossa (tai verosopimusta ei ole).
- Työntekijä ei oleskele Suomessa enempää kuin keskimäärin kuutena päivänä kuukaudessa ulkomaantyöskentelyn aikana.
- Työnantaja ei ole suomalainen julkisyhteisö, Business Finland Oy eikä työtä tehdä suomalaisessa laivassa tai lentokoneessa.

KAKSINKERTAISEN VEROTUKSEN POISTAMINEN

HYVITYSMENETELMÄ: Jos kuuden kuukauden sääntö ei sovellu ulkomaanpalkkaan ja työskentelyvaltio on verottanut tuloja, kaksinkertainen verotus poistetaan Suomessa yleensä hyvitysmenetelmällä. Suomen ollessa verosopimuksen mukainen asuinvaltio Suomi verottaa ulkomaantulosta, mutta vähentää verosta tuloverot, jotka verovelvollinen osoittaa maksaneensa työskentelyvaltiossa.

Jos Suomessa verokanta on esimerkiksi 30 prosenttia, mutta ulkomainen vero on suurempi, Suomessa voidaan hyvittää kuitenkin vain 30 prosenttia.

VAPAUTUSMENETELMÄ: Joissain verosopimuksissa, esimerkiksi Pohjoismaiden välillä solmitussa verosopimuksessa, Suomi on sitoutunut ns. progressioehtoiseen vapautusmenetelmään. Tällöin esimerkiksi Ruotsissa ansaitusta palkasta ei makseta veroa

Suomessa, mutta ulkomaan työskentelystä ansaittu tulo otetaan huomioon määrätessä sitä veroprosenttia, jota Suomessa sovelletaan verovelvollisen ansiotulon verotuksessa. Ruotsiin maksetulla verolla ei ole Suomen verotuksessa merkitystä. Ulkomaantulo siis tässä tapauksessa **kiristää** työntekijän mahdollisesti ansaitsemien muiden ansiotulojen verotusta Suomessa.

TARKISTA VEROSOPIMUKSEN MUKAINEN ASUINVALTIO

! *Suomella ei ole verotusoikeutta yksityiseltä sektorilta saatuun ulkomaan palkkatuloon, jos työskentelyvaltiossa on tullut ulkomaille muuttuasi verosopimuksen mukainen asuinvaltiosi.*

Mikäli olet Suomessa edelleen yleisesti verovelvollinen, olet kuitenkin velvollinen antamaan tietoja Suomeen ulkomailta ansaitusta palkasta, vaikkei Suomi verottaisikaan tuloa.

SELVITÄ ULKOMAILLE MAKSETTU VERO

Ilmoita palkkatulot (rahapalkka ja luontoisedut) euroina sentin tarkkuudella. Jos tulo on maksettu muussa valuutassa kuin euroissa, muunna se euroiksi Euroopan keskuspankin julkaiseman 2024 keskiarvon mukaan. Voit käyttää myös sitä valuuttakurssia, jota valuutanvaihdossa on käytetty.

Jos olet maksanut palkasta veroa ulkomaille, ilmoita tämä kohdassa Ulkomaille maksettu vero. Älä ilmoita ulkomailta perityjä sosiaaliturvamaksuja ulkomaille maksettuna verona.

! *Siinä tapauksessa, että kuuden kuukauden sääntö ei sovellu ulkomaantyötuloon, sekä Suomi että työskentelyvaltio saattavat verottaa kyseisen tulon. Tämän vuoksi on tärkeää, että lomakkeella ilmoitetaan ulkomaille maksetun veron määrä ja vaaditaan kaksinkertaisen verotuksen poistamista.*

Voit vaatia vähennettäväksi veronalaiseen ulkomaantyötuloon kohdistuvat tulo- ja eläkekulut.

Ulkomaanpalkkaan liittyvät eläke- tai työttömyysvakuutusmaksut voi vaatia vähennettäväksi Omaverossa tai lomakkeella 50A, mikäli tiedot puuttuvat esitetyiltä veroilmoitukseltasi.

ULKOMAAN ELÄKETULOT

Ilmoita ulkomaan eläketulot euroina sentin tarkkuudella. Jos tulo on maksettu muussa valuutassa kuin euroissa, muunna se euroiksi Euroopan keskuspankin julkaiseman 2024 keskipurssin mukaan. Voit käyttää myös sitä valuuttakurssia, jota valuuttavaihdossa on käytetty. Ilmoita myös ulkomaille eläkkeestä maksamasi verot.

Muuna valuuttana kuin euroina saadusta eläketulosta voi vähentää pankin perimät valuuttavaihtamiseen liittyvät kulut. Valuuttavaihtokuluina voi vähentää joko todelliset kulut selvityksen perusteella tai 60 euroa vuodessa ilman muuta selvitystä.

! *Ilmoita eläkkeen valuuttavaihtokulut kuitenkin vain, jos ne ovat yhteensä yli 60 euroa vuodessa, koska Verohallinto vähentää verotuksessa eläkkeen määrästä valuuttavaihtokuluja 60 euroa.*

TUOMO LINDHOLM

- **OMAVERO tai LOMAKE 16A:**

Ulkomaan palkka- ja eläketulot

- **OMAVERO tai LOMAKE 16A:**

Ulkomaan palkan tulo- ja eläkekulut

- **OMAVERO tai LOMAKE 50A:**

Ulkomaanpalkkaan liittyvät eläke- tai työttömyysvakuutusmaksut sekä päivärahamaksu

Tiedä,
mitä teet.

Veronmaksajien rekisteröityneenä jäsenenä saat luotettavaa veroneuvontaa – sujuvasti ja helposti.

Rekisteröidy osoitteessa
veronmaksajat.fi/rekisteroidy

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

PALKANSAAJAN TULON- HANKKIMISKULUT

Palkkatulojen hankkimisesta aiheutuneet menot ovat verotuksessa vähennyskelpoisia.

OMAVERO tai LOMAKKEET • 1D • 19 • 50A

Verottaja vähentää palkkatulosta **viran puolesta** ja ilman eri selvitystä tulonhankkimisvähennyksenä **750 euroa**, kuitenkin enintään vuotuisen palkkatulon määrään.

! *Kustannusten selvittämiseksi ei siis kannata nähdä vaivaa, jos todelliset tulonhankkimiskulusi eivät ylitä 750 euroa. Ilmoita verottajalle yhteissummaltaan 750 euroa ylittävät kulusi täysimääräisenä vähentämättä niistä kaavamaisista tulonhankkimisvähennyistä.*

Vaatimiesi kulujen on liityttävä palkkatulojesi hankintaan. Pidä tallessa tulonhankkimiskuluihin liittyvät tositteet. Verohallinto voi pyytää ne nähtäväksi.

Tässä jutussa on esimerkkejä yleisimmistä tulonhankkimiskuluista.

AMMATTIKIRJALLISUUS JA TYÖVAATTEET

Toimialaasi tai ammattiasi käsittelevien **kirjojen ja ammattilehtien** hankintakustannukset voivat olla vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja. Edellytyksenä on, että tällaisen ammattikirjallisuuden hankkiminen on tarpeellista työn edellyttämän ammatillisen pätevyyden tai ammattitaidon ylläpitämiseksi. Sanoma- ja aikakauslehtien hankintakustannukset ovat yleensä vähennyskelpottomia elantomenoja.

Työvaatteet ovat vähennyskelpoisia, jos työ edellyttää esimerkiksi suojavaatteita taikka vaatteet likaantuvat tai kuluvat työn vuoksi tavanomaista enemmän tai jos työvaatteita ei voi käyttää vapaa-ajalla (esimerkiksi sotilaan, poliisin tai papin virkapuvut).

Jos työnantajasi hankkii sinulle työpuvut tai suojavaatteet, et voi saada vaatteiden

hankkimiskuluista vähennystä. Jos työnantaja kustantaa vain osan työvaatteiden hankintakuluista, voit saada vähennyksen itsellesi maksettavaksi jääneiden kustannusten osalta.

TYÖVÄLINEET

Jos olet itse joutunut hankkimaan ja pitämään kunnossa työssä tarvitsemiasi työkaluja, koneita ja laitteita, saat vähentää palkkatulostasi niistä aiheutuneet kustannukset. Vähennyskelpoisia ovat välineiden hankinta-, huolto- ja korjausmenot. Tyypillisiä aloja, joissa työntekijä käyttää omia työvälineitään, ovat esimerkiksi rakennusala, käsityöammatit ja taiteen harjoittaminen.

Kunnossapitomenot ja pienehköjen työkalujen ja laitteiden hankintamenot vähennetään sinä vuonna, jona ne on maksettu.

Jos työvälineen todennäköinen taloudellinen käyttöaika on **yli kolme vuotta**, hankintameno vähennetään poistoina. Poisto tehdään esinekohtaisesti ja sen määrä on enintään 25 % menojäännöksestä.

Jos työvälineen hankintameno on enintään 1 200 euroa, katsotaan sen todennäköisen taloudellisen käyttöajan yleensä olevan enintään kolme vuotta ja vähennys tehdään kerralla.

! *Vaikka työvälineen todennäköinen taloudellinen käyttöaika olisikin ollut alun perin yli kolme vuotta ja hankintameno yli 1 200 euroa, Verohallinto hyväksyy poistamatta olevan hankintameno vähentämisen kerralla sinä vuonna, jona se on edellisten vuosien poistojen myötä laskenut 1 200 euroon tai sen alle.*

VÄHENNYS TIETOKONEESTA JA TIETOLIIKENNEYHTEYDESTÄ

Jos käytät omaa tietokonetta palkkatyössäsi, voit vähentää sen hankintahinnasta työkäyttöä vastaavan osan.

Jos tietokoneen **pääasiallinen** käyttö liittyy palkkatulonhankintaan, koko hankintameno on vähennyskelpoinen. Vähäinen yksityiskäyttö ei silloin vaikuta vähennykseen.

Jos voit esittää selvitystä tietokoneen jonkinlaisesta käytöstä työtehtäviisi, saat vähentää hankintahinnasta puolet.

Tulonhankinnassa käytetyn **tietoliikenneyhteyden** käytön kuluista vähennys voidaan myöntää samoja vähennysosuuksia ja periaatteita noudattaen kuin tietokoneiden hankintamenoa vähennettäessä.

Enintään 1 200 euroa maksaneen laitteen hankintameno (tai edellisten vuosien poisto-

Etätystä kuluja

Etätystyöllä tarkoitetaan järjestelyä, jossa olet sopinut työnantajasi kanssa, että työskentelet ainakin osan työajastasi kotona tai muussa hankimassasi työskentelytilassa.

Etätystyön tekemiseen voi liittyä kustannuksia, joita saat vähentää verotuksessa tulonhankkimiskuluina.

Tällaisia ovat tyypillisesti kulut:

- työhuoneesta kalusteineen,
- tietokoneesta ja
- tietoliikenneyhteyksistä.

Näitäkin tulonhankkimiskuluja käsitellään tässä artikkelissa.

jen myötä 1 200 euroon tai sen alle laske-
nut poistamaton hankintameno) vähenne-
tään kerralla ja sitä kalliimpien ja yli kolme
vuotta käytettävien laitteiden hankintame-
not **vuotuisina poistoina**. Vuotuinen pois-
toprosentti on enintään 25 %.

ESIMERKKI

Poisto

Tietokoneen ostohinta on 2 500 euroa. Työnantajan todistuksen mukaan työntekijä tarvitsee kotitietokonetta työtehtävien tekemiseen satunnaisesti. Vähennyskelpoista on silloin puolet hankintahinnasta eli 1 250 euroa.

Ensimmäisenä vuonna poisto on $0,25 \times 2\ 500$ euroa = 625 euroa, josta vähennykseksi hyväksytään puolet eli 312,50 euroa. Toisena vuonna poisto tehtäisiin jäljellä olevasta 1 875 eurosta (2 500-625). Koska verotuksessa vähennyskelpoinen hankintamenon osa eli puolet 1 875 eurosta (937,50 euroa) onkin alle 1 200 euroa, työntekijä voi vähentää 937,50 euron vähennyskelpoisen hankintamenon kerralla jo toisena vuonna.

KOULUTUKSEN KUSTANNUKSET

Voit vähentää ammattitaidon ylläpitämiseksi ja täydentämiseksi tarpeellisen lisäkoulutuksen kustannukset. Vähennyskelpoisia kustannuksia ovat mm. kurssimaksu, materiaali-, matka- ja majoituskulut.

Sinun on tullut hankkia alan peruskoulutus jo aiemmin tai pätevyitä työssä siten, että lisäkoulutuksella et tähtää uuteen ammattiin, vaan koulutus täydentää sinulla jo olevaa ammattitaitoa. Voit vähentää kulut, jos tarvitset näitä uusia tietoja ja taitoja juuri siinä työssä, jossa toimit jo ennen koulutusta.

Myös normaaliin urakehitykseen eli työntekijän tavanomaiseen kehittymiseen työnantajan palveluksessa tähtäävän koulutuksen kustannukset ovat yleensä vähennyskelpoisia tulohankkimismenoja. Niinpä vähennyskelpoisia ovat koulutuskustannukset, jotka aiheutuvat työntekijän nykyisen työtehtävän kehittämisestä ja muuttumisesta tai hänen siirtymisestä nykyisiin työtehtäviin rinnastuviin tehtäviin saman työnantajan tai samaan konserniin kuuluvan työnantajan palveluksessa.

TYÖMATKAT ILMAN PÄIVÄRAHAA

Jos olet tehnyt tilapäisen työmatkan, josta työnantajasi olisi voinut maksaa sinulle verovapaata **päivärahaa**, mutta ei ole kuitenkaan maksanut, voit tehdä verotuksessa vähennyksen, joka on matkasta aiheutuneiden ylimääräisten elantokustannusten suuruinen.

Vähentäminen edellyttää, että työmatkasta on aiheutunut menoja, jotka ylittävät verovollisen tavanomaiset elantomenot, koska tavanomaiset elantomenot eivät ole verotuksessa vähennyskelpoisia kuluja.

Työmatka on pitänyt tehdä **erityiselle työntekemispaikalle** – siis muulle kuin varsinaiselle tai toissijaiselle työntekemispaikalle. Edellytyksenä on, että erityinen työntekemispaikka on yli 15 kilometrin etäisyydellä joko palkansaajan varsinaisesta työpaikasta tai asunnosta riippuen siitä, kummasta matka on tehty, ja yli 5 kilometrin päässä sekä varsinaisesta työpaikasta että asunnosta.

Työmatkan on lisäksi oltava **tilapäinen**. Tilapäisenä työskentelynä pidetään enintään kolme vuotta kestävää työskentelyä samassa työntekemispaikassa. Jos työskentely kes-

Työhuonevähennys

Jos työnantajasi ei ole järjestänyt sinulle työpistettä tai -huonetta tai työhösi liittyy huomattavasti kotona tehtävää työtä ja näistä syistä käytät itse hankkimaasi työtilaa palkkatyösi tekemiseen, voit vähentää siitä johtuvia kuluja.

Mikäli olet hankkinut työskentelyäsi varten erillisen työtilan, voit vähentää sen todelliset kustannukset, kuten vuokran tai hoitovastikkeen. Voit vähentää myös muita erillisestä työtilasta maksamiasi kuluja, esimerkiksi sähkö-, lämmitys-, korjaus-, kaluste- tai siivouskuluja.

Jos työskentelet kotonasi, todellisten työhuonekulojen selvittäminen voi olla hankalaa. Tällöin todellisten kulujen sijasta voit vähentää Verohallinnon yhtenäistämishojjeiden mukaisen **kaavamaisen työhuonevähennyksen** seuraavasti:

1. Niille, jotka käyttävät asuntoaan **jatkuvasti ja kokopäiväisesti** tulojensa hankkimiseen, 960 euroa/vuosi.
2. Niille, jotka tekevät tulojensa hankkimiseksi **etättyötä kokopäiväisesti ja yli 50 %** verovuoden työpäivien kokonaismäärästä, 960 euroa/vuosi.
3. Niille, jotka käyttävät asuntoaan **jatkuvasti, mutta vain osapäiväisesti** tulojen-

sa hankkimiseen, 480 euroa/vuosi.

4. Niille, jotka tekevät tulojensa hankkimiseksi **etättyötä** säännöllisesti, mutta enintään 50 % verovuoden työpäivien kokonaismäärästä, 480 euroa/vuosi.

5. Niille, jotka käyttävät asuntoaan **sattunnaisten tulojen** hankkimiseen muissa kuin yllä mainituissa tilanteissa, 240 euroa/vuosi.

6. Niille, jotka tekevät **etättyötä vain sattunnaisesti**, 240 euroa/vuosi.

Kaavamaisen työhuonevähennyksen tekeminen ei edellytä, että kotona on muusta asunnosta erillinen työhuone tai työtila varattuna työskentelyä varten. Kaavamainen työhuonevähennys kattaa työhuoneen vuokran, valon, sähkön, lämmön ja siivouksen. Kaavamainen vähennys kattaa myös kalusteet, kuten työtuolin tai työpöydän. Jos vaadit kaavamaisesta työhuonevähennyksestä, et voi vähentää erikseen kalusteiden hankinnasta aiheutuneita kuluja.

Kun teet kotona työtä, voit siis vähentää joko kaavamaisen työhuonevähennyksen tai työtilasta aiheutuneet todelliset kulut. Et voi vähentää niitä molempia veroilmoituksellasi.

Jos **puolisot** käyttävät samaa asuntoa

etätöissä, kumpikin puoliso voi tehdä kaavamaisen työhuonevähennyksen.

Jos esimerkiksi molemmat puoliset tekevät etättyötä kokopäiväisesti ja yli 50 % verovuoden työpäivien kokonaismäärästä, kumpikin heistä voi saada täyden 960 euron kaavamaisen työhuonevähennyksen.

Jos puoliset vaativat vähennyksestä todellisten kulujen mukaan, jaetaan vähennys puolisoille heidän esittämänsä selvityksen perusteella.

Jos verovollinen käyttää työhuonetta myös muiden tulojen, kuten esimerkiksi maatalouden ja metsätalouden tulojen tai muiden pääomatulojen hankintaan, voidaan työhuonevähennys tehdä myös näistä tuloista.

Kaikissa tulolähteissä ja tulolajeissa myönnettyjen kaavamaisen työhuonevähennyksen **yhteismäärä** voi olla enintään 960 euroa verovuodessa, jos verovollinen ei esitä selvitystä suuremmista todellisista kustannuksista. Jos verovollinen tekee vähennyksen todellisten kulujen perusteella, kulut jaetaan eri tulojen kesken sen mukaan, mikä osuus työhuoneen kuluista kohdistuu kullekin tulolle.

tää pidempään, palkansaajalle muodostuu työtekemispaikeille varsinaisen työpaikka.

Vähennyksen määrä on joko todellisten lisääntyneiden elantokustannusten suuruisen tai Verohallinnon yhtenäistämishojjeissaan esittämän kaavamaisen vähennyksen suuruisen.

Tilapäisen työmatkan tehnyt voi vähentää työmatkakohtaisesti tosittisiin perustuvista lisääntyneistä elantomenoista sen osan, joka ylittää hänen tavanomaiset elantomenonsa. Tavanomaisina elantomenoina, joiden ylittävä määrä oikeuttaa vähennykseen, voidaan muun selvityksen puuttuessa pitää 12,75 euroa työpäivältä.

Jos verovelvolliselle on aiheutunut työmatkasta lisääntyneitä elantomenoja, mutta hän ei pysty selvittämään niiden todellista määrää, vähennyksen määrä on Verohallinnon yhtenäistämishojjeiden kaavamaisen vähennyksen suuruisen.

Kaavamaisen vähennyksen määrät ovat verovuonna 2024 seuraavat:

- Yli 6 tuntia kestäneeltä matkalta 19 euroa ja
- Yli 10 tuntia kestäneeltä matkalta 34 euroa vuorokaudessa

Kaavamaisen vähennyksen saamiseksi on pystyttävä selvittämään, mistä tai miten lisääntyneet elantomenot ovat syntyneet, mutta elantomenojen todellista määrää ei tarvitse selvittää.

TYÖMATKAT ILMAN KILOMETRIKORVAUSTA

Jos olet tehnyt tilapäisen työmatkan, josta työnantajasi olisi voinut maksaa sinulle verovapaata matkustamiskustannusten korvusta, mutta ei ole kuitenkaan maksanut, voit

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut

Työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksut ja työttömyyskassamaksut ovat tulonhankkimisesta johtuneita menoja, jotka saat vähentää täysimääräisinä. Eli palkkatulosta viran puolesta myönnettävä 750 euron tulonhankkimisvähennys ei rajoita näiden maksujen vähennysoikeutta.

Verohallinto saa yleensä tiedot maksamistasi jäsenmaksuista suoraan ammattiliitoilta ja työttömyyskassoilta. Tarkista esitetyistä veroilmoituksesta, että tiedot ovat oikein.

vähentää verotuksessasi matkasta aiheutuneet matkustamiskustannukset.

Tilapäisestä työmatkasta aiheutuneet matkustamiskustannukset vähennetään ilman omavastuusuutta ja ylärajaa. Kulut vähennetään käytetystä kulkuneuvosta tosiasiallisesti aiheutuneiden kustannusten mukaan. Oma autoa käytettäessä vähennys on muun selvityksen puuttuessa 0,27 euroa/km ja käytetystä autoa käytettäessä 0,13 euroa/km. Vapaan autoedun auton käyttämisestä tilapäiseen työmatkaan ei vähennystä myönnetä, koska vapaan autoedun saaneelle ei aiheudu kuluja.

TYÖASUNTOVÄHENNYS

Jos työskentelet vakituisesti eri paikkakunnalla kuin sillä, missä sinulla on yhteinen koti puolisoasi ja/tai alaikäisen lapsesi kanssa, ja vuokraat työskentelypaikkakunnalta itsellesi työasunnon, voit saada työasuntovähennyksen. Edellytyksenä vähennykselle on, että vakituinen asuntonsi sijaitsee yli 100 kilometrin etäisyydellä sekä työasunnosta että siitä varsinaisesta työpaikasta, jonka sijainnin vuoksi työasunto on hankittu. Työasuntovähennys liittyy aina työssäkäyntiin varsinaisella työpaikalla.

Jos työnantajasi on järjestänyt sinulle työskentelypaikkakunnaltasi asunnon (työsuhdeasunto), voit myös sen perusteella saada työasuntovähennyksen. Sen sijaan omistusasunnon perusteella ei voi tehdä työasuntovähennystä.

Puolisosta vain toinen voi saada työasuntovähennyksen samalta ajalta. Jos olet perheiden, voit saada työasuntovähennyksen vain, jossinulla on samanaikaisesti (vähintään) kaksi varsinaista työpaikkaa ja tämän takia kaksi asuntoa. Työasuntovähennystä ei voi saada silloin, jos asunto on hankittu opiskelun, vapaa-ajanviiion tai pelkän etätönn vuoksi.

Vähennyksen määrä on enintään 450 euroa täydeltä kalenterikuukaudelta, ei kuitenkaan enempää kuin työasunnosta maksamasi vuokran verran. Työsuhdeasunnosta vähennyksenä myönnetään enintään asunnon luontoisetuarvoa vastaava määrä, ei kuitenkaan enempää kuin 450 euroa.

Työasuntovähennystä ei myönnetä, jos olet saanut verovuonna toisella paikkakunnalla asumiseen liittyvää verovapaata korvusta tai etuutta (esim. asumistukea).

Työasuntovähennyksen määrää pienentävät mahdolliset muut vähennykset, joihin sinulla on oikeus verovuoden verotuksessa kyseisen asunnon käytön perusteella. Työasuntovähennyksen määrään vaikuttava vähennys on esimerkiksi työhuonevähennys, jonka verovelvollinen voi saada, jos hän on käyttänyt työasuntoa työtehtäviensä suo-

Erityisalan ateriakorvaus

Jos työskentelet rakennus-, maanrakennus- tai metsälalla eikä sinulla ole varsinaista työtekemispaiikkaa, sinulla on oikeus verovapaaseen päivärahaan tai sitä vastaavaan vähennykseen vain niiltä vuorokausilta, jolloin olet yöpynyt työmatkalla.

Voit kuitenkin vaatia verotuksessa kotoa tehdyistä päivittäisistä työmatkoista ateriakorvauksen suuruisen vähennyksen. Tämä edellyttää, ettei työnantajasi ole maksanut sinulle ateriakorvausta tai päivärahaa, antanut lounaseteleitä eikä järjestänyt ruokailua työtekemispaikeilla tai sen välittömässä läheisyydessä. Lisäksi erityisellä työtekemispaikeilla työskentelyn olotava tilapäistä.

Ateriakorvaus on 12,75 euroa työpäivältä verovuonna 2024. Jos työnantaja on maksanut ateriakorvausta pienemmän määrän, vähennyksen määrää pienennetään työnantajan samasta matkasta maksamien korvausten määrällä.

rittamiseen.

Poikkeuksena on kotitalousvähennys, joka ei vaikuta työasuntovähennyksen määrään. ◀

TERO HÄMEENAHO

Ilmoita tulonhankkimiskulut!

- **OMAVERO tai LOMAKE 1D:** Tulonhankkimismenoina vähennettävät matkat
- **OMAVERO tai LOMAKE 19:** Työasuntovähennys
- **OMAVERO tai LOMAKE 50A:** Ansiotulot ja niistä tehtävät vähennykset

Tulonhankkimiskulut on muistettava ilmoittaa itse. Jos olet ilmoittanut tulonhankkimismenoja aiemmin vuoden 2024 verokorttia varten, niiden pitäisi näkyä Omaveron vaiheessa "Esitetyt tulot ja vähennykset". Voit korjata kyseisiä tietoja vielä tässä vaiheessa.

MUITA VÄHENNYKSIÄ

OMAVERO tai LOMAKE • 50A

VERONMAKSUKYVYN ALENTUMISVÄHENNYS

Veronmaksukyvyyn alentumisvähennyksen voi saada, jos verovelvollisen maksukyky on hänen ja hänen perheensä käytettävissä olevat tulot ja varallisuus huomioiden olennaisesti alentunut jonkin poikkeuksellisen tapahtuman vuoksi.

- Vähennys on harkinnanvarainen.
- Vähennys on enintään 1 400 euroa.
- Vähennetään ansiotuloista, joista on vähennetty tulonhankkimiskulut.
- Vähennysperusteina esimerkiksi elatus, työttömyys, sairaus.
- Vähennykseen vaikuttavat verovelvollisen sekä perheen tulot ja varat.

Vähennys voidaan myöntää, vaikka veronmaksukyvyyn alentumisperuste on syntynyt vasta verotusvuonna.

! Jos vaadit vähennystä pelkästään sairauskulujen perusteella, omien ja perheenjäsenesi yhteenlasketujen sairauskulujen on oltava vähintään 700 euroa ja niiden on oltava samalla vähintään kymmenen prosenttia ansio- ja pääomatuojesi yhteismäärästä, josta on vähennetty tulonhankkimiskulut.

Vaikka nämä edellytykset täytyisivätkin, vähennys on harkinnanvarainen. Harkintaan vaikuttavat omat sekä puolison tulot ja varat.

Vähennysvaatimus on perusteltava, mutta

älä liitä menotositteita mukaan, vaan säilytä ne.

ELATUSVELVOLLISUUSVÄHENNYS

Elatusvelvollisuusvähennyksen saa sellainen verovelvollinen, joka on verovuoden aikana maksanut tuomion tai sosiaaliviranomaisen vahvistaman sopimuksen perusteella alaikäiselle lapselle elatusapua.

- Vähennys on 1/8 maksetusta elatusavusta, kuitenkin enintään 80 euroa lasta kohden.
- Vähennetään suoraan verosta.
- Alaikäisenä pidetään lasta, joka ei ole ennen vuoden 2024 alkua täyttänyt 17 vuotta.

Maksamasi elatusmaksut näkyvät valmiina esitäytetyllä veroilmoituksella, mutta ainoastaan silloin, kun olet ilmoittanut nämä aiemmin hakiessasi muutosverokorttia.

OPINTOLAINAVÄHENNYS

Jos on aloittanut opintonsa 1.8.2005–30.7.2014 ja suorittanut ne määräajassa, saa takaisin maksamastaan opintolainasta opintolainavähennyksen.

- Vähennys on 30 prosenttia lainan 2 500 euroa ylittävästä osasta.

Vähennyksellä on tietty enimmäismäärä, johon vaikuttaa esimerkiksi tutkinnon laajuus sekä korkeakoulun sijaintivaltio, jossa tutkinto on suoritettu. Verohallinto saa Kelalta opintolainavähennystä varten tarpeelliset tiedot.

! Verohallinto myöntää vähennyksen vuosittain Kelan antamien tietojen perusteella, eikä sitä tarvitse erikseen vaatia.

LAHJOITUSVÄHENNYS

Saat vähentää lahjoitusvähennyksenä rahalahjoituksen, jos se on tehty tiedettä tai taidetta edistävään tarkoitukseen Euroopan talousalueella olevalle, julkista rahoitusta saavalle yliopistolle tai korkeakoululle taikka näiden yhteydessä olevalle yliopistorahastolle.

- Lahjoitus voi olla vähintään 850 e ja enintään 500 000 e.
- Vähennetään ansiotuloista.

MUUT VÄHENNYKSET

Tulonhankkimisvähennys, eläketulovähennys, merityötulovähennys, opintorahavähennys, ansiotulovähennys, perusvähennys ja työtulovähennys on laskettu valmiiksi esitäytetyn veroilmoituksen tietojen perusteella.

Jos korjaat ja lisäät esitäytetyssä veroilmoituksessa olleita tulo- ja vähennystietoja, näidenkin vähennysten suuruus voi muuttua. Saat myöhemmin uuden verotuspäätöksen, josta näet vähennysten suuruuden. ◀

HARRI RAJALA

Kysy verojuristilta

Veroneuvontaa jäsenille puhelimitse numerosta **03 010 5510**, ma–pe 9–14

MATKAKULUT

Matkakulujen ilmoittamisessa on tärkeää valita oikea veroilmoituksen kohta, jossa tietoja ilmoitetaan.

OMAVERO tai LOMAKKEET • 1A • 1B • 1C • 1D

Jos veroilmoituksellasi on matkakuluja koskevia tietoja esitetytynä, tarkista, että tiedot ja vähennettävä määrä ovat oikein. Esitetyt tiedot voi olla, jos olet esimerkiksi itse ilmoittanut matkakuluja aiemmin verokortille, ennakkoveroja varten tai ennakoita veroilmoitukselle.

Jos ennakkoon ilmoittamasi matkakulujen määrä poikkeaa toteutuneesta tai esitetyt tiedot ovat muuten virheelliset, korjaa tiedot veroilmoituksella. Anna tässä tapauksessa kaikkien aiemmin ilmoittamiesi asunnon ja työpaikan välisten matkojen tiedot uudelleen.

Matkakulujen ilmoittamisessa on tärkeää valita Omaverossa oikea matkakulun tyyppi tai oikea paperilomake, jossa ilmoitat tiedot. Vähennysten myöntämisperusteet ja enimmäismäärät riippuvat matkan luonteesta. Kiinnitä erityistä huomiota siihen, mitä tietoja veroilmoituksella kysytään ja pyydetäänkö sinun itse esimerkiksi vähentävän matkaku-
luistasi jotain. Ilmoittamalla tiedot oikeassa kohdassa ja oikeantyyppisinä matkakuluina varmistat, että vähennys lasketaan ja myönnetään oikeilla perusteilla. Välyt myös mahdollisesti asioiden jälkikäteiseltä selvittelyltä.

! *Huomaa, että matkakulut vähennetään verotettavista tuloistasi, ei veroistasi. Käytännössä euromääräinen hyötysi on karkeasti laskien lisäveroprosenttisi suuruinen osuus vähennyskelpoisista kuluista.*

ASUNNON JA TYÖPAIKAN VÄLISET MATKAT

● OMAVERO tai LOMAKE 1A

Jos työskentelit vuonna 2024 esimerkiksi työnantajasi toimistolla, varastolla tai myymälässä, voit vähentää kulut työpaikalla käynneistä asunnon ja työpaikan välisinä matkakuluina. Ilmoita asunnon ja työpaikan välisinä matkoina:

- asunnon ja varsinaisen työpaikan välisistä matkoista aiheutuneet matkakustannukset sekä
- mahdolliset matkakustannukset toissijaisen työpaikan ja toisella paikkakunnalla sijaitsevan majoituspaikkasi välillä.

! *Jos sinulle ei syntynyt kuluja, koska kuljit esimerkiksi kimpakyydillä maksamatta kyydistä, et voi vähentää verotuksessa asunnon ja työpaikan välisiä matkakuluja.*

VÄHENNYKSEN MÄÄRÄ

Asunnon ja työpaikan välisten matkakulujen vähennysten **omavastuu on 900 euroa ja yläraja 7 000 euroa vuonna 2024**. Täyden vähennyksen saat, jos matkakulusi ovat vähintään 7 900 euroa.

Vähennys lasketaan yleensä vakituiselta asunnoltasi tehdyn matkan mukaan, vaikka olisit esimerkiksi osan vuotta kulkenut työpaikalle kauempana sijaitsevalta kakkosasunnoltasi.

Mikäli olit osan vuotta työttömänä tai sait vanhempainpäivärahoja, omavastuuta alennetaan 80 eurolla jokaiselta täydeltä korvauskuukaudelta. Omavastuu on kuitenkin aina vähintään 160 euroa. Muilla perusteilla, esimerkiksi opiskelun tai eläkkeelle jäämisen perusteella, omavastuuta ei pienennetä.

Verohallinto laskee omavastuuosuuden ja sen alennuksen viranomaisilta saamiensa tietojen perusteella.

Et voi vähentää matkakuluja siltä osin kuin sait niihin verovapaan **työsuhdematkalipun**. Ilmoita matkakulusi kuitenkin täysimääräisinä. Älä vähennä matkakulujen omavastuuosuutta tai käytössäsi olleen työsuhdematkalipun arvoa itse. Verohallinto tekee vähennykset viran puolesta.

Jos käytit asunnon ja työpaikan väliseen matkaan **työsuhdepolkupyörää**, voit tehdä

polkupyörän perusteella matkakuluvähennyksen vain, jos polkupyörän luontoisetu arvo ylitti 1 200 euroa ja siitä syntyi veronalaista etua. Jos polkupyöräedusta osa oli veronalaista luontoisetua, voit vähentää asunnon ja työpaikan välisinä matkakuluina veronalaisen osan verran, kuitenkin enintään 100 euroa. Verovapaan edun perusteella vähennystä ei voi tehdä.

Voit vähentää matkakulut vain sellaisilta päiviltä, jolloin tosiasiallisesti kävit työpaikallasi ja matkakuluja syntyi.

Esimerkiksi sairausloman, työkomennuksen tai lomapäivien ajalta taikka etätyöpäiviltä ei saa vähennystä. Jos käynnit työpaikalla olivat etätyön vuoksi vähäisiä, voi olla, etteivät matkakulusi ylitä 900 euron omavastuuta.

Myös **yrittäjät** vähentävät asunnon ja työpaikan väliset matkakulut henkilökohtaisella veroilmoituksellaan.

Oikeuskäytännön mukaan kuitenkin vain sellainen osakeyhtiön osakas, joka nos-
taa yhtiöstään myös palkkaa, voi vähentää asunnon ja yrityksensä välisistä matkoista aiheutuneet kulut.

Matkakuluvähennykset vuoden 2024 verotuksessa:

- Oma auto 0,27 e/km
- Vapaa autoetu 0,21 e/km
- Käyttöetuauto, asunnon ja työpaikan välinen matka 0,21 e/km
- Käyttöetuauto, tulonhankkimiskuluna vähennettävä matka 0,13 e/km
- Moottoripyörä 0,21 e/km
- Mopo 0,12 e/km
- Polkupyörä tai siihen rinnastuva kulkuneuvo 100 e/vuosi

Halvin kulkuneuvo

Voit vähentää kodin ja työpaikan väliset matkakulut halvimalla kulkuneuvolla. Vähennyksen saa omalla autolla vain poikkeuksellisesti.

Halvin kulkuneuvo on yleensä julkinen kulkuneuvo. Jos matkalla on käytettävissä useampi julkinen kulkuneuvo, lasketaan vähennys niistä halvimman mukaan.

Vähennys lasketaan lisäksi halvimman matkustustavan mukaan, joka on tavallisesti kausi- tai sarjalippu.

Oma auto tai työsuhteauto hyväksytään halvimaksi kulkuneuvoksi, jos

- julkisilla kulkuneuvoilla **ei pääse** kotoa työpaikalle,
- julkista kulkuneuvoa käyttäen **kävelymatka** yhteen suuntaan on vähintään 3 km,
- **odotusaika** meno-paluumatkalla on yhteensä vähintään kaksi tuntia. Itse työmatkan kestolla ei ole verotus käytännössä ollut merkitystä,

- työmatka alkaa tai päättyy **yöllä** klo 00.00–05.00.

Omaa autoa **ei hyväksytä** halvimaksi kulkuneuvoksi esimerkiksi seuraavilla perusteilla:

- joudut kuljettamaan lapset kouluun tai päiväkotiin töihin lähtiessäsi,
- asunnon ja työpaikan väliseen matkaan kuluu selvästi vähemmän aikaa omalla autolla,
- tarvitset autoa työssäsi työpäivän aikana.

Jos osalla matkaa on käytettävissä julkinen kulkuneuvo ja kulkuneuvojen vaihtopaikalla on pysäköintimahdollisuus, hyväksytään oma auto halvimaksi kulkuneuvoksi vain osalle matkaa. Matkakulut saatetaan myös hyväksyä omalla autolla ainoastaan niiltä päiviltä, jolloin mahdollisuutta julkisen liikenteen käyttämiseen ei ole ollut (esim. yövuorot). Liityntä- tai

muusta pysäköinnistä aiheutuneita kustannuksia ei Verohallinnon ohjeistuksen mukaan saa vähentää verotuksessa.

Polkupyörän mukaan lasketun 100 euron vähennyksen voit saada verotuksessa myös silloin, jos käytät asunnon ja työpaikan väliseen matkaan esimerkiksi tasapainoskooteria, sähköskootteria tai sähköpotkulautaa.

! Jos kävit säännöllisesti työpaikallasi koko vuoden ja sinulla oli normaali vuosiloma, voit laskea vähennyksen 11 kuukaudelta ja 22 työpäivältä per työssäolokausi eli yhteensä 242 päivältä.

Älä vaadi matkakuluja vähennettäväksi omalla autolla, jollei sinulla ole perustetta katsoa omaa autoa halvimaksi kulkuneuvoksi. Perusteettomasta vähennysvaatimuksesta voi seurata veronkorotus.

MUUT MATKAKULUT

VIIKONLOPPUMATKAT KOTIIN

● OMAVERO tai LOMAKE 1B

Jos olet työskennellyt pidempään muualla kuin kotipaikkakunnallasi, voit tietyissä tilanteissa vähentää verotuksessa matkakulut kotona käynneistä. Ilmoita viikonloppumatkoina kulut matkoista kotipaikkakunnalle, jos

- työskentelit vakituisesti eri paikkakunnalla kuin siellä, missä perheesi asui ja asuit viikot työntekopaikkakunnalla tai
- työskentelit tilapäisesti erityisellä työntekemispaikalla muualla kuin kotipaikkakunnallasi.

VIIKONLOPPUMATKAT VARSINAISELTA TYÖPAIKALTA KOTIIN

Jos työskentelit vakituisesti vieraalla paikkakunnalla, voit vähentää matkat kotipaikkakunnallesi vain, jos sinulla on perhe.

Matkat **perheen vakituiselle asuinpaikkakunnalle** voi vähentää yleensä kerran viikossa.

Perheetön henkilö ei yleensä voi vähentää viikonloppumatkojen matkakuluja tällaisessa tilanteessa. Verotuksessa perheeksesi katsotaan

- aviopuoliso tai rekisteröidyn parisuhteen toinen osapuoli,
- avopuoliso, jonka kanssa olet ollut naimisissa tai jonka kanssa sinulla on tai on ollut yhteinen lapsi sekä
- alaikäiset, huollettavanasi olevat lapsesi. Oikeuskäytännön mukaan muukin kuin lähivanhempi saa vähentää viikonloppumatkat sille paikkakunnalle, jossa on yhteishuollossa olevien alaikäisten lasten kanssa väliillä asunut.

! Viikonloppumatkat työskentelypaikkakunnalta kotiin vähennetään asunnon ja työpaikan välisiä matkoja koskevien sääntöjen mukaisesti.

Vähennyksen saa halvimalla kulkuneuvolla ja vain siltä osin kuin matkakulut yhdessä muiden asunnon ja työpaikan välisten matkakulujen kanssa ovat yli 900 euroa ja enintään 7 000 euroa. Käytännössä halvimaksi kulkuneuvoksi voidaan katsoa oma auto vain silloin, jos julkista liikennettä käyttäen et lainkaan ehtisi käydä kotona viikonloppun aikana tai sitä ei ole käytettävissä.

VIIKONLOPPUMATKAT TYÖKOMENNUKSEN KESTÄESSÄ

Jos työskentelit tilapäisesti vieraalla paikkakunnalla sijaitsevalla erityisellä työntekemispaikalla, voit vähentää viikonloppumatkojen kustannukset, vaikkei sinulla olisi perhettä.

Varmista siis, että vaadit viikonloppumatkojen matkakuluja vähennettäväksi oikealla perusteella.

Tilapäiseksi katsotaan tavallisesti korkeintaan kolmen vuoden työskentely samassa kohteessa. ▶

Saat vähentää kotimatkat tulonhankkimiskuluina tosiasiaassa käyttämäsi kulkuneuvon mukaan laskettuna ilman omavastuusuutta ja ylärajaa, jos kyseessä on tilapäisen työkomennuksen keskeytyessä tehty matka. Perustetta muun kuin julkisen kulkuneuvon käytölle ei siksi tarvitse näissä tilanteissa ilmoittaa. Omalla autolla vähennys on 0,27 e/km.

Pidempi työkomennus toisella paikkakunnalla katkeaa esimerkiksi sairaus- ja vuosilomien sekä juhlapyhien ajaksi sekä tilanteessa, jossa majoitusta ei ole järjestetty tai työnantajan kanssa on sovittu työkomennuksen katkeamisesta. Paperilomakkeella ilmoitat kyseessä olevan työkomennuksen katkeamiseen liittyvä viikonloppumatka rastittamalla katkeamisen syy.

Jos teit matkan kotiin tilanteessa, jossa komennus ei keskeytynyt, vähennetään matkakulut asunnon ja työpaikan välisiä matkoja koskevien sääntöjen mukaan eli halvimmalla kulkuneuvolla ja omavastuu huomioiden.

Voit vähentää kulut vain siltä osin kuin työnantajasi ei ole niitä korvannut. Jos työnantajasi on korvannut osan kuluista, vähennä viikonloppumatkoja koskevasta omasta vähennysvaatimuksestasi työnantajasi maksama osuus. Omaverossa tämä onnistuu vain rukkaamalla matkojen kilometrimäärää tai käyntikertoja niin, että vähennysvaatimukseksi tulee työnantajan maksamalla osuudella vähennetty euromäärä.

MATKAT TOISSIJAISALLE TYÖPAIKALLE

● OMAVERO tai LOMAKE 1C

Jos työskentelit säännöllisesti kahdessa tai useammassa työnantajasi toimipaikassa eri paikkakunnilla eikä työnantajasi korvannut matkoja, ilmoita matkakulut toissijaiselle työpaikalle erikseen. Matkoina toissijaiselle työpaikalle voit ilmoittaa

- matkakulusi kotoa tai varsinaiselta työpaikaltasi toissijaiselle työpaikalle sekä
- matkakulusi kotoa tai varsinaiselta työpaikaltasi toissijaisen työpaikan sijainnin vuoksi järjestettyyn majoitukseen.

Sinulla on toissijainen työpaikka, jos työskentelet säännöllisesti kahdella tai useammalla paikkakunnalla saman työnantajan toimipaikoissa. Toissijainen työpaikka on yleensä se työnantajan toimipaikka, jossa työskentelet vähemmän. Ensisijaiselle varsinaiselle työpaikalle tehty matkat vähennetään asunnon ja työpaikan välisinä matkoina, samoin toissijaisen työpaikan ja tämän läheisyydessä sijaitsevan asunnon väliset matkakulut.

Matkakulut toissijaiselle työpaikalle vähennetään ilman omavastuuta ja enimmäismäärää tulonhankkimiskuluna.

Vähennyksen määrä on 0,27 e/km, jos kuljit matkan omalla autolla.

Voit vähentää kulut vain siltä osin kuin työnantajasi ei ole niitä korvannut. Älä kuitenkaan vähennä työnantajasi mahdollisesti maksamaa korvausta itse, vaan ilmoita veroilmoituksella matkakustannusten kokonaismäärä ja erikseen työnantajan maksamien verovapaiden matkakustannusten korvausten määrä.

TILAPÄISET TYÖMATKAT JA ERYTYSALOJEN MATKAT

● OMAVERO tai LOMAKE 1D

Teitkö vuonna 2024 työmatkan muualla kuin varsinaiselle työpaikallasi tai työskentelitkö erityisalalla? Jollei työnantajasi ole korvannut sinulle näitä työmatkoja tilapäisiin työkohteisiin, voit vaatia matkakuluja vähennettäväksi veroilmoituksella.

Erytysaloja ovat esimerkiksi rakennus-, maanrakennus- ja metsäala. Erytysalalla työskentelyä ei ratkaista pelkästään ammattinimikkeen perusteella, vaan olennaista ovat työskentelyolosuhteet.

Esimerkiksi sähkö- ja putkiasentajat voivat työkohteiden kestosta riippuen työskennellä joko erityisalalla tai tehdä liikkuvaa työtä. Liikkuvassa työssä työkohteet vaihtuvat tyypillisesti päivittäin tai viikoittain.

Matkakulujen ilmoittamisen suhteen jaottelulla ei kuitenkaan ole merkitystä: sekä erityisalan että liikkuvan työn matkat tilapäisiin työkohteisiin ilmoitetaan samassa veroilmoituksen kohdassa. Liikkuvaa työtä tekevällä kuitenkin on usein myös varsinainen työpaikka, josta hän hakee esimerkiksi työmääräyksen tai auton tai jossa hän säilyttää työssä tarvittavia asusteita ja työvälineitä. Matkat tällaiselle varsinaiselle työpaikalle vähennetään asunnon ja työpaikan välisinä matkakuluina.

Ilmoita matkakulut tilapäisinä, tulonhankkimismenoina vähennettävänä työmatkoina, jos

- työskentelit erityisalalla eikä sinulla ollut varsinaista työpaikkaa tai
- matkustit työtehtäviesi vuoksi työskentelemään tilapäisesti muualle kuin varsinaiselle työpaikallesi.

Työmatka eli matka erityiselle työtekemispäikalle on esimerkiksi messumatka, asiakaskäynti, koulutusmatka tai satunnainen matka työnantajayrityksen toiseen toimipisteeseen. Jos teet lähtökohtaisesti ainoastaan etätöitä, myös satunnaiset, enintään kerran kuukaudessa tapahtuvat käynnit työnantajan toimipaikassa voivat olla työmatkoja.

Varaudu tarvittaessa selvittämään Verohallinnolle työmatkakohtaisesti samat asiat, mitä työnantajalle pitäisi matkalaskulla ilmoittaa eli mistä työmatka on alkanut, minne se on tehty, matkan pituus, milloin matka on tehty, työmatkan tarkoitus, käytetty ajoneuvo jne.

Erytysalojen päivittäiset matkat vaihtuviin työkohteisiin ja muut asunnon ja erityisen työtekemispäikän väliset matkat voit vähentää tulonhankkimiskuluna ilman 900 euron omavastuusuutta ja asunnon ja työpaikan välisten matkojen 7 000 euron ylärajaa. Vähennyksen voi kuitenkin saada vain, jos kustannukset ylittävät kallelille myönnettävän tulonhankkimisvähennyksen määrän 750 euroa.

Vähennyksen määrä on 0,27 e/km, jos kuljit matkan omalla autolla.

Jos kuitenkin työskentelit erityisalalla ja sinulla oli varsinainen työpaikka, vähennä matkakulut tuohon varsinaiseen työpaikkaan asunnon ja työpaikan välisinä matkakuluina. Matkat vaihtuviin työkohteisiin vähennät tilapäisinä työmatkoina. Jos kävit pidemmän työkomennuksen aikana kotona, vähennä tällaiset matkakulut viikonloppumatkoina.

Tavallisesti tilapäistä on enintään kolmen vuoden pääasiallinen työskentely samassa työkohteessa. Määrärajan jälkeen työkohteeseen katsotaan varsinaiseksi työpaikaksi. Tämän jälkeen matkakulut vähennetään asunnon ja työpaikan välisinä matkoina.

KATI HANNIKAINEN

KOTITALOUSVÄHENNYS

Muista vaatia kotitalousvähennys, jos olet teettänyt esimerkiksi remontin kotonasi tai ostanut siivouspalvelun.

OMAVERO tai LOMAKKEET • 14A • 14B • 14C

Kotitalousvähennyksen enimmäismäärää oli väliaikaisesti korotettu 3 500 euroon vuodessa koskien kotitalous-, hoiva- ja hoitotyötä vuosina 2022–2024. Myös fysio- ja toimintaterapiatyötä koski korotettu vähennys vuonna 2024. Öljylämmityksestä luopumista väliaikainen korotus koskee vuosia 2022–2027. Näistä töistä kotitalousvähennyksenä voit vähentää 60 prosenttia ennakoperintäkisteriin kuuluvalla yrittäjälle tai yritykselle maksetusta työkorvauksesta tai 30 prosenttia maksetusta palkasta ja palkan sivukuluista vuoden 2024 verotuksessa.

Vuoden 2024 verotuksessa kotitalousvähennyksen oikeuttavista kunnossapito- ja remonttityöistä vähennys on enintään 2 250 euroa vuodessa ja vähentää voit 40 prosenttia ennakoperintäkisteriin kuuluvalla yrittäjälle tai yritykselle maksetusta työkorvauksesta tai 15 prosenttia maksetun palkan määrästä sekä palkan sivukulut. Vähennyksen enimmäismäärään 3 500 euroon voi sisältyä enintään 2 250 kunnossapito- ja remonttityötä. Omavastuu on kaikissa tapauksissa 100 euroa vuodessa henkilöltä.

Koska kotitalousvähennys vähennetään veroista, tulojen suuruus ei vaikuta kotitalousvähennyksestä saatavan hyödyn suuruuteen. Jos saat kotitalousvähennystä esimerkiksi 500 euroa, verosi pienenevät saman verran.

Jos tulosi ovat hyvin pienet, saattaa kotitalousvähennys tosin olla suurempi kuin tuloistasi määrätyt verot. Jollei puolisonkaan veroista voida tehdä vähennystä, osa kotitalousvähennyksen hyödyistä jää saamatta.

KOTITALOUSVÄHENNYS PUOLISOILLA

Voit saada puolisisi kanssa yhteensä enimmillään 7 000 euron kotitalousvähennyksen vuonna 2024. Samoja kustannuksia ei voi vähentää kahteen kertaan molempien veroilmoituksilla.

Jos verovelvolliskohtainen vähennyksen 3 500 tai 2 250 euron yläraja ei ylitä, kannattaa vähennystä vaatia vain toiselle puolisolalle. Näin 100 euron henkilökohtainen omavastuu tulee vähennetyksi vain kertaalleen.

! Jos vähennyksenä vaadittu määrä ylittää enimmäismäärän tai vähennystä vaatineen verot eivät riitä vähennyksen tekemiseen, vähentämättä jäänyt määrä siirretään viran puolesta toiselle puolisolalle. Kotitalousvähennys tulee näin hyödynnettyä perheen sisällä.

Puolisoina pidetään myös avopuolisoi, joilla on tai on ollut yhteinen lapsi tai jotka ovat aikaisemmin keskenään olleet naimisissa.

Miten lasketaan korotettu kotitalousvähennys?

- Saat maksimivähennyksen eli 3 500 euroa (v. 2024) kotitalousvähennystä, jos olet maksanut yritykselle työstä 6 000 euroa. Vähennys lasketaan arvonlisäverollisesta hinnasta. (6 000*60 % - 100 euron omavastuu = 3 500 euroa)
- Puolisot saavat täyden vähennyksen, kun esimerkiksi yritykselle maksettu työn osuus laskulla on noin 11 830 euroa.
- Jos olet palkannut työntekijän, maksimivähennyksen saat, kun olet maksanut palkkaa 8 000 euroa (josta saa vähentää 30 % vuonna 2024) ja kokonaan palkkaan liittyviä työnantajan sivukuluja arviolta 15 % (30 % x 8 000 + 15 % x 8 000 - 100 = 3 500 euroa).
- Vähennystä ei tarvitse itse laskea.

VÄHENNYKSEEN OIKEUTTAVA TYÖ

Korotettua kotitalousvähennystä saa, jos on

teettänyt kotitalous-, hoiva- tai hoitotyötä tai luopunut öljylämmityksestä. Kotitalousvähennyksen saa kotona tai vapaa-ajan asunnossa teetetystä tavanomaisesta kotitaloustyöstä. Tällaista on esimerkiksi siivous, ruoanlaitto ja ruohonleikkuu.

Vähennyksen saa myös tavanomaisesta hoiva- ja hoitotyöstä, kuten lasten, vammaisten tai vanhusten hoidosta. Myös ulkoilussa auttaminen, syöttäminen ja kylvettäminen oikeuttavat vähennykseen. Vähennystä ei saa esimerkiksi kotisairaanhoidajan tai kampaajan kotona tekemästä työstä.

! Vuoden 2024 alusta lukien kotitalousvähennykseen oikeuttaa myös laillistetun fysioterapeutin ja toimintaterapeutin verovelvollisen kotona tai vapaa-ajan asunnolla antama fysioterapia ja toimintaterapia, jos kotitalousvähennyksen yleiset edellytykset täyttyvät.

Kotitalousvähennykseen oikeuttaa laillistetun fysioterapeutin tai toimintaterapeutin koulutuksen mukainen fysioterapia tai toimintaterapia, jonka tarjoaminen edellyttää sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaista rekisteröitymistä fysioterapiaa tai toimintaterapiaa tarjoavaksi terveydenhuollon palveluntuottajaksi.

Fysioterapialla tarkoitetaan terveyttä ja toimintakykyä edistävää ohjausta ja neuvontaa, terapeutista harjoittelua, manuaalista ja fysikaalista terapiaa sekä apuvälinepalvelua.

Toimintaterapialla tarkoitetaan kuntoutusta, jonka tavoitteena on antaa asiakkaalle keinoja selviytyä omassa elinympäristössään ja omissa arkisissa toimissaan mahdollisimman itsenäisesti. Toimintaterapia sisältää toimintakykyä, mielekästä tekemistä, osallisuutta ja hyvinvointia edistävää ohjausta ja neuvontaa, apuvälinepalvelua, arjen

toimintojen harjoittelua ja ohjausta esimerkiksi silloin, kun toimintakyky on rajoittunut vammautumisen tai sairauden takia.

Öljylämmityksestä luopumisella tarkoitetaan sellaisia lämmitysjärjestelmän muutostöimenpiteitä, joilla poistetaan öljylämmitysjärjestelmä ja jonka tilalle korvaavaksi lämmitysjärjestelmäksi asennetaan muu lämmitysjärjestelmä kuin fossiilisia polttoaineita käyttävä rakennuskohtainen lämmitysjärjestelmä.

Pienemmän kotitalousvähennyksen saa asunnon ja vapaa-ajan-asunnon kunnossapito- tai perusparannustyöstä, kuten keittiön ja kylpyhuoneen remontista tai rakennusten ulkokunnostuksesta. Myös koneella tehdyn työn osuus työkorvauksesta oikeuttaa kotitalousvähennykseen. Esimerkiksi maalämpöjärjestelmään siirtymisen kustannuksista suuri osa aiheutuu poraustyöstä.

Asunnon kunnossapitotyönä ei yleensä pidetä kodin koneiden ja laitteiden korjaus- tai asennustyötä. Poikkeuksena ovat tieto- ja viestintäteknikan laitteiden, ohjelmistojen, tietoturvan ja tietoliikenneyhteyksien asennus-, kunnossapito- ja opastustyö, jotka oikeuttavat kotitalousvähennykseen.

Osana laajempaa keittiöremonttia myös esimerkiksi jääkaapin tai uunin asennus oikeuttaa kotitalousvähennykseen.

Uudisrakentamisesta tai siihen verrattavasta rakentamisesta ei saa vähennystä. Tällaista on esimerkiksi rakennuksen laajentaminen tai kylmätilojen muuttaminen asuin-

käyttöön tai grillikatoksen tai leikkimökin rakentaminen.

Lähtökohtana voidaan kuitenkin pitää sitä, että laajakin vanhan rakennuksen asuintilojen perusparannus oikeuttaa kotitalousvähennykseen. Vähennykseen oikeuttavat myös kattamattomien rakennelmien, kuten pation, aidan tai laiturin rakennuttaminen ennestään rakennetun rakennuksen yhteyteen.

KOTITALOUSVÄHENNYS ASUNTO-OSAKEYHTIÖSSÄ

Asunto-osakeyhtiön osakas saa vähennyksen vain omalle kunnossapitovastuulle kuuluvista töistä. Asunto-osakeyhtiön vastuulle kuuluvista töistä kotitalousvähennystä ei voi saada.

Jos osakas tekee muutostöitä, jotka hän itse maksaa, hänellä on oikeus myös kotitalousvähennykseen. Vaikka parveke kuuluisi yhtiön vastuulle, voi osakas saada kotitalousvähennyksen parvekelasituksen työ- ja kunnossapitokustannusten perusteella, jos asunto-osakeyhtiö ei osallistu kustannuksiin eikä niitä veloiteta osana yhtiövastikkeita ja osakas on itse hankkinut parvekelasit.

Rivitaloyhtiöissä on asunnon välittämässä yhteydessä oleva piha-alue yleensä ainoastaan osakkaan käytössä. Myös tällaiselle piha-alueelle tehty työ voidaan katsoa tehdyksi tosiasiallisesti osakkaan hallinnassa olevalla piha-alueella, vaikka piha-alueen hallinnasta ei olisi erikseen yhtiöjärjestyksessä mainittu. Vain henkilökohtaisessa käytössään olevalla piha-alueella tehdyistä perusparannus- ja kunnossapitotöis-

Vähennyskelpoiset kustannukset

■ Työkorvaus

Yrittäjälle tai yritykselle vuonna 2024 maksetusta työn osuudesta saat vähentää 60 prosenttia tai 40 prosenttia riippuen työstä. Vähennys laskeaan **arvonlisäverollisesta** hinnasta. Jos olet maksanut myös materiaaleista tai matkakuluista, pyydä yritykseltä sellainen lasku, josta selviää työn osuus.

Vähennyksen tekeminen edellyttää, että yritys tai yrittäjä on ennakkoperintärekisterissä sopimuksentekohetkellä. Voit tarkistaa asian internetistä yritys- ja yhteisörekisteristä osoitteessa www.ytj.fi tai soittamalla Verohallintoon.

■ Palkka

Jos olet maksanut palkkaa kotitaloudessasi työskentelevälle työntekijälle, saat vähentää riippuen työstä joko 30 prosenttia tai 15 prosenttia vuonna 2024 maksamasi palkan määräästä.

Lisäksi saat vähentää kokonaisuudessaan maksamasi palkan sivukulut eli työnantajan sairausvakuutusmaksun, työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun sekä tapaturmavakuutus- ja ryhmähenkivakuutusmaksut.

Myös työ ulkomailla voi oikeuttaa vähennykseen

Kotitalousvähennyksen saa myös toisessa **Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa** tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole olennaisia verotukseen liittyviä maksuja ilmoituslaiminlyönnejä tai kirjanpidon laiminlyönnejä.

Esimerkiksi Espanjassa sijaitsevan loma-asunnon remonttityöistä voi siis vaatia kotitalousvähennystä, jos työkorvaus maksetaan espanjalaiselle yritykselle.

Verohallinto haluaa selvityksen yrityksestä. Selvitys voi olla kyseisen valtion

veroviranomaisen antama todistus tai lomake 14C, jossa on kyseisen valtion veroviranomaisen merkinnät. Samat tiedot voi ilmoittaa Omaverossa.

Vähennyksen edellytykset voidaan osoittaa myös sillä, että työkorvauksen saaja on merkitty kyseisessä valtiossa Suomen ennakkoperintärekisteriä vastaavaan rekisteriin. Toisessa valtiossa olevaa rekisteriä pidetään Suomen ennakkoperintärekisteriä vastaavana rekisterinä, jos kyseiseen rekisteriin merkitsemisen ja sieltä poistamisen edellytykset ovat pääosin samat kuin Suomessa.

Kotitalousvähennys voidaan myöntää myös ulkomailla olevassa asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksetusta palkasta.

Vähennyskelpoisia ovat myös palkan perusteella ulkomailla maksetut ja Suomen työnantajan sairausvakuutusmaksua, pakollista työeläkemaksua, tapaturmavakuutusmaksua, työttömyysvakuutusmaksua ja ryhmähenkivakuutusmaksua vastaavat työnantajan maksettavaksi jäävät palkan sivukulut niiden määräästä riippumatta.

tä osakas saa kotitalousvähennyksen, jos muut kotitalousvähennyksen edellytykset täyttyvät.

TUET JA VAKUUTUSKORVAUKSET

Kotitalousvähennystä ei myönnetä, jos samaa työsuoritusta varten on saatu omaishoidon tukea, kunnan myöntämä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluseteli, lasten kotihoidontukea tai yksityisen hoidon tukea.

Edellä mainitut tuet ja palveluseteli estävät vähennyksen saamisen vain niissä töissä, joita varten tuki on saatu.

Esimerkiksi illalla tapahtuva lastenhoito oikeuttaa vähennykseen, vaikka kotihoidontukea on saatu päivällä tapahtuvaa hoitoa varten.

Vähennystä ei myöskään myönnetä asunnon kunnossapito- tai peruseräparannustyön perusteella, jos asunnon korjaukseen on myönnetty valtion tai muun julkisyhteisön varoista korjausavustusta. Kotitalousvähennykseen ei ole oikeutta myöskään, jos on saatu energia-avustusta lämmitystapamuutoksiin.

! Kotitalousvähennystä ei saa siitä osuudesta työtä, jonka vakuutusyhtiö on korvannut.

TYÖN TEKEMISPAIKKA

Kotitalousvähennyksen voi saada vakituisessa asunnossa, kakkosasunnossa tai vapaa-ajan-asunnossa tehdystä kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä. Asuntoon kuuluvat myös piha-alue ja sillä sijaitsevat asumiseen liittyvät rakennukset, kuten autotalli ja sauna. Asunnon hallintatavalla ei ole merkitystä, kyseessä voi olla oma tai vuokrattu asunto.

Oikaisuvaatimuksella voi vuoden 2025 aikana vaatia jälkikäteen aiempina vuosina teetetyistä töistä kotitalousvähennystä vuosilta 2022 ja 2023. Vähennyksen enimmäismäärä oli vuonna 2022 kaikista vähennykseen oikeuttavista töistä 2 250 euroa ja vähentää sai 40 prosenttia ennakkoperintärekisteriin kuuluvalle yrittäjälle tai yritykselle maksetusta työkorvauksesta tai 15 prosenttia maksetun palkan määrästä sekä palkan sivukulut.

! Kotitalousvähennyksen voi saada myös työstä, joka on tehty sinun tai puolisoasi (tai kuolleen puolisoasi) vanhempien, isovanhempien tai edellä mainittujen henkilöiden puolisoiden käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajan-asunnossa, jos makset siitä aiheutuneet kulut joko itse tai puolisoasi maksaa ne.

Vähennyksen voi saada myös, jos vähennykseen oikeuttavaa työtä tehdään yksityisessä palvelutalossa asuvan henkilön omissa tiloissa. Sen voi saada myös kunnallisessa palvelutalossa asuvan omissa tiloissa teetety vähennyskelpoisen työn perusteella, jos kunnan sopimus ei kata töitä eikä niitä varten ole saatu kunnan myöntämää palveluseteliä.

Siten myös palvelutalossa, hoivakodissa, ryhmäkodissa tai senioritalossa asuva voi saada kotitalousvähennyksen fysioterapeuttin ja toimintaterapeuttin palvelusta.

Jos kesämökki on suvun yhteiskäytössä, on kotitalousvähennykseen oikeus kaikilla mökkiä käyttäneillä, jotka ovat osallistuneet korjauskustannuksiin. Vähennys myönnetään siinä suhteessa, missä kukin on korjauskustannuksiin osallistunut.

Sijoitusasuntoon kohdistuvista töistä ei saa kotitalousvähennystä, ellei vuokralaisena ole edellä mainittu sukulainen. ◀

Verohallinnon kotitalousvähennystä koskevat ohjeet löytyvät osoitteesta www.vero.fi.

MERJA-LIISA HUOLMAN-LAKARI

● OMAVERO tai LOMAKE 14A:

Työkorvaukset yritykselle

● OMAVERO tai LOMAKE 14B:

Palkat työntekijälle

● OMAVERO tai LOMAKE 14C:

Todistus ulkomaisen yrityksen verovelvoitteiden hoitamisesta Suomen veroviranomaisia varten

Vähennys voi olla jo ilmoituksella

Vähennys voi olla esitäytetyllä veroilmoituksella valmiina, jos olet hakenut muutosta verokorttiisi vähennyksen vuoksi.

Tarkista kuitenkin, onko kotitalousvähennys veroilmoituksessa. Jos tiedot puuttuvat, lisää ne.

VERO 2025

Verotuksen ja oman talouden tehopäivä

KATSO JA KUUNTELE!

Veronmaksajien
Vero2025-
tapahtuman esitykset
ovat katsottavissa
osoitteessa
[veronmaksajat.fi/
vero2025](http://veronmaksajat.fi/vero2025)

Vero2025
järjestettiin 12.3.

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa

PÄÄOMATULOT

Pääomatulojen vero on 30 000 euroon asti 30 prosenttia ja 30 000 euroa ylittävältä osalta 34 prosenttia.

OMAVERO tai LOMAKKEET ● 9 ● 9A ● 16B ● 7H ● 7K ● 7L ● 50B

Pääomatulona verotetaan varallisuuden tuottama tulo. Lähtökohtana verotuksessa on, että tulot verotetaan omaisuuden omistajalla. Omistaja on siten velvollinen ilmoittamaan sen tulon, jonka hänen omaisuutensa kerryttää. Jos kuitenkin esimerkiksi lahjoituksen tai muun omaisuusjärjestelyn yhteydessä on pidätetty omaisuuteen hallintaoikeus, verotuksessa katsotaan, että vuotuiset tuotot verotetaan hallintaoikeuden haltijalla ja hän on niistä ilmoitusvelvollinen.

JUHA KOPONEN

Ilmoita pääomatulot. Niitä ovat esimerkiksi:

- Vuokratulot
- Omaisuuden myynneistä saadut voitot
- Pääomatuloa olevat eläkkeet
- Osingot
- Korkotulot (tavallisten pankkitalletusten korkoja tai muita lähdeveron alaisia korkoja ei tarvitse ilmoittaa)
- Puun myyntitulot tonttimaalta (esimerkiksi kesämökiltä)
- Maa-ainesten myyntitulot
- Osakesäästötilin tuotto

- **OMAVERO tai LOMAKKEET 9 JA 9A:** Luovutusvoitot ja -tappiot (ks. tämän lehden sivu 66)
- **OMAVERO tai LOMAKE 16B:** Ulkomailta saadut pääomatulot (ks. tämän lehden sivu 72)
- **OMAVERO tai LOMAKE 7H, 7K JA 7L:** Vuokratulot (ks. tämän lehden sivu 64)
- **OMAVERO tai LOMAKE 50B:** Pääomatulot ja niistä tehtävät vähennykset

VUOKRATULOT

Vuokratuloon lasketaan vuokran lisäksi myös muut vuokralaisen vuokranantajalle maksamat maksut, esimerkiksi vesimaksu tai autopaikan vuokra.

OMAVERO tai LOMAKKEET ● 7H ● 7K ● 7L

Vuokratulo on veronalaista pääomatuloa. Tavallisimpia vuokrauksen kohteita ovat osakehuoneistot ja kiinteistöt. Pääomatulojen veroprosentti on **30** ja pääomatulojen 30 000 euroa ylittävältä osalta **34**.

Voit ilmoittaa saadut vuokratulot Omaverossa tai paperilomakkeella. Verohallinnon lomake numero 7H on osakehuoneiston ja lomake 7K kiinteistön vuokratuloja varten. Pellon vuokratulo vuodelta 2024 on maatalouden tuloa, ja se ilmoitetaan maatalouden veroilmoituksella eikä lomakkeella 7K. Muun omaisuuden, esim. auton tai veneen vuokrauksesta saadut vuokratulot voit ilmoittaa Omaverossa tai lomakkeella 7L. **Kuitteja ei liitetä veroilmoitukseen**, vaan Verohallinto pyytää niitä tarvittaessa.

Vuokratuloksi katsotaan rahana tai rahan arvoisena suorituksena maksettu korvaus.

Vuokratulon verotusta ei voi siten välttää sopimalla vuokran maksusta esimerkiksi vastavuoroisella työsuorituksella. Vuokran yhteydessä vedestä ja lämmöstä maksettu korvaus rinnastetaan niin ikään vuokraan.

Yksityishenkilön tulot ja menot käsitellään verotuksessa ns. kassaperiaatteen mukaan, joten vuoden 2024 vuokratuloa ovat vuoden loppuun mennessä tilille tulleet vuokratulomaksut.

Kaikki vuokrauksesta aiheutuneet kulut saa vähentää. **Asunnon hankkimiseen otetun lainan korot vähennetään erikseen eikä niitä ilmoiteta suoraan vuokratuloista vähennettäväksi.** Yleensä lainan myöntänyt pankki on ilmoittanut suoraan Verohallinnolle korot, jolloin niiden tulisi näkyä valmiiksi esitetyillä veroilmoituksella.

Asunnon hankinnan yhteydessä maksettu

varainsiirtovero ja välittäjän palkkio vähennetään myöhemmin luovutusvoittoverotuksessa, ellei myyntivoittoa lasketa ns. hankintameno-olettamaa käyttäen.

VASTIKKEIDEN JA MUIDEN KULUJEN VÄHENTÄMINEN

Tavallisin vähennys asunto- tai kiinteistö-osakeyhtiön osakkeen vuokratulosta on **yhtiövastike**. Yhtiövastike koostuu yleensä hoito- ja rahoitusvastikkeesta. Yhtiövastike on nimityksestä riippumatta vähennyskelppoinen siltä osin kuin se kirjataan taloyhtiön kirjanpidossa veronalaiseksi tuloksi.

Rahastoitava osuus vastikkeesta katsotaan osaksi asunnon hankintahintaa. Sitä ei saa vähentää vuokratuloista, vaan vasta

asunnon myynnin yhteydessä. Vastikkeen vähennyskelpoisuuteen ei vaikuta, kuinka monessa erässä sitä maksetaan. Vastikkeen käsittelyä taloyhtiön kirjanpidossa kannattaa kysyä isännöitsijältä.

Vuokranantaja saa vähentää maksamansa **vesi-, sähkö- ja muut vastaavat maksut**. Kiinteistön omistaja saa vähentää **kiinteistöveron** siltä osin kuin kiinteistö on vuokrattuna.

Muita vähennyskelpoisia menoja ovat esimerkiksi **matkakulut asuntoon tehdyistä tarkastuksista sekä vuokralaisen hankimisesta aiheutuvat menot**, kuten lehti-ilmoitukset tai välittäjälle maksettu palkkio. Vuokran **perintäkulut** ja vuokrattuun kiinteistöön kohdistuvat **vakuutukset** oikeutavat myös vähennykseen.

Omakotitalon tai muun rakennuksen hankintameno vähennetään vuokratulosta **poistoin**. Poisto on 4 prosenttia asuin-, toimisto- tai muun vastaavan rakennuksen poistamattomasta hankintahinnasta. Poistoprosentti on 7, jos kysymyksessä on myymälä-, tehdas-, varasto-, työpaja- tai muu vastaava rakennus.

TYHJILLÄÄN OLON VAIKUTUS VÄHENNYKSIIN

Mikäli vuokraohteeksi on tyhjillään esimerkiksi vanhan vuokrasuhteen päättymisen ja uuden alkamisen välisen ajan, saat vähentää vastikkeet ja tehdä poistot myös siltä ajalta, kun kohde on tyhjillään. Edellytyksenä on, että kohde on edelleen vuokrauskäytössä eli esimerkiksi vuokravälittäjän välitettävänä tai aktiivisessa vuokrausilmoittelussa.

Vuokralaisen puuttuminen saattaa aiheuttaa vuokraohteen tappiollisuuden. Tämä vuokraustoiminnan tappio on vähennettävissä ensisijaisesti muista pääomatuloista. Vuokraustoiminnan alijäämä otetaan myös huomioon laskettaessa alijäämähyvitystä ansiotulojen veroista.

LYHYTAIKAINEN VUOKRAUS

Asuntoja, kiinteistöjä, autoja ja veneitä sekä muuta omaisuutta voidaan vuokrata myös lyhytaikaisesti esimerkiksi verkkoalustaa

● OMAVERO tai LOMAKE 7H:

Vuokratulot osakehuoneistosta

● OMAVERO tai LOMAKE 7K:

Vuokratulot kiinteistöistä

● OMAVERO tai LOMAKE 7L:

Vuokratulot muusta omaisuudesta

hyödyntäen. Myös satunnaisesta vuokraustoiminnasta saadut tulot ovat veronalaisia. Lyhytaikaiseen vuokraamiseen liittyvät suoraan kohdistuvat kulut ovat vähennyskelpoisia. Tämän lisäksi osa kiinteistä kuluista on vuokrausajaksi vastaavien kulujen suhteelliselta osalta vähennyskelpoisia. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi vakuutusmaksut ja vuosihuollot.

HUOMAA

Alustaoperaattorilla on velvollisuus ilmoittaa Verohallinnolle tiedot verkon välityksellä tapahtuvasta vuokrauksesta. Tiedot eivät kuitenkaan välity suoraan esitetyille veroilmoitukselle.

REMONTTIKULUJEN VÄHENTÄMINEN

VUOSIKORJAUKSET: Vuosikorjauskulut aiheutuvat korjattaessa asunnon normaalia kulumista. Vuosikorjauksessa huoneisto saatetaan alkuperäiseen kuntoon. Asunnon ja kiinteistön vuosikorjauskulut omistaja saa vähentää kokonaisuudessaan maksvuonna.

PERUSPARANNUKSET: Perusparannukset ovat omaisuuden laajennus-, muutos- ja uudistustoimenpiteet. Perusparannuksessa asuntoa muutetaan tasokkaammaksi. Perusparannusmenoja ei saa vähentää kerralla. Osakehuoneiston omistajan itse teettämät perusparannusremontit vähennetään 10 vuoden tasapoistoina tai vaihtoehtoisesti perusparannusmenon voi lisätä asunnon

hankintamenoon. Kiinteistön omistaja lisää rakennuksen perusparannusmenon sen poistamattomaan hankintamenoon. Maapohjan tai asunto- tai kiinteistöosakeyhtiön osakkeen hankintahinnasta ei saa tehdä poistoja vuokratuloista.

Kun remontti on tehty asunnon vuokrausajaksi, kulut ovat vähennyskelpoisia vuokratuloista. Mikäli **asunto on vuokralaisen vaihtumisen vuoksi tyhjillään** ja siellä tehdään tänä aikana remontti ja asunto vuokrataan tämän jälkeen uudelleen, saa remonttikulut vähentää.

Jos sen sijaan huoneisto otetaan vuosikorjauksen jälkeen **vuokrauskäytöstä muuhun käyttöön** (esim. omaksi asunnoksi), jätetään vuosikorjausmenot vuokratulosta vähennyskelpoisiin ja vähennyskeltottomiin kuluihin. Ellei erityisistä syistä muuta johdu, kuluista hyväksytään puolet vähennyskelpoiksi kuluiksi.

Remonttikuluja ei hyväksytä vähennettäväksi vuokratuloista, jos remontti on tehty välittömästi osakehuoneiston hankkimisen jälkeen, mutta **ennen kuin se on annettu vuokralle**. Tällöin remonttikulut lisätään asunnon hankintahintaan ja kulut voi vähentää vasta, kun asunto myydään.

Silloin, kun on kyse vähennyskelpoisesta remontista, saa vähentää **materiaalikulut ja työstä maksetut korvaukset**. Oman työn arvoa ei saa vähentää.

Sen sijaan omat **matkakulut** remontoitavalle asunnolle ovat vähennyskelpoisia. Vuonna 2024 vähennyksen määrä omalla autolla on 0,27 euroa kilometriä.

Vuokralla olevan huoneiston remonttikuluista ei myönnetä kotitalousvähennystä. ◀

MIIKA HÄRKÖNEN

Asunnon vuokraus kalustettuna

Vuokrattaessa asunto kalustettuna vähennys on vuodessa 25 prosenttia kalusteen poistamattomasta hankintahinnasta.

Poisto tehdään esinekohtaisesti. Jos kalusteen hankintameno on enintään 1200 euroa, voidaan sen todennäköisen taloudellisen käyttöajan yleensä katsoa olevan enintään kolme vuotta ja vähennys tehdään kerralla. Kalusteen poistamattoman hankintameno voi vähentää vuosimenoa myös sinä verovuonna, jona jäljellä oleva poistamaton hankintameno on verovuoden alussa enintään 1200 euroa. Jäljellä olevan poistamattoman hankintameno voi vähentää kokonaisuudessaan myös, jos kaluste on tuhoutunut.

Jos kalusteiden hankintahintaa ei tiede-

tä, vähennys voidaan tehdä kaavamaisesti Verohallinnon Vuokratulojen verotus -ohjeen mukaan. Vuokralaisten lukumäärällä ei ole merkitystä.

Vähennys yksiosassa tai huoneessa on enintään 40 euroa kuukaudessa ja suu-remmassa huoneistossa 60 euroa kuukaudessa. Kaavamainen vähennys kattaa kaikki kalustuksesta tavanomaisesti aiheutuvat kustannukset. Kaavamaisen vähennyksen lisäksi vähennyskelpoisia ovat muun muassa hoitovastike ja asunto-osakeyhtiön kirjanpidossaan tulouttama pääomavastike sekä asunnon korjausmenot kuten edellä on todettu. **Kalustettuna vuokrauksesta on hyvä laittaa maininta vuokrasopimukseen.**

LUOVUTUSVOITOT JA LUOVUTUSTAPPIOT

Valitse itsellesi edullisin tapa laskea luovutusvoitot.

OMAVERO tai LOMAKKEET • 9 • 9A

Omaisuu- den myynti ei automaattisesti tar- koita velvollisuutta maksaa veroja. Pääoma- tuloveroa maksetaan vain, jos omaisuuden luovutuksesta tulee veronalaista voittoa. Pää- omatulosta maksetaan vuonna 2024 veroa 30 prosenttia 30 000 euroon asti ja tämän ylittävistä pääomatuloista 34 prosenttia.

Luovutusvoitto syntyy, kun olet myynyt omaisuuttasi korkeammalla hinnalla kuin sillä, mikä omaisuuden hinta oli hankinta- hetkellä. Jos kauppahinta maksetaan muulla kuin rahalla, puhutaan omaisuuden vaihdos- ta. **Myös omaisuuden vaihdossa voi syntyä luovutusvoittoa, jos luovutetun omaisuu- den arvo on omistusaikanasi noussut.**

Luovutusvoittoa voi syntyä myös lahjana tai perintönä saatua omaisuutta myydessä, kun myyntihinta ylittää perintö- tai lahjave- rotusarvon.

! Luovutusvoitto verotetaan sinä vuonna, jona sitova kauppa on tehty. Rahojen saannin tai omistus- oikeuden siirtymisen ajankohdalla ei pääsääntöisesti ole merkitystä.

KAKSI TAPAA LASKEA LUOVUTUSVOITTO

Luovutusvoiton voi laskea kahdella tapaa. Niistä tulisi aina valita se, joka johtaa vero- velvollisen kannalta pienempään veroseu- raukseen.

Luovutusvoitto lasketaan **joko** niin, että ■ myyntihinnasta vähennetään todellinen hankintahinta mahdollisine lisäyksineen ja vähennyksineen, **tai** niin että

■ vähennetään omistusasjan mukaan mää- rätty ns. hankintameno-olettamaa. Hankin- tameno-olettamaa ei saa käyttää yhtä aikaa

todellisen hankintahinnan ja voitonhankki- miskulujen kanssa.

Todellisella hankintahinnalla laskettaessa luovutushinnasta vähennetään omaisuuden **alkuperäinen hankintameno sekä myynti- kulut ja mahdolliset perusparannusmenot.** Jos olet omaisuutta ostaessasi maksanut **varainsiirtoveroa**, saat myös vähentää sen. Luovutusvoiton sijasta syntyy luovutustap- pio, mikäli vähennyskelpoiset erät ylittävät myyntihinnan (*lue jäljempänä Luovutustap- pioista*).

Perintönä tai lahjana saadun omaisuuden todellinen hankintameno on perintö- tai lah- javerotusarvo. Poikkeuksena on lahjoituksiin liittyvä niin sanottu yhden vuoden sääntö, josta kerrotaan jäljempänä.

Jos omaisuutesi on ollut tulonhankkimis- toiminnassa ja olet tehnyt siitä poistoja, esi- merkiksi kiinteistön vuokrauksen aikana, hankintameno pienenee poistoja vastaaval- la määrällä. Kannattaakin miettiä, haluaako poistopohjan säilyttää vähennettäväksi luovutusvoitosta.

Toisessa vaihtoehdossa luovutushinnas- ta saa vähentää **hankintameno-olettamaa, mutta ei mitään muuta.**

Hankintameno-olettamaa on useimmiten **joko 40 tai 20 prosenttia luovutushinnasta.** Kiinteistökauppa, joka tehdään valtion, maa- kunnan, hyvinvointialueen, hyvinvointiyhty- män, kunnan tai kuntayhtymän kanssa, mah- dollistaa 80 prosentin hankintameno-olet- taman käytön. Samaa olettamaa voit myös käyttää, jos kiinteistösi on pakkolunastettu tai se olisi voitu pakkolunastaa.

Olettaman suuruus määräytyy **omaisuu- den omistusasjan perusteella.** Jos olet omis- tanut myydyin kohteen vähintään kymmenen vuotta, saat vähentää luovutushinnasta 40 prosenttia. Tätä lyhyemmän omistusasjan pe- rusteella vähennys on 20 prosenttia.

Omistusaika on omaisuuden hankintapäi- vän ja myyntipäivän välinen aika. Lahjana

tai perintönä saadun omaisuuden hankin- ta-aika lasketaan lahjoituspäivästä tai kuo- linpäivästä.

! Hankintameno-olettamalla lasket- taessa ei voi syntyä luovutustap- pioita. Kun hankintameno-olettamaa on vähennetty luovutushinnasta, on jäljelle jäävä osuus luovutusvoittoa.

KÄYTÄ LUOVUTUSTAPPIOITA VEROSUUNNITTELUUN

Kun luovutustappiot on ilmoittanut heti nii- den syntymävuonna, ne säilyvät verottajan tie- dossassa ja otetaan automaattisesti verotuk- sessasi huomioon. Luovutustappiot ovat vähennyskelpoisia kaupantekovuonna ja viitenä sitä seuraavana vuotena.

Omaisuu- den luovutuksesta syntyneet tap- piot ovat luonnollisten henkilöiden ja kuolin- pesien verotuksessa vähennyskelpoisia luovutusvoittojen ohella myös muista pääoma- tuloista, kuten esimerkiksi vuokratuloista ja puun myyntituloista.

Luovutustappiot vähennetään kuitenkin **ensisijaisesti omaisuuden luovutuksesta saaduista voitoista.** Luovutustappioita ei oteta huomioon pääomatulojen alijäämää vahvistettaessa eli niistä ei voi saada niin sanottua alijäämävähennyksiä.

Luovutustappioon voidaan rinnastaa sel- lainen arvopaperin arvonnemetyks, joka on lopullinen konkurssin tai muun siihen ver- rattavan syyn vuoksi.

HYÖDYNNÄ VEROVAPAAT PIENET LUOVUTUSVOITOT

Luonnollisen henkilön tai kuolinpesän saama omaisuuden luovutusvoitto ei ole verotettavaa tuloa, jos vuonna 2024 luovu-

tetun omaisuuden **yhteenlasketut luovutushinnat ovat enintään 1 000 euroa**.

Luovutushinnoissa ei oteta huomioon sellaisia myyntejä, joista saatu voitto on muualla laissa säädetty verovapaaksi (esimerkiksi oman asunnon myynti), eikä tavanomaisen koti-irtaimiston tai muun siihen rinnastettavan, henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetun omaisuuden luovutuksia.

Vastaavasti omaisuuden **luovutustappio ei ole vähennyskelpoinen**, jos verovuonna luovutetun omaisuuden **yhteenlasketut luovutushinnat** ovat enintään 1 000 euroa **ja lisäksi hankintamenot** enintään 1 000 euroa.

OMISTA LAHJANA SAATU OMAISUUS VÄHINTÄÄN VUOSI

Jos lahjaksi saatu omaisuus myydään ennen kuin lahjan saamisesta on kulunut vuosi, lahjaverotusarvoa ei saa vähentää myyntihinnasta luovutusvoittoa laskettaessa. Silloin hankintamenona käytetään lahjaverotusarvon sijasta sitä arvoa, jolla lahjanantaja oli omaisuuden hankkinut tai 20 prosentin hankintameno-olettamaa.

VÄLTÄ LAHJANLUONTEISEN KAUPAN VEROTUSRISKIT

! Verotuksellisesti olisi usein järkevä, että maksettavaksi sovittu kauppahinta ylittää 75 prosenttia omaisuuden käyvästä arvosta.

Lahjanluonteisesta kaupasta puhutaan, jos kauppahinta on enintään 75 prosenttia käyvästä arvosta. Käyvällä arvolla tarkoitetaan todennäköistä luovutushintaa, joka kaupan kohteesta saataisiin vapailla markkinoilla toisistaan riippumattomien tahojen välises-

sä kaupassa.

Lahjanluonteisessa kaupassa ostajalle voitulla maksettavaksi lahjaveroa ja lisäksi myyjälle yllättävät luovutusvoitoveroseuraukset. Lahjanluonteinen kauppa jaetaan verotuksessa kauppaan ja lahjaan.

Myyjä saa vähentää kauppahinnasta oman hankintamenoa vain siltä osin kuin kauppa on vastikkeellinen. Koko hankintamenoa ei voi siis vähentää, jos kauppahinta on esimerkiksi vain 60 prosenttia käyvästä hinnasta. Tällöin hankintamenoiksi hyväksytään vain 60 prosenttia todellisesta hankintahinnasta.

! Myyntihinnasta voi siis esimerkiksi sukulaisten välillä tinkiä vajaan neljänneksen ilman riskiä siitä, että alennus katsottaisiin lahjaksi ostajalle.

OSOITA OSAKKEIDEN LUOVUTUSJÄRJESTYS

Osakemyyntien luovutusvoitot ja -tappiot lasketaan hankintaerä kerrallaan. Myös hankintameno-olettaman käyttö ja sen suuruus ratkaistaan jokaisen erän osalta erikseen.

Samalla arvo-osuustilillä olevat saman yhtiön osakkeet ja saman sijoitusrahaston rahasto-osuudet katsotaan myydyiksi ja niiden hankintahinnat vähennetään **siinä järjestyksessä kuin osakkeet ja sijoitusrahasto-osuudet on hankittu**. Tästä periaatteesta käytetään nimitystä *fifo (first in, first out)*.

Fifo-periaatteesta voidaan poiketa, jos pystyt osoittamaan toisen myyntijärjestyksen. Käytännössä tällaista tilannetta varten on syytä avata toinen arvo-osuustili. Fifo-periaatteesta poikkeavaa luovutusjärjestystä ei ole hyväksytty saman arvo-osuustilin saman lajisten arvopapereiden kesken.

On huomattava, että sijoitusrahasto-osuudet eivät yleensä kuulu arvo-osuusjärjes-

telmään. Samanlajisten rahasto-osuuksien luovutukseen sovelletaan kuitenkin fifo-periaatetta, ellei verovelvollinen muuta näytä. Rahastoyhtiön on pidettävä sijoitusrahasto-osuuksista rahasto-osuusrekisteriä, johon on merkittävä rahasto-osuudesta annetun osuustodistuksen tai rahasto-osuusmerkinnän järjestysnumero.

! Verovelvollinen voi pyytää rahastoyhtiötä lunastamaan määräämänsä yksilöidyn osuustodistuksen tarkoittamat tai määräämällään järjestysnumerolla hankitut rahasto-osuudet ja tällä tavoin poiketa fifo-periaatteesta.

OSAKEJÄRJESTELY MÄÄRÄÄ VOITON LASKENTATAVAN

Osakkeenomistajan verotukseen vaikuttavia osakejärjestelyjä ovat muun muassa yhtiöiden osakeannit ja osakkeiden splittaamiset.

Sijoittajan on hyvä osata perussäännöt yleisimpien osakejärjestelyiden luovutusvoittolaskennasta.

Esimerkiksi **osakeannissa** aikaisemman osakeomistuksen perusteella saadut uudet osakkeet katsotaan omistetuiksi yhtä kauan kuin ne osakkeet, joiden omistuksen perusteella ne on merkitty.

Omistusaika määrittää sen, miten suurta hankintameno-olettamaa saa käyttää.

Todellisen hankintameno määrittäminen voi kuitenkin olla hankalaa. Jos osakeantiin liittyvä osakepääoman korotus on merkitty kaupparekisteriin viimeistään **31.12.2004**, ei osakemerkinnän perusteena olevan osakkeen hankintameno vaikuta merkityn osakkeen hankintameno.

Vanhon osakkeiden hankintameno säilyy siis entisellään ja uusien osakkeiden hankintahinnaksi katsotaan niistä maksettu todellinen merkintähinta lisättyinä mahdollisten lisämerkintäoikeuksien hankintahinnalla. Maksuttomassa rahastoannissa saatujen osakkeiden merkintähinta on nolla, mutta voit silti käyttää vanhojen osakkeiden hankinta-ajankohdan mukaan määräytyvää hankintameno-olettamaa.

! Jos osakeanti on toteutettu **1.1.2005 tai myöhemmin**, jaetaan merkinnän perusteena olleiden osakkeen ja merkityn osakkeen yhteenlasketut hankintamenot näille kaikille osakkeille.

Hankintamenot siis tavallaan tasataan vanhojen ja uusien osakkeiden kesken, oli ky-

Älä myy omaa asuntoa liian aikaisin

Oman vakituisen asunnon myynnistä syntyvä luovutusvoitto on veroton, jos asuntoa on omistusaikana käytetty omana tai perheen vakituisena asuntona **yhtäjaksoisesti vähintään kaksi vuotta**.

Sillä ei ole merkitystä, missä omistusaikavaiheessa asunnossa on asuttu yhtäjaksoisesti kaksi vuotta.

Jos kahden vuoden yhtäjaksoisen asu-

misen jälkeen asunnon myynnistä syntykin tappiota, ei se ole verotuksessa vähennyskelpoinen.

Verolomakkeita täyttyessä on hyvä huomioida, että myös oman asunnon myynti ja asumisaika täytyy ilmoittaa, vaikka kyseessä onkin verovapaa luovutus.

seessä sitten maksullinen tai maksuton osakeanti.

Splitissä osakkeiden lukumäärää lisätään jakamalla osake useampaan osaan. Alkuperäisen osakkeen hankintameno jaetaan splitissä muodostuneiden osakkeiden kesken, jos saatavat osakkeet ovat keskenään samanarvoisia.

Lisätietoa luovutusvoiton laskemiseksi erilaisissa osakejärjestelytilanteissa voi lukea esimerkiksi Verohallinnon ohjeesta Arvopapierien luovutusten verotus.

PÄÄOMANPALAUTUS VOI OLLA LUOVUTUSVOITTOA

Osakeyhtiön jakaessa sidottua omaa pääomaa osakkeilleen sovelletaan lähtökohteisesti luovutusvoittosäännöksiä.

Listattujen yhtiöiden varojen jakoa vapaan oman pääoman rahastosta verotetaan aina osinkoina.

Listamattoman yhtiön varojenjakoa sijoitetun vapaan pääoman rahastosta voidaan käsitellä verotuksessa luovutuksena eli luovutusvoittoverosäännösten mukaan, jos yhtiö palauttaa osakkeenomistajalle hänen tekemänsä pääomansijoituksen. Edellytyksenä luovutusvoittona verottamiselle on, että pääomansijoituksen tekemisestä on varoja jaettaessa kulunut enintään kymmenen vuotta ja verovelvollinen esittää luotettavan selvityksen siitä, että kyse on varojen palauttamisesta sijoituksen tehneelle osakkeenomistajalle.

Kun pääomanpalautus rinnastetaan luovutukseen, osakkeen hankintahinta laskee pääomanpalautuksen verran. Verotettavaa luovutusvoittoa ei synny niin kauan kuin hankintamenoa voidaan vähentää yhtä paljon kuin pääomanpalautusta maksetaan. Vasta yli menevä osa verotetaan luovutusvoittona. ◀

JUHA KOPONEN

Luovutustappio konkurssissa

Vähennyskelpoiseen luovutustappioon rinnastetaan myös sellainen arvopaperin arvонmenetyks, jota voidaan konkurssin tai muun siihen verrattavan syyn vuoksi pitää lopullisena. Jos sinulla on esimerkiksi sijoituksia pörssissä noteeratuissa tai noteeraamattomissa yrityksissä, voit konkurssitilanteessa vähentää osakkeen hankintamenoa luovutustappiona. Osakkeen hankintamenoa on esitettävä tarvittaessa selvitys.

Verotuskäytännössä on katsottu arvонmenetyksen olevan lopullinen, kun konkurssipesänhoitaja ilmoittaa, että jako-osuutta ei kerry tai kun konkurssipesän lopputilitys tehdään. Jos osakeyhtiön konkurssi raukeaa varojen vähäisyyden takia, katsotaan osakkeiden arvo lopullisesti menetetyksi, kun yhtiö poistetaan kaupparekisteristä. Luovutustappio on vähennettävissä pääomatuloista verovuonna ja viitenä seuraavana vuonna.

TaxFax
VEROTIETOA REAALIAJASSA

Jäsenhinta
kestotilauksena
172 € /vuosi
norm. 203 € /vuosi,
hintoihin lisätään
alv 10 %

TaxFax – tärkeimmät verotiedot tiiviissä paketissa

Veronmaksajien kokeneet asiantuntijat seuraavat tapahtumia puolestasi ja valikoivat nopeasti tärkeimmät tiedot asiantunteviksi yhteenvedoiksi sähköpostiisi.

Lue lisää: veronmaksajat.fi/taxfax

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

OSAKASLAINAT

Omistajayrittäjä, muistathan ottaa osakslainan huomioon osinkoverosuunnittelussasi.

OMAVERO tai LOMAKE • 13

Jos olet omistajayrittäjä (ks. omistajayrittäjän määritelmä sivulla 70) ja olet nostanut osakslainaa siten, että se on ollut yhtiölle saatavana osinkoverotuksen laskennan pohjana olevalla tilinpäätöshetkellä, vähennetään osakslaina elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeidesi arvosta. Tämä lähes poikkeuksetta pienentää verotuksessa huojennettujen pääomatuloina verotettavien osinkojen määrää.

Jos et ole ymmärtänyt ottaa osakslainan osakkeittesi arvoa vähentävää määrää huomioon osinkojen mitoituksessa, johtaa tämä helposti ansiotuloina verotettavien osinkojen määrän kasvuun, vaikka olisit toisin suunnitellut.

Kun taas aikanaan maksat osakslainan takaisin yhtiölle, pyri varmistamaan, että sinulla on riittävästi pääomatuloja, joista voit vähentää takaisinmaksetun määrän.

Muuten voi pahimmassa tapauksessa käydä niin, että näennäisesti vähennyskelpoisesta takaisinmaksetusta osakslainasta jääkin verohyöty saamatta.

Osakslainojen **nostaminen** ja takaisinmaksaminen olisi verotuksen kannalta järkevää ajoittaa niin, että nostettaessa pääomatulojesi määrä ei ylittäisi 30 000 euroa, johon asti pääomatuloista maksetaan 30 prosenttia veroa. Ylittävältä osin veroprosentti on 34. **Lainojen jakamisesta eri vuosille voi olla hyötyä.**

Vastaavasti **takaisinmaksu** olisi hyvä hoitaa sellaisena vuonna, jona pääomatulot ylittävät 30 000 euroa. Näin vähennysvaikutus kohdistuu 34 prosentin verokantaan ja verohyöty on suurempi.

Huonoin tilanne on silloin, jos osakslainaa nostettaessa joudutaan maksamaan 34 prosenttia veroa ja takaisin maksettaessa saadaan verovähennys 30 prosentin mukaan tai vähennystä ei päästä tekemään lainkaan.

Kun nostat osakslainaa, voit myös pyrkiä estämään taikka pienentämään osakslainan nostosta pääomatuloiksi tuloutuvan määrän esimerkiksi realisoimalla luovutustappioita sijoitusomaisuudestasi.

Vastaavasti jos joskus myöhemmin sinulla on vanhenemassa luovutustappioita, voit estää näiden vanhenemisen nostamalla pääomatuloina verotettavan osakslainan, josta pääset vähentämään luovutustappiot.

VEROVÄHENNYS TAKAISINMAKSUSTA

Jos maksoit vuonna 2024 takaisin sellaista pääomatulona verotettua osakslainaa, jonka olet nostanut aikaisintaan vuonna 2019 ja viimeistään vuonna 2023, takaisin maksettu määrä on merkitty esitäytetyille veroilmoitukselle pääomatuloista tehtävien vähennysten ja velkojen ryhmään.

Osakslainojen takaisinmaksuista saatava verovähennys pääomatuloista edellyttää, että pääomatuloina verotettu laina on maksettu takaisin **viiden vuoden kuluessa** lainan nostovuoden päättymisen jälkeen.

OSAKSLAINA PÄÄOMATULONA

Jos nostit osakeyhtiöstä osakslainaa vuonna 2024 etkä maksanut lainaa kokonaan takaisin vuoden 2024 aikana, 31.12.2024 maksamatta oleva määrä tästä lainasta on merkitty esitäytetyille veroilmoitukselle pääomatulojen ryhmään.

Osakeyhtiöstä vuoden 2024 aikana otettu laina on lainansaajan pääomatuloa, mikäli lainaa ei ole maksettu yhtiölle takaisin vuoden loppuun mennessä ja olet omistajayrittäjä.

OSAKSLAINAN ILMOITTAMINEN

• OMAVERO tai LOMAKE 13

Verotusta varten osakslaina pitää ilmoittaa ainakin kolmesta eri syystä: tulona verottamisen, verovähennyksen sekä osinkoverotuksen takia.

Tarkista kuitenkin ensin, ovatko tiedot jo valmiina esitäytetyssä veroilmoituksessa.

Jos veroilmoituksen tiedot osakslainoista ovat oikein, sinun ei tarvitse tehdä mitään.

Esitäytetyt tiedot nostetuista ja takaisinmaksetuista osakslainoista perustuvat osakeyhtiön antamaan vuosi-ilmoitukseen.

Jos osakslainaa ei ole merkitty esitäytetyille veroilmoitukselle tai esitäytetty tieto nostetusta tai takaisinmaksetusta osakslainasta ei pidä paikkaansa, ilmoita osakeyhtiöstä vuonna 2024 nostetut ja vuoden lopussa 31.12.2024 maksamatta olleet osakslainat tai takaisinmaksamasi osakslaina sekä osakeyhtiön nimi ja Y-tunnus Omaverossa tai lomakkeella 13. Jokainen osakslainaa nostanut perheenjäsen antaa tarvittaessa oman ilmoituksensa.

Vaikka vuoden 2024 aikana ei olisi nostettu osakslainaa, omistajayrittäjän täytyy muistaa antaa/tarkistaa tiedot aiemmin nostetusta osakslainasta.

Osinkoverotuksessasi tehtävää osakslainavähennystä varten osakslainan määrä on ilmoitettava, jos osakslainaa oli silloin, kun osakeyhtiön tilikausi vuonna 2023 päättyi ja olit samalla hetkellä omistajayrittäjä. Ilmoita lainan määrä sinä päivänä, jona osakeyhtiön tilikausi vuonna 2023 päättyi. Jollei vuonna 2023 osakeyhtiöllä päättynyt lainkaan tilikautta, niin ilmoita tässä tapauksessa lainan määrä vuonna 2022 päättyneen tilikauden lopussa. ◀

JUHA SALMIKIVI

OSINKOTULOT JA YLIJÄÄMÄT OSUUSKUNNISTA

Noteerattujen ja noteeraamattomien yhtiöiden osingot sekä osuuspääoman korot ilmoitetaan bruttomääräisinä.

OMAVERO tai LOMAKKEET ● 50B ● 13 ● 16B

Verovelvollisen tulee tarkistaa, löytyvätkö maksetut osingot ja ennakonpidätykset esitäytetyiltä veroilmoitukselta. **Jos eivät löydy, on hänen ilmoitettava osinkotulo, joka on maksettu tai ollut nostettavissa vuonna 2024.**

Puuttuvat osinkotulot tulee ilmoittaa siitä huolimatta, että osingon maksajalla on ollut velvollisuus ilmoittaa verottajalle vuonna 2024 maksetut ja viimeistään 31.12.2024 nostettavissa olleet osingot.

KOTIMAISTEN NOTEERATTUJEN YHTIÖIDEN OSINGOT

● OMAVERO tai LOMAKE 50B

Kotimaisten julkisesti noteerattujen yhtiöiden maksamat osingot tarkistetaan esitäytetyn veroilmoituksen kohdasta Osingot julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja ilmoitetaan bruttomääräisinä. Niistä ei vähennetä jo ennakolta pidettyä veron määrää tai verovapaata osuutta.

Julkisesti noteeratun yhtiön jakamasta osingosta on kyse, kun yhtiön osake tai osakesarja on ollut osingonjaosta päätettäessä julkisen kaupankäynnin kohteena Helsingin pörsissä tai vastaavalla tavalla ulkomailla. Sama on voimassa myös niiden yhtiöiden kohdalla, joiden osakkeet on otettu yhtiön suostumuksella tai hakemuksesta kaupankäynnin kohteeksi ns. monenkeskisessä kaupankäynnissä.

Julkisesti noteerattujen yhtiöiden maksamista osingoista 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % verovapaata tuloa. Osinkotuloa on myös julkisesti noteeratun yhtiön varojenjakoa vapaan oman pääoman rahastosta.

NOTEERAAMATTOMIEN YHTIÖIDEN OSINGOT

● OMAVERO tai LOMAKE 50B

Muut kuin edellä tarkoitetut osakkeet ovat julkisesti noteeraamattomia osakkeita.

! *Noteeraamattomien yhtiöiden maksamat osingot tarkistetaan esitäytetyn veroilmoituksen kohdasta Osingot muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja ilmoitetaan bruttomääräisinä, jos ne ilmoituksesta puuttuvat.*

Noteeraamattoman yhtiön maksamasta osingosta on maksajan tullut toimittaa ennakonpidätys, joten tarkista myös ennakonpidätysten määrä verotuspäätöksen kohdasta Ennakonpidätykset ja ennakovero yhteensä.

VEROHALLINTO TEKEE JAON ANSIO- JA PÄÄOMATULO-OSUUKSIIN

■ Jos osinko on enintään 8 prosenttia osakkeen matemaattisesta arvosta, on osingosta veronalaista tuloa 25 prosenttia **150 000 euroon saakka** ja 75 prosenttia on kokonaan verovapaata tuloa.

Lievemmin verotettava 150 000 euron raja on **verovelvolliskohtainen** eli siihen luetaan kaikki verovelvollisen eri noteeraamattomista yhtiöistä vuonna 2024 saamat pääomatulo-osingot.

■ Jos jaettu osinko on enintään 8 prosenttia omistettujen osakkeiden matemaattisesta arvosta ja **150 000 euron raja ylittyy**, on osingosta veronalaista pääomatuloa 85 prosenttia ja verovapaata tuloa 15 prosenttia.

TÄRKEITÄ TERMEJÄ

■ **OMISTAJAYRITTÄJÄ** tarkoittaa, että omistat elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeista yksin tai yhdessä perheenjäsenesi kanssa vähintään 10 % tai teillä on vastaava osuus yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä puolisoa ja vuonna 2007 tai sen jälkeen syntynyttä lasta (lapsi, joka ei ole ennen verovuoden alkua täyttänyt 17 vuotta).

■ **YRITTÄJÄOSAKAS** tarkoittaa, että työskentelet johtavassa asemassa ja omistat yhtiön osakkeista yksin enemmän kuin 30 % tai yhdessä perheenjäsenesi kanssa yli 50 % osakepääomasta tai äänivallasta. Perheenjäsenenä pidetään puolisoa ja iästä riippumatta samassa taloudessa asuvia omia tai puolison suoraan etenevässä tai takenevässä polvessa olevia sukulaisia.

■ Jos jaettava osinko **ylittää osakkeen matemaattiselle arvolle laskettavan 8 prosentin suuruisen tuoton**, on ylittävistä osasta 75 % veronalaista ansiotuloa ja 25 % verovapaata tuloa.

! *Osakkeen matemaattisen arvon laskentaperusteena on vuonna 2023 päättyneen tilikauden tilinpäätös.*

Listamattoman yhtiön osakkeen matemaattinen arvo lasketaan osingon verovuotta edeltävän vuoden nettovarallisuuden perusteella siten, että yhtiön tilinpäätöshetken nettovarallisuus (varat - velat) jaetaan yhtiön ulkona olevien osakkeiden lukumäärällä. Yhtiön lunastamia ja muutoin hankkimia omia osakkeita ei oteta laskelmissa huomioon.

! Kannattaa esimerkiksi verrata, vastaako verotuspäätöksessä oleva osakemäärä kaupparekisterotteessa olevaa osakemäärää.

OSINGON PÄÄOMATULO-OSUUS JA OSAKASKOHTAISET OIKAISUT

● OMAVERO tai LOMAKE 13

ASUNTO

Yrittäjäosakkaan tulee antaa selvitys osingoista Omaverossa tai lomakkeella 13 niissä tapauksissa, joissa hänellä on verovuonna 2024 ollut osinkoa jakaneen yhtiön varoihin vuonna 2023 päättyneellä tilikaudella kuulunut asunto omana tai perheensä käytössä ja/tai hänellä (tai hänen perheenjäsenellään) on osakslainaa yhtiöltä. Omistajayrittäjän tulee ilmoittaa, jos hän (tai hänen perheenjäsenensä) on ottanut lainan yhtiöltä.

! Osakeyhtiöissä osakkaan tai hänen perheensä käytössä oleva asunto ilmoitetaan vain silloin, kun osakasta ei TyEL:in mukaan pidetä mainittuun yhtiöön työsuhteessa olevana vuonna 2023 päättyneen tilikauden lopussa. Edellytyksenä on, että henkilö on yhtiössä määrävässä asemassa ja omistaa yksin yli 30 % tai yhdessä perheenjäsenensä kanssa yli 50 % yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä.

Jos tämä kriteeri täyttyy ja vuoden **2023 taseen mukaan yhtiön varoihin kuuluu asunto, joka verovuonna 2024 on ollut osakkaan tai hänen perheensä käytössä, vähennetään asunnon arvo osakkaan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta** osingon pääomatulo-osuutta las-

kettaessa. Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä puolisoa ja iästä riippumatta samassa taloudessa asuvia omia tai puolison suoraan etenevässä tai takenevassa polvessa olevia sukulaisia. Asunto voi olla muukin kuin vakituinen asunto.

OSAKSLAINA

Rahalaina pienentää osakkeiden matemaattista arvoa, jos henkilö omistaa vuonna 2023 päättyneen tilikauden lopussa yksin tai yhdessä perheenjäsenensä kanssa **vähintään 10 prosenttia** muun kuin julkisesti noteeratun yhtiön osakkeista tai äänimäärästä. Perheenjäsenellä tarkoitetaan tässä puolisoa ja alaikäisiä lapsia.

Jos tämä kriteeri täyttyy ja kyse on osakkaan tai hänen perheenjäsenensä ottamasta ja vuonna 2023 päättyneen tilikauden lopussa maksamatta olevasta rahalainasta, vähennetään lainan määrä lainan ottajan omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta ja mahdollinen ylimenevä osuus perheenjäsenen omistamien osakkeiden matemaattisesta arvosta omistusten suhteessa osingon pääomatulo-osuutta laskettaessa.

Laina vähennetään vain elinkeinotoimintaa harjoittavan yhtiön osakkeen matemaattisesta arvosta ja sen määräisenä kuin laina oli sen tilikauden taseessa, jonka mukaan osakkeen matemaattinen arvo laskettiin.

YLIJÄÄMÄT OSUUSKUNNISTA

● OMAVERO tai LOMAKE 50B

Ylijäämää on osuuspääoman korko tai muu osuuskuntalaissa tarkoitettu osuuskunnan jakama ylijäämä. Lisäksi julkisesti noteeratusta osuuskunnasta saatua varojenjakoja vapaan oman pääoman rahastosta käsitellään verotuksessa ylijäämänä.

Jos olet saanut ylijäämää julkisesti noteeratusta osuuskunnasta, muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta (vähintään 500 jäsentä) tai muusta kuin julkisesti noteeratusta osuuskunnasta (alle 500 jäsentä), tarkista ja tarvittaessa korjaa ylijäämää koskeva tieto osuuskuntaa koskevassa omassa kohdassaan. Jos korjaat tätä kohtaa, ilmoita **ylijäämien bruttomäärä** Omaverossa tai lomakkeella 50B.

Jos korjaat yllä mainittuja osuuskuntien jakamaa ylijäämää koskevia tietoja, tarkista myös kohta Ennakonpidätykset ja ennakkovero yhteensä.

Noteeraamattoman osuuskunnan (vähintään 500 jäsentä) jakamasta ylijäämästä on 25 prosenttia veronalaista pääomatuloa ja

75 prosenttia verovapaata tuloa 5 000 euroon saakka. Siltä osin kuin verovelvollisen saman ylijäämän määrä ylittää 5 000 euroa, ylijäämästä 85 prosenttia on veronalaista pääomatuloa ja 15 prosenttia verovapaata tuloa.

Muutoin osuuskunnan (alle 500 jäsentä) jakamasta ylijäämästä on 75 prosenttia veronalaista ansiotuloa ja 25 prosenttia verovapaata tuloa siltä osin kuin tästä osuuskunnasta saatu ylijäämä ylittää määrän, joka vastaa 8 prosentin vuotuisia tuottoa verovelvollisen kaikista kyseisen osuuskunnan osuuksista ja osakkeista ylijäämän päättämistä edeltävän tilikauden lopussa osuuskunnan omaan pääomaan merkitylle määrälle. Jos 8 prosenttia ei ylity, saatua ylijäämää verotetaan samalla tavalla kuin vähintään 500-jäsenen osuuskunnan ylijäämää.

ULKOMAILTA SAADUT OSINGOT JA ULKOMAISEN OSUUSKUNNAN YLIJÄÄMÄT

● OMAVERO tai LOMAKE 16B

(Ks. ulkomaan pääomatuloista myös tämän lehden sivu 72)

Kaikki ulkomailta saadut osingot (ja muut ulkomaan pääomatulot) ilmoitetaan Omaverossa kohdassa Ulkomaan pääomatulot tai lomakkeella 16B, jos tieto maksetuista ulkomaan osingoista puuttuu tai on väärin veroilmoituksella. Sillä ei ole merkitystä, onko osinkoa jakaneen yhtiön osake noteerattu vai noteeraamaton.

Ulkomaan osingot ilmoitetaan **bruttomääräisinä** euroina eikä niistä vähennetä jo ennakolta mahdollisesti pidätettyä lähdeveroa.

Ulkomailta saatuja osinkoja ovat esimerkiksi Telian ja SSAB:n maksamat osingot.

Jos saamistasi ulkomaan osingoista on ulkomailta pidätetty lähdeveroa, merkitse tai korjaa Omaverossa tai lomakkeella 16B.

JUHA SALMIKIVI

ULKOMAAN PÄÄOMATULOT

OMAVERO tai LOMAKKEET • 16B • 9A

Ulkomailta saatuja pääomatuloja ovat esimerkiksi ulkomailta saadut osinko- ja korkotulot, vuokratulot sekä luovutusvoitot tai -tappiot.

Suomalaisen välittäjän kautta saadut ulkomaiset osinko- ja korkotulot näkyvät esitetyssä veroilmoituksessa. Jos tiedoissa on korjattavaa, korjaa tiedot lomakkeella 16B. Ilmoita maa, josta osinko on saatu, sekä osingon määrä ja osingosta mahdollisesti ulkomaille maksettu vero.

! Verosopimuksissa on määritelty veroprosentti, jonka mukaan tiettyyn maahan maksetaan lähdeveroa. Esimerkiksi pohjoismaisessa verosopimuksessa osinkojen veroprosentti on 15 %.

Veroilmoituksella voit ilmoittaa korkeintaan verosopimuksessa olevan veroprosentin mukaan lasketun veron, vaikka olisitkin maksanut ulkomaille enemmän veroa.

Ilmoita osinkoa jakavan yhtiön nimi ja se, onko kyseessä julkisesti noteerattu yhtiö vai muu kuin julkisesti noteerattu yhtiö. Jos olet saanut osinkotuloa muusta kuin julkisesti noteeratusta yhtiöstä, ilmoitat lisäksi osakkeiden lukumäärän ja osakkeiden maantemaattisen tai käyvän arvon euroina sentin

tarkkuudella (käypä arvo edellisen verovuoden viimeisenä päivänä). Ilmoita myös osinkotuloon kohdistuvat mahdolliset tulonhankkimismenot.

! Jos osinkotulosta on peritty ulkomailla veroa enemmän kuin verosopimuksessa on säädetty, liikaa maksetut verot haetaan takaisin lähdevaltiolta. Esimerkiksi jos olet maksanut Ruotsiin veroa enemmän kuin 15 %, sinun on haettava veroa takaisin Ruotsin verohallinnolta.

Verohallinnon verkkosivuilta löytyy taulukko Verosopimuksen mukaiset hyvitettävien verojen enimmäismäärät, kun osinkotulo on saatu ulkomailta.

! Myös ulkomailla olevan asunnon luovutusvoitto voi olla verovapaa. Ilmoita ulkomaan pääomatuloissa oman asunnon myyntivoitto, jos kysymys on ulkomailla sijaitsevista asunnosta.

Luovutuksesta saamasi voitto ei ole veronalaista tuloa, jos olet luovuttanut asuinhuoneiston tai -rakennuksen, jonka olet omis-

tanut vähintään kaksi vuotta ja jota olet omistusaikanasi ennen luovutusta käyttänyt yhtäjaksoisesti vähintään kahden vuoden ajan omana tai perheesi vakituksena asuntona.

HUOMAA

Jos tulo on maksettu muussa valuutassa kuin euroissa, muunna tulot ja niistä mahdollisesti perityt verot euroiksi tapahtumapäivän kurssin mukaan. Voit käyttää myös Euroopan keskuspankin julkaisemaa keskurssia.

Luovutusvoittojen ja -tappioiden osalta pitää kuitenkin käyttää omaisuuden hankintahetken ja luovutushetken kurssia. ◀

TUOMO LINDHOLM

● **OMAVERO tai LOMAKE 16B:**
Ulkomaan pääomatulot

● **OMAVERO tai LOMAKE 9A:**
Ulkomaisten arvopapereiden luovutusvoitot tai -tappiot

VEROVIKKO – HYÖTYTIETOA TALOUDESTA

**TALOUS
TAITO**

Kolme kertaa viikossa:

- hyötyneuvoja omaan talouteen
- vinkkejä säästäjälle ja sijoittajalle
- ajankohtaista tietoa verotuksen muutoksista
- verojuristien vastauksia lukijoiden kysymyksiin

Tilaa maksuton uutiskirje
veronmaksajat.fi/veroviikko

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

PÄÄOMATULOISTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET

OMAVERO tai LOMAKE • 50B

PÄÄOMATULOJEN TULONHANKKIMISMENOT

• OMAVERO tai LOMAKE 50B

Tarkista esitetyt veroilmoitus. Jos pääomatuloihin liittyvissä vähennyksissä on virheitä tai puutteita, voit korjata tiedot Omaverossa tai lomakkeella 50B. Ilmoita tulonhankkimismenojen yhteismäärä kohdassa "Muut tulonhankkimismenot yhteensä/vuosi". Anna tarkempi selvitys tulonhankkimismenoista kohdassa "Perustelee, mistä tulonhankkimismenot ovat syntyneet".

Pääomatulojen tulonhankkimismenoja voivat olla esimerkiksi

- puhelinkulut
- tietoliikennekulut (tietokone, ohjelmistot ja nettiyhteys)
- ammattikirjallisuus ja ammattilehtien tilausmaksut
- työhuonevähennys
- matkakulut

Kulujen täytyy liittyä pääomatulojen hankkimiseen, esimerkiksi arvopaperisijoitustoimintaan. Matkakulujen osalta on huomattava, että Verohallinnon tulkinnan mukaan matkakulut pörssiyhtiön yhtiökokoukseen eivät ole vähennyskelpoisia. Edellä mainittujen lisäksi voi esittää vähennettäväksi myös sijoitusneuvonnasta maksetut kulut, sijoitustoimintaan liittyvän lainan nosto- ja hoitokulun sekä korkosuojaus sopimuksen maksut (velan on liitettävä pääomatulojen hankkimiseen).

Jos olet hankkinut tietokoneen ja sillä on

käyttöä sekä tulonhankkimistoiminnassa että yksityistaloudessa, menot ovat vähennyskelpoisia vain tulonhankkimistoiminnan osalta. Lähtökohtaisesti tietokoneen hankintamenosta saat vähentää puolet, jos sinulla on näyttöä tulonhankkimiskäytöstä. Yli 1 200 euron hankintojen hankintameno vähennetään 25 prosentin vuotuisin menojäännöspoistoin. Jos vähennettävä osuus hankintahinnasta on enintään 1 200 euroa, voit vähentää sen kerralla.

! Pääomatuloista vähennettävissä kuluissa ei ole omavastuuta, paitsi jos kulut liittyvät arvopapereiden, arvo-osuuksien tai vastaavan omaisuuden hoitoon ja säilyttämiseen. Ne ilmoitetaan omassa kohdassaan ja kuluista vähennetään 50 euron omavastuu.

Älä vähennä kuitenkaan omavastuuta itse, vaan merkitse arvopaperien hoito- ja säilyttämismenot täysimääräisinä.

MAATALOUSYHTYMÄN OSAKKAAN KOROT JA TAPPIOT

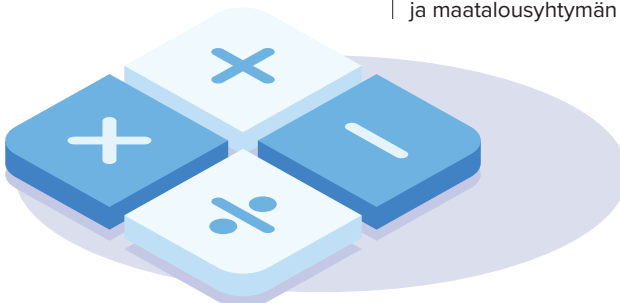
• OMAVERO tai LOMAKE 50B

! Jos olet osakkaana maatalousyhtymässä, voit vähentää yhtymän verovuoden 2024 tappioita pääomatuloistasi. Lomakkeesta 50B kyseinen kohta löytyy sivulta 3.

Jos maatalousyhtymä on lopettanut maatalouden harjoittamisen, voit poikkeuksellisesti vähentää pääomatuloistasi myös aiempien vuosien vahvistettuja tappioita. Jos haluat vähentää tappioita pääomatuloista, merkitse tähän osuutesi vähennettävän tappion määrästä joko prosentteina tai euroina. Tappion vähentämistä pääomatuloista on vaadittava ennen kuin verovuoden verotuksesi päättyy.

Tässä kohdassa voit ilmoittaa myös koron osakkaana ottamastasi velasta, joka kohdistuu maatalousyhtymän toiminnan rahoittamiseen. Ilmoita nämä tiedot: luotonantajan nimi, lainan tunnus, koron määrä euroissa, velan määrä verovuoden lopussa ja maatalousyhtymän Y-tunnus.

GEORG ROSBÄCK

KORKOJEN VÄHENTÄMINEN

OMAVERO tai LOMAKE • 50B

Verovelvollinen saa vähentää maksamansa **tulonhankkimislainan** korot pääomatuloistaan. Lisäksi **takausvelan** korot ovat tietyissä tapauksissa vähennyskelpoisia. Jos koroissa on virheitä tai puutteita, voit korjata tiedot Omaverossa tai lomakkeella 50B.

Korot vähennetään ensisijaisesti pääomatuloista. Jos pääomatuloihin kohdistuvat vähennykset, kuten korkomenot, ylittävät pääomatulojen määrän, syntyy alijäämä. Alijäämän perusteella verovelvollisella on oikeus ansiotulojen verosta myönnettävään **alijäämähyvitykseen** (ks. tarkemmin alijäämähyvitys).

! *Korkojen vähennyskelpoisuus riippuu lainan käyttökohteesta. Verovelvollisen on tämän vuoksi selvítettävä, mihin tarkoitukseen velka on käytetty.*

Jos velan käyttötarkoitus myöhemmin muuttuu, verovelvollisen on esitettävä selvitys velan uudesta käyttötarkoituksesta.

Jos verovelvollinen joutuu esimerkiksi taloudellisten vaikeuksien vuoksi ottamaan uutta lainaa vanhan lainan pääoman tai korkojen maksamista varten, on uuden lainan käyttötarkoitus lähtökohtaisesti sama kuin vanhan lainan.

Korko, joka on maksettu ennen aikaa, jolta se on laskettu, on vähennyskelpoinen vain siltä osin kuin se kohdistuu verovuoteen ja sitä seuraavaan vuoteen. Suurempaa korkovähennystä ei siten saa maksamalla korkoja pitkältä ajalta etukäteen.

Huomaa, että kulutusluottojen korkoja ei voi vähentää verotuksessa. Velka katsotaan kulutusluotoksi, jos se on otettu esimerkiksi elämisen rahoittamiseen, kodin sisustamiseen tai vaikkapa auton tai veneen hankintaan.

MIKÄ ON TULONHANKKIMISVELKAA?

! *Vähentää saa vain sellaisen lainan korot, jotka kohdistuvat veronalaisen tulon hankkimiseen. Lainalla on voitu hankkia esimerkiksi vuokralle oleva huoneisto, yhtiöosuus tai pörssiosakkeita.*

Tulonhankkimisvelaksi katsotaan myös velka, jonka verovelvollinen on ottanut sijoittaakseen osakesäästötillille velaksi ottamaan varoja.

Sellaista korkoa ei kuitenkaan saa vähentää, joka kohdistuu korkotulon lähdeverosta annetussa laissa tarkoitettuun korkotuloon tai mainitun lain mukaisen joukkovelkakirjan luovutuksen yhteydessä saatuun jälkimarkkinahyvitykseen. Myöskään vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen hankkimiseen tai pitkäaikaisäästämispomukseen otetun lainan korkoja ei saa vähentää.

Alihintaista huoneiston vuokrausta esimerkiksi perhesyistä ei pidetä tulonhankintana eikä verotuskäytännön mukaan tällaiseen asunnon hankintaan otetun lainan korkoja saa vähentää.

PUOLISOIDEN KOROT

Kumpikin puoliso voi vähentää pääomatuloistaan vain oman velkansa korot. Korkoja ei voi siirtää vähennettäväksi toisen puolison pääomatuloista. Korkovähennys on siis henkilökohtainen, ei perhekohtainen.

Jos puolisoilla on yhteistä velkaa, josta he ovat yhteisvastuussa, voi tällaisen velan korot vähentää verotuksessaan se puoliso, joka korot on maksanut. Jos korkojen maksajaa ei ole ilmoitettu Verohallintoon tai puolisoitten vaatimukset ovat ristiriitaiset, vähennetään kummaltakin puolisoilta puolet maksettujen korkojen määrästä.

! *Henkilöt katsotaan verotuksessa puolisoiksi siitä verovuodesta alkaen, jonka aikana avioliitto solmitaan.*

Puolisoina käsitellään myös avioliitossa asuvia, jos heillä on tai on aikaisemmin ollut yhteinen lapsi tai he ovat aiemmin olleet naimisissa keskenään.

TAKAUSVELAN KOROT

Takaajalla tai muun vakuuden asettajalla on oikeus vähentää sitoumuksensa perusteella suorittamansa velan tai sen suorittamista varten ottamansa velan korot, jotka ovat kertyneet siitä alkaen, kun velallinen on todettu maksukyvyttömäksi. Nämä korot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia vain, jos alkuperäisellä velallisella olisi ollut oikeus niiden vähentämiseen elinkeinotoimintaan tai maatalouteen kohdistuvina korkoina.

Jos alkuperäinen velallinen on vastuunsa perusteella maksanut takaajalle tai muulle vakuuden asettajalle hyvityksen, hänellä on oikeus korkoa koskevien säännösten mukaan vähentää siihen sisältyvä velan korkoa vastaava osuus.

HUOMAA

Esitetyttä veroilmoitusta tarkistettaessa kannattaa **varmistaa, että lainan käyttötarkoitus on oikein**. Sijoitusasunnon hankintaan käytetty laina on saatettu pankin puolesta ilmoittaa Verohallinnolle muuna lainana eikä tulonhankkimislainana. Jos käyttötarkoitus on esitetytällä veroilmoituksella väärä, korkoja ei ole vähennetty verotuksessasi.

ALIJÄÄMÄHYVITYS

Pääomatuloista tehtävät vähennykset, kuten korkovähennykset, tehdään ensi sijassa pääomatuloista. Jos vähennykset ovat suuremmat kuin pääomatulosi, syntyy alijäämä ja voit saada alijäämähyvitystä. Alijäämähyvityksen seurauksena saat osan pääomatulopuolen vähennyskelpoista menoista vähennettyä alijäämähyvityksenä ansiotulojen veroista.

Alijäämähyvityksen merkitys verotuksessa oli aiemmin suurempi, kun asuntolainan korot olivat vähennyskelpoisia ja useammat verovelvolliset maksoivat vapaaehtoisia eläkevakuutusmaksuja. Näitä kumpaakin suoritusta vähennettiin pääomatuloista ja muodostui herkästi alijäämä, kun verovelvollisella ei ollut pääomatuloja tai niitä oli vähemmän kuin vähennyksiä.

Nykyään tyypillisimmät alijäämähyvityslanteet ovat asuntosijoittajilla ja metsätalouden harjoittajilla. Esimerkiksi sijoitusasunnon isojen remonttikulujen tai metsätalouden investointien vuoksi verovelvollisella voi olla enemmän menoja kuin pääomatuloja yhteensä.

ALIJÄÄMÄHYVITYKSEN MÄÄRÄ

! Alijäämähyvitys on **30 prosenttia pääomatulolajin alijäämästä ja sitä voi saada enintään 1 400 euroa vuodessa.**

Alijäämähyvitys vähennetään ansiotulojen verosta. Esimerkiksi 3 000 euron suurisesta pääomatulojen alijäämästä voisi saada 900 euron alijäämähyvityksen ansiotulojen veroista.

Enimmäismäärää korotetaan 400 eurolla yhdestä lapsesta ja 800 eurolla kahdesta tai sitä useammasta lapsesta. Jos verovelvolliseen sovelletaan puolisoita koskevia säännöksiä, korotetaan sen puolison alijäämähyvityksen enimmäismäärää, jonka ansiotuloista määrättävän valtion tuloveron määrä on suurempi, elleivät puolisot ole toisin vaatineet.

Jos lapsia on enemmän kuin yksi, voit jakaa lapsikorotuksen puolisosasi kanssa niin, että molemmat saavat 400 euron lapsikorotuksen. Korotus on jaettava tasan. Sitä ei voi jakaa niin, että toinen puoliso saisi esimerkiksi 200 euroa ja toinen 600 euroa.

ALIJÄÄMÄHYVITYS, JOTA EI VOIDA VÄHENTÄÄ VEROISTASI

! Puolisoiden verotuksessa alijäämähyvityksen enimmäismäärä on yhteinen siten, että toisen puolison enimmäismäärästä käyttämättä jäävä osa voidaan siirtää toiselle puolisolalle. Tämän siirron Verohallinto tekee automaattisesti.

Sen sijaan itse alijäämähyvityksen siirtoa puolisolta toiselle tulee erikseen pyytää. Vaatimus on tehtävä ennen verotuksen päättymistä. Tilanne syntyy silloin, jos saat alijäämähyvitystä, mutta hyvitys on suurempi kuin ansiotulojesi verot. Siirto tehdään Omaverossa tai rasittamalla lomakkeen 50B kohta 5.

Jos et siirrä alijäämähyvitystä tehtäväksi puolisoasi veroista, vahvistetaan sinulle pääomatulolajin tappio.

PÄÄOMATULOLAJIN TAPPIO JA ALIJÄÄMÄHYVITYS

Pääomatulolajin alijäämää (tappiota) syntyy siis, jos sinulla on pääomatuloihin

kohdistuvia vähennyskelpoisia tulonhankkimismenoja, vähennyskelpoisia korkomenoja ja vähennettäväksi vaadittuja tulolähteen tappioita enemmän kuin veronalaisia pääomatuloja yhteensä.

Saat ensin alijäämähyvitystä ansiotuloista menevistä veroista edellä kuvatulla tavalla. Kun maksimimäärä on hyvitetty, vahvistetaan sinulle seuraavaksi pääomatulolajin tappio, sikäli kuin vielä vähennettävää riittää.

Pääomatulolajin tappio lasketaan seuraavalla kaavalla: Pääomatulolajin tappio = alijäämä – $(100/30 \times \text{verosta vähennetty alijäämähyvitys})$

ESIMERKKI

Naimattomalla ja lapsettomalla Pekalla on 10 000 euron pääomatulolajin alijäämä. Alijäämähyvityksenä Pekka saa enintään 1 400 euroa hyvitystä ansiotulojen veroista. Tämä on 30 prosentin osuus pääomatulolajin alijäämästä eli 4 667 euroa. Pekalle vahvistetaan pääomatulolajin tappioksi 5 333 euroa $(10\,000 - (100/30 \times 1\,400))$.

Pääomatulolajin tappio on sen syntymisvuoden jälkeen vähennyskelpoista kymmenen vuoden ajan ja tappio vähennetään pääomatulosta sitä mukaa kuin pääomatuloa syntyy. ◀

GEORG ROSBÄCK

ELÄKESÄÄSTÄMINEN

OMAVERO tai LOMAKKEET • 50A • 50B

Vuonna 2024 maksetut vapaaehtoisten eläkevakuutusten vakuutusmaksut ja ps-sopimuksen maksut on yleensä merkitty esitäytetyille veroilmoitukselle, koska vakuutusyhtiöt ja pankit ilmoittavat ne Verohallinnolle. Mikäli tiedot ovat virheelliset tai puutteelliset, ilmoitusta täytyy korjata.

Maksujen määrät korjataan ja ilmoitetaan joko Omaverossa tai paperilomakkeilla 50A tai 50B.

VÄHENNYS PÄÄOMATULOISTA

● OMAVERO tai LOMAKE 50B

Mikäli tiedoissa ei näy maksettuja maksuja, ne ilmoitetaan Omaverossa kohdassa Muut vähennykset. Paperilomakkeella Vapaaehtoisten yksilöllisten eläkevakuutusten vakuutusmaksut ja ps-sopimuksen maksut merkitään kohtaan 4.2. Maksunsaaja yksilöidään y-tunnuksella.

Vähennettävien maksujen enimmäismäärä on 5 000 euroa vuodessa. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 2 500 euroa, jos verovelvollisen työnantaja on maksanut verovuonna työntekijälleen ottamansa vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksuja.

Vapaaehtoisten eläkevakuutusten ja ps-sopimusten maksut voi vähentää ainoastaan vakuutetun tai ps-sopimuksen kohtee-

na oleviin varoihin oikeutetun henkilön verotuksessa.

Maksuja ei voi siirtää puolison verotuksessa vähennettäväksi, vaikka puoliso olisi ne maksanut.

Maksujen vähennyskelpoisuus edellyttää, että vanhuuseläkettä tai ps-sopimuksen suorituksia aletaan maksaa aikaisintaan tietyssä iässä, joka vaihtelee sen mukaan, mikä on sopimuksen tekoajankohta ja syntymisvuosi. Esimerkiksi verovähennysoikeus edellyttää 1962 tai myöhemmin syntyneiltä, että oikeus eläkkeeseen alkaa 70-vuotiaana, kun sopimus on tehty 1.1.2013 tai sen jälkeen. Mikäli sopimus on tehty ennen vuotta 2013, eläkeikävaatimus on 1962–1972 syntyneiden osalta 65 vuotta.

! Vähennys maksuista tehdään ensisijaisesti pääomatuloista.

Mikäli pääomatuloja ei ole tai ne eivät riitä maksujen vähentämiseen, syntyy nk. alijäämää siltä osin kuin vähennyskelpoiset maksut ovat suuremmat kuin pääomatulot.

Tästä ”tappiosta” lasketaan erityinen alijäämähyvitys, joka vähennetään ansiotulojen veroista. Esimerkiksi 1 000 euron alijäämän perusteella syntyy 300 euroa veroista tehtävää vähennystä. Erityisen alijäämähyvityksen enimmäismäärä on 1 400 euroa/vuosi.

VÄHENNYS ANSIOTULOISTA

● OMAVERO tai LOMAKE 50A

Tiedot omasta maksuosuudesta työnantajan ottamaan kollektiiviseen eläkevakuutukseen ilmoitetaan lomakkeella 50A kohdassa 8.2. Samassa kohdassa ilmoitetaan myös pakolliset YEL- tai MYEL-vakuutusmaksut silloin, kun niitä ei ole vähennetty yrityksen menoina. Omaverossa maksut ilmoitetaan kohdassa ansiotuloista tehtävät Muut vähennykset.

Työntekijä voi vähentää omassa verotuksessaan kollektiivisen eläkevakuutuksen maksuja ansiotuloistaan enintään 5 prosenttia työnantajan maksaman palkan määrästä ja vuodessa enintään 5 000 euroa.

Maksujen vähentäminen verotuksessa edellyttää, että eläkettä aletaan maksaa syntymävuodesta riippuen aikaisintaan 68-, 69- tai 70-vuotiaana, mikäli työntekijä on tullut kollektiivisen eläkevakuutuksen piiriin 1.1.2013 tai sen jälkeen. Aiemmin otettujen vakuutusmaksujen vähennyskelpoisuus edellyttää, että eläkettä aletaan maksaa aikaisintaan 60 vuotta täyttäneelle, mikäli vakuutus oli otettu ajalla 6.5.2004–31.12.2012. ◀

JUHA KOPONEN

Lahjoita puolenpitoa,
lahjoita jäsenyyttä
Veronmaksajissa

veronmaksajat.fi/lahjakortti

VARAT JA VELAT

Varat ja velat on ilmoitettava sellaisina kuin ne olivat vuoden 2024 päättyessä.

OMAVERO tai LOMAKKEET • 50B • 5 • 2/2Y

Esitetyille veroilmoitukselle on merkitty Verohallinnolla olevat tiedot verovelvollisen varoista ja veloista. Varoja ovat muun muassa verovelvollisen verovuoden päättyessä omistamat arvo-osuudet, sijoitusrahasto-osuudet, asunto-osakkeet ja kiinteistöt.

Mikäli esitetyille veroilmoitukselle ei ole merkitty varoja ja velkoja, jotka tulee ilmoittaa verottajalle, verovelvollisen tulee ilmoittaa puuttuvat tiedot. Myös tiedoissa olevat virheet on korjattava. Ilmoitusvelvollisuus koskee varoja ja velkoja sellaisena kuin ne olivat vuoden 2024 päättyessä.

● OMAVERO tai LOMAKE 50B

Jos käytetään paperilomakkeita, muutokset ja korjaukset varallisuuden ja velkojen osalta ilmoitetaan lomakkeella 50B. Mikäli tila ei ole riittävä, kannattaa täyttää tarvittaessa uusi lomake, johon lisättävät varat ja velat listataan ja yksilöidään.

! Tarkista, että velan käyttötarkoitus on merkitty veroilmoitukseen oikein, koska se vaikuttaa korkojen vähentämiseen verotuksessa.

Esimerkiksi asuntolainan korkoja ei ole saanut enää verovuonna 2024 vähentää lainkaan, mutta jos asunto onkin ollut vuokrauskäytössä, saat tämän käytön osalta vähentää korot täysimääräisesti. **Velan käyttötarkoitus voi siis muuttua.**

MITÄ VAROJA PITÄÄ ILMOITTA

Verohallinto kerää varallisuustietoja muun muassa kiinteistöverotusta ja verovalvontaa varten. Verovelvollisen tulee tarvittaessa ilmoittaa verottajalle vain ne varat, joiden osalta on säädetty ilmoitusvelvollisuus.

! Ilmoitusvelvollisuus koskee myös ulkomailla olevia varoja.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on annettava veroilmoituksessaan tiedot ja niitä koskevat selvitykset vain seuraavista omistamistaan varoista:

- Kiinteistöt eli esimerkiksi tontit ja tilat sekä muut kiinteistörekisteriin merkittävät yksiköt.
- Erottamaton määräala.
- Rakennus ja rakennelma, joka on toisen maalla, esim. vuokrakiinteistöt.
- Asunto-osakeyhtiön osakkeet.
- Keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osakkeet.
- Osakeyhtiön osakkeet ja yhteis-sijoitusyritysten osuudet.
- Osuuskunnan osuus (ei kuitenkaan osuuksia osuuskunnassa, joka harjoittaa tavanomaisten kulutustavaroiden tai palveluiden myyntiä eli kulutusosuuskuntien ja osuuspankkien tavanomaisia osuuksia).
- Sijoitusrahasto-osuudet.
- Muut arvopaperit ja arvo-osuudet, ei kuitenkaan joukkovelkakirjoja, joita verotetaan korkotulon lähdeverosta annetun lain mukaan. Ilmoittaa ei tarvitse myöskään vastaavia yleisön merkittäväksi tarjottuja, Euroopan talousalueella olevan julkisyhteisön tai kirjanpitovelvollisen koronmaksajan Euroopan talousalueella liikkeeseen laskemia joukkovelkakirjoja.
- Osuudet avoimeen yhtiöön, kommandiittiyhtiöön ja muuhun yhtymään. Yhtymän osakkaan on omassa veroilmoituksessaan ilmoitetta-

va yhtymän nimi, y-tunnus sekä osuutensa yhtymän varallisuuteen.

- Hallinta- ja nautintaoikeus kiinteistöön, huoneistoon tai arvopapereihin, kun oikeus on pidätetty omaisuuden luovutuksen yhteydessä tai saatu lahjana, perintönä tai testamentilla.
- Liike- ja ammattitoiminnan sekä maatilatalouden varat (paperilla ilmoitettaessa liike- ja ammattitoiminnan varat lomakkeella 5 ja maatalouden varat lomakkeella 2 tai 2Y).

Mitä omaisuutta ei tarvitse ilmoittaa

Kaikkea varallisuutta ei tarvitse ilmoittaa verottajalle, vaikka sitä ei olisi merkitty esitetyyn veroilmoitukseen. Verottajalle ei ilmoiteta esimerkiksi:

- Tavanomaista omassa käytössä olevaa koti-irtaimistoa.
- Autoja, moottoripyöriä tai veneitä.
- Suomalaisessa pankissa tai Euroopan talousalueella sijaitsevassa pankissa olevia lähdeveronalaisia talletuksia ja käyttelytileillä olevia varoja.
- Lähdeveron alaisia suomalaisia joukkovelkakirjoja eikä niitä vastaavia Eta-alueen joukkovelkakirjoja.
- Osuutta kotimaiseen kuolinpesään.
- Osuutta kulutusosuuskuntaan.
- Tavanomaista osuutta osuuspankkiin.

KENEN VELAT JA VARAT?

Jokainen täydentää tarvittaessa omaan veroilmoitukseensa ainoastaan **omat varansa ja velkansa**. Jos puoliset omistavat omaisuutta yhdessä (esimerkiksi asunnon), sen tulisi näkyä omistusosuuksien mukaisen jakosuhteen mukaan kummankin puolison varoina. Jos asunto on vain toisen puolison nimissä, koko asunnon tulisi olla merkitty kokonaan hänen varallisuutekseen.

Sama periaate koskee myös velkoja. Mikäli velka on esimerkiksi molempien puolisoitten nimissä, kumpikin täydentää tarvittaessa ilmoitustaan niin, että puolet velasta on merkitty omaan ilmoitukseen velaksi, mikäli velkakirjan ehdot eivät määrittele velkaosuuksia jollakin muulla tavalla.

Kiinteistö- ja metsäyhtymän osuuden hankintaa varten otetut velat käsitellään kunkin osakkaan henkilökohtaisina velkoina.

YHTYMÄ YKSILÖIDÄÄN Y-TUNNUKSELLA

Omistusosuuden yhtymästä tulisi selvittää veroilmoituksen esitäytetyistä tiedoista. Mikäli osuutta ei ole merkitty, osuus tulee ilmoittaa. Yhtymän yksilöinti tapahtuu yhtymän y-tunnuksen avulla. Osuudesta on ilmoitettava yhtymän nimi ja kotipaikka sekä multolukuna osuus yhtymän tuloon ja varallisuuteen.

Verotusyhtymä on kahden tai useamman henkilön muodostama yhteenliittymä, joka harjoittaa maatalan viljelyä tai hallintaa, metsätaloutta tai sellaisen kiinteistön hallintaa, josta yhteenliittymä on arvonlisäverovelvollinen tai hakeutunut arvonlisäverovelvolliseksi kiinteistön käyttöoikeuden luovuttamisesta.

Kiinteistöyhtymän käsite muuttui vuoden 2020 alusta, minkä takia esim. sisarus-ten yhteisesti omistamaa kesämökkiä ja sen tonttimaata ei yleensä enää pidetä kiinteistöyhtymänä. Kiinteistöyhtymänä pidetään yhteisesti omistettua kiinteistöä, joka on arvonlisäverovelvollinen tai joka on hakeu-

tunut arvonlisäverovelvolliseksi kiinteistön käyttöoikeuden luovutuksesta.

VAROJEN ARVOA EI YLEENSÄ ILMOITETA

Varoista ilmoitetaan vain varojen laji, lukumäärä ja varojen yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

! *Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän veroilmoituksessa ei yleensä ilmoiteta varojen arvoa koskevia tietoja.*

Ilmoittamisvelvollisuus ei koske kuitenkaan esimerkiksi yksityishenkilön saataavaa toiselta yksityishenkilöltä eli esimerkiksi vanhempien antamaa korotonta lainaa lapsille.

! *Ilmoitus kiinteistön tiedoissa mahdollisesti tapahtuneista muutoksista annetaan kiinteistöveroilmoituksella.*

Kiinteistöveroilmoitus tehdään joko Oma-vero-palvelussa tai paperilla lomakkeella 3743.

VELOISTAKIN ILMOITETAAN OSA

Veloistaan luonnollisen henkilön ja kotimaisen kuolinpesän on ilmoitettava lainat, jotka on saatu luotto- ja rahoituslaitoksilta, valtiolta, kunnalta, vakuutus- ja eläkelaitokselta, huoltokonttorilta ja työnantajalta. Lisäksi verovelvollisen on ilmoitettava muutkin lainansa, jos niiden korko on verotuksessa vähennyskelpoinen.

! *Lainasta on ilmoitettava sen käyttötarkoitus, maksamatta oleva määrä verovuoden päätyessä ja lainanantaja sekä mahdollinen lainan tunnus.*

Lainan korko on verotuksessa vähennyskelpoinen silloin, kun laina on käytetty tulonhankintaan (esimerkiksi vuokratulojen tai muiden pääomatulojen hankintaan). Verovuonna 2024 vakituiseen asuntoon käytetyn lainan korko ei ole enää vähennyskelpoinen. Lainan korko on myös vähennyskelvoton, mikäli laina on käytetty esimerkiksi kulutukseen, auton ostamiseen tai vapaa-ajan asunnon hankintaan. Mikäli

Hallintaoikeuden ilmoittaminen

NAUTINTA- JA hallintaoikeudella tarkoitetaan muulla kuin omaisuuden omistajalla olevaa oikeutta käyttää omaisuutta ja/tai saada hyväkseen sen tuotto. Ilmoittamisvelvollisuus koskee kiinteistöihin, asunto- ja kiinteistöosakkeisiin sekä arvopapereihin kohdistuvia hallinta- ja nautintaoikeuksia, jos nautintatai hallintaoikeus on pidätetty tai saatu omaisuuden luovutuksen yhteydessä taikka saatu lahjana, perintönä tai testamentilla. Omaisuuden luovutuksia ovat kauppa, vaihto ja lahja.

ESIMERKKI

Oikeus asua kiinteistöllä

Kiinteistön kaupan yhteydessä myyjä on pidättänyt itselleen elinikäisen tai määräaikaisen oikeuden asua kiinteistöllä. Myyjän on ilmoitettava varoinaan nautinta- ja hallintaoikeus kiinteistöön. Ostajan on ilmoitettava kiinteistö omistamaan varoina.

ESIMERKKI

Oikeus osinkoon

A on lahjoittanut osakeyhtiö X:n osakkeet C:lle, mutta on määrännyt, että B:llä on oikeus osakkeiden perusteella maksettavaan osinkoon. C:n on ilmoitettava osakeyhtiö X:n osakkeet omistamaan varoina. B:n on ilmoitettava varoinaan oikeus osakkeiden tuottoon.

ESIMERKKI

Kesämökki lesken hallinnassa

Leski on saanut testamentilla hallintaoikeuden jäämistöön kuuluvaan kesämökkiin. Lesken on ilmoitettava varoinaan kesämökkiin kohdistuva hallintaoikeus. Jakamattoman kuolinpesän on ilmoitettava kesämökki omistamaan varoina.

lainan korko on verotuksessa vähennykelpoinen, myös muulta kuin rahalaitokselta saatu velka on ilmoitettava.

Yksityishenkilöltä otettua velkaa – olipa se sitten korollista tai koroton – oman vakituksen asunnon tai omaan käyttöön tulevan kesäpäivän hankintaan ei tarvitse ilmoittaa, mutta yksityishenkilöiden välisestä velasta on varauduttava esittämään Verohallinnolle velkakirja ja kirjallinen selvitys velan takaisinmaksusta tai takaisinmaksusuunnitelman noudattamisesta.

Valtion tai Ahvenanmaan maakunnan hallituksen takamaa opintolainaa ei tarvitse ilmoittaa, jos lainan pääoma on enintään 1 700 euroa.

Omistajayrittäjien on hyvä muistaa, että heidän on ilmoitettava osakaslainan määrä tilikauden lopussa ja tarvittaessa osakaslainan muutoksia koskevia tietoja. Jos osakaslainaa ei ole merkitty valmiiksi esitä-

Miten korjaan varallisuustietoja

Jos varallisuustiedoissa on virhe tai jokin omaisuus puuttuu, korjauksen voi tehdä:

■ Omaverossa veroilmoituksen ensimmäisessä vaiheessa kohdassa Taustatiedot > Varallisuustiedot > Lisäykset ja muutokset varallisuuteen.

■ Paperilomakkeella 50B Pääomatulot

ja niistä tehtävät vähennykset, kohdassa 6 Muutokset varallisuustietoihin.

■ Kiinteistöön liittyvät korjaukset tehdään joko Omaverossa tai kiinteistöveroilmoituksella (lomake 3743).

Kiinteistöveropäätöksen tarkistamisohjeet sivuilla 82-83.

tetylle veroilmoitukselle, osakkaan on ilmoitettava takaisin maksettu osakaslaina ja osakeyhtiöstä vuonna 2024 nostetut osakaslainat, joita ei ole maksettu takaisin 31.12. mennessä (ks. osakaslainoista tämän lehden s. 69). ◀

JUHA--PEKKA HUOVINEN

Uusi jäsenetu yritysjäsenille

Arvonlisäveroneuvonta palvelee tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 9-12 numerossa

020 729 1700

- Palvelun käyttö edellyttää voimassa olevaa yritysjäsenyyttä.
- Yleinen veroneuvonnan numero palvelee jatkossakin metsätalouteen ja muuhun kuin varsinaiseen yritystoimintaan liittyvissä arvonlisäverokysymyksissä.

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

YRITTÄJÄ JA VEROILMOITUS

Mitä yrittäjän on tiedettävä esitötetyistä veroilmoituksesta?

TULONHANKKIMISVELKOJEN KOROT

On tärkeää, että lainan käyttötarkoitus on merkitty oikein esitötetyille veroilmoitukselle.

! *Tulohankkimisvelan korot ovat kokonaan vähennyskelpoisia pääomatuloista.*

Jos olet ottanut oman osakeyhtiösi osakkeiden hankintaan lainaa, tarkista esitötetyistä veroilmoituksesta, että laina on merkitty tulohankkimisvelaksi ja että lainan korot on merkitty **pääomatuloista** tehtäviksi vähennyksiksi.

! *Avoimen yhtiön tai kommandiitti-yhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen yhtiöosuuden hankintaan käytetyn velan korot vähennetään kuitenkin yhtiömiehen tulona verotettavasta osuudesta yhtiön elinkeinotulosta ennen tulo-osuuden jakamista ansio- ja pääomatuloksi.*

Tällainen korollinen **elinkeinoyhtymäosuu-**den hankintavelka vähennetään yhtiömiehen osuudesta yhtiön elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta. Velan määrä kalenterivuoden 2024 päättyessä vähennetään vuoden 2024 nettovarallisuusosuudesta, joten se vaikuttaa vasta vuoden 2025 tulo-osuuden jakautumiseen ansio- ja pääomatuloksi. Vuoden 2024 tulo-osuus jaetaan ansio- ja pääomatuloksi vuoden 2023 nettovarallisuusosuuden perusteella, josta on vähennetty velan määrä vuoden 2023 lopussa.

YEL- JA MYEL-VAKUUTUSMAKSUT

Ammatin- tai liikkeenharjoittajana voit veroilmoituksia antaessasi valita, vähennätkö YEL- vakuutusmaksut **elinkeinotoiminnan kuluna** vai esitötetyt veroilmoituksen yhteydessä **ansiotuloista** tehtävänä vähen-

MÄÄRÄPÄIVÄT

Yrittäjän veroilmoitusten määräpäivät:

■ **Ammatin-, liikkeen- tai maataloudenharjoittajan sekä hänen puolisonsa** esitötetyt veroilmoituksen määräpäivä on 1.4.2025. Tämä sama päivä on myös elinkeinotoiminnan veroilmoituksen (lomake 5) ja maatalouden veroilmoituksen (lomake 2) määräpäivä sekä ammatin-, liikkeen- tai maataloudenharjoittajan sekä hänen puolisonsa metsätalouden tuloveroilmoituksen (lomake 2C) määräpäivä.

■ **Osakeyhtiön omistajan sekä kommandiittiyhtiön tai avoimen yhtiön yhtiömiehen** esitötetyt veroilmoituksen määräpäivä on 15.4., 22.4. tai 29.4.2025.

■ **Osakeyhtiön** veroilmoitus on annettava 4 kuukauden kuluessa tilikauden päättymiskuukauden lopusta laskien.

■ **Avoimen yhtiön ja kommandiittiyhtiön** vuoden 2024 veroilmoituksen määräpäivä on 1.4.2025.

nyksenä.

Maataloudenharjoittajana voit valita, vähennätkö MYEL-vakuutusmaksut **maatalouden menona** vai esitötetyt veroilmoituksen yhteydessä **ansiotuloista** tehtävänä vähennyksenä.

Kolmas vaihtoehto on vähentää YEL- tai MYEL-vakuutusmaksut **puolison** esitötetyt veroilmoituksen yhteydessä puolison ansio-

tuloista tehtävänä vähennyksenä. Vaatimus maksujen vähentämisestä puolison verotuksessa on tehtävä ennen verotuksen päättymistä.

Jos haluat vähentää YEL- tai MYEL-vakuutusmaksut ansiotuloista tehtävänä vähennyksenä, merkitse ne Omaverossa esitötetyt veroilmoituksen vähennyksiin tai paperilomakkeelle 50A. Jos YEL-vakuutusmaksut on kirjattu kuluiksi kirjanpitoon, merkitse vakuutusmaksut lisäksi elinkeinotoiminnan veroilmoitukselle (lomake 5) vähennyskelpottomiksi kuluiksi.

! *Kun vähennät YEL- tai MYEL-vakuutusmaksut esitötetyt veroilmoituksen yhteydessä, ne eivät pienennä yrittäjävähennyksen laskentapohjaa.*

Yrittäjävähennys on 5 % jaettavasta yritystulosta eli elinkeinotoiminnan tai maatalouden tuloksesta, josta on vähennetty aikaisempien vuosien vahvistetut elinkeinotoiminnan tai maatalouden tappiot. **Yrittäjävähennystä ei merkitä veroilmoitukseen**, Verohallinto vähentää sen automaattisesti.

Osakeyhtiössä, avoimessa yhtiössä ja kommandiittiyhtiössä yhtiö yleensä mak-

Lataa vero- oppaat

saa ja vähentää YEL-vakuutusmaksut. Jos olet kuitenkin itse maksanut oman tai puolison YEL-vakuutusmaksun, merkitse maksu esitetyille veroilmoitukselle ansiotuloista tehtäväksi vähennykseksi.

Osingot ja osakslainat:

Omasta osakeyhtiöstä nostetuista osingoista ja osakaskohtaisista oikaisuista ks. tämän lehden juttu *Osinkotulot ja ylijäämät osuuskunnista*, s. 70. Osakeyhtiöltä saaduista lainoista ks. juttu *Osakslainat*, s. 69.

Yrittäjän vapaaehtoiset eläkevakuutusmaksut ja ps-sopimuksen maksut:

Ammatin-, liikkeen- tai maataloudenharjoittajan vapaaehtoisen yksilöllisen eläkevakuutuksen maksuja tai pitkäaikaissäästämissopimuksen maksuja ei saa vähentää elinkeinotoiminnan tai maatalouden veroilmoituksella, vaan ne vähennetään esitetytyn veroilmoituksen yhteydessä (ks. juttu *Eläkesäästäminen* sivulla 76).

Yrittäjän matkakulut

● OMAVERO tai LOMAKE 1A

Yrittäjän asunnon ja työpaikan/pysyvän toimipaikan välisistä matkoista aiheutuneet kulut ilmoitetaan esitetytyn veroilmoituksen korjauksena joko Omaverossa kohdassa *Matkakulut - Asunnon ja työpaikan väliset matkat* tai lomakkeella 1A (ks. juttu *Matkakulut* s. 58).

MARJO SALIN

Veronmaksajien maksuttomista oppaista löydät hyödyllisiä vinkkejä ja tärkeää perustietoa arkisista, oman taloutesi vero- ja talousaiheista.

Tutustu ja lataa
veronmaksajat.fi/oppaat

VERONMAKSAJAT
Puolenpitoa.

Paljonko vähennys laskee verojasi?

Jos työmatkakulusi kasvavat tai vähenevät, tiedätkö, kuinka paljon muutos vaikuttaa veroihisi? Sijoittajan puolestaan on hyvä olla perillä siitä, miten ja missä järjestyksessä erilaisten sijoitusten tappiot vähennetään verotuksessa.

VAIKKA KONE LASKEE verot, on hyvä ymmärtää, miten verotus toimii. Hyvä hetki syventyä omaan verotukseen on samalla, kun vuoden 2024 veroilmoitus annetaan.

PÄÄOMATULOJEN VEROT

Pääomatulojen verot on helppo laskea itse. Pääomatuloista ei tehdä viran puolesta vähennyksiä, joissa olisi monimutkaiset laskukaavat.

Vero on 30 prosenttia, jos tulojen määrä vähennysten jälkeen ei ylitä 30 000 euroa vuodessa. Rajan ylittävältä osalta vero on 34 prosenttia. Vero on sama riippumatta siitä, kuinka suuret ansiotulot verovelvollisella on tai onko niitä ollenkaan.

Vähennyksen verohyöty on myös helppo arvioida. Se on yhtä suuri kuin summa, jonka joutuisit maksamaan veroa ilman vähennystä.

Jos sinulla on 1 000 euron vähennys, se pienentää verojasi pääomatulojen veroprosentin verran.

ESIMERKKI

Jos vuokratulosta vähennetään 1 000 euron jääkaappi, jääkaapin hankinta alentaa veroja $1\,000 \times 30\%$ eli 300 euroa. Sen verran enemmän olisi pitänyt maksaa vuokratulosta veroja, jos jääkaappi olisi jäänyt ostamatta.

Näin laskeminen onnistuu:

Selvitä ensin, paljonko sinulla on **veronalaisia** pääomatuloja ja mitä pääomatuloja sinulla on. Ota osingoista huomioon vain veronalainen määrä ja vain ne, jotka verotetaan

pääomatulona.

Veroja ei lasketa veronalaisista tuloista, vaan **verotettavasta tulosta**, joka saadaan, kun veronalaisesta pääomatulosta vähennetään verotuksessa vähennuskelpoiset erät.

Näitä ovat tulonhankkimiskulut, tappiot, korot ja vanhojen vuosien tappiot, jos niitä on. Jos haluat ennakoida ja laskea pääomatulojen verot oikein, sinun täytyy tietää, missä järjestyksessä nämä eri erät vähennetään. Tästä on hyötyä myös verosuunnittelussa.

Vähennä ensin tulonhankkimiskulut. Esimerkiksi vuokratuloista vähennetään hoitovastikkeet ja vuosikorjaukset. Puun myyntitulosta vähennetään metsätalouden menot.

Ovatko vuosikulut suuremmat kuin saamasi tulo? Silloin tulon ylittävä osa kuluista vähennetään muista pääomatuloista, jotka voivat olla myös luovutusvoittoja.

Jos esimerkiksi sijoitusasunnon kulut ovat suurten vuosikorjausten takia vuokratuloja suuremmat, vähennetään muista pääomatuloista ne kulut, joita ei pysty vuokratuloista vähentämään.

LUOVUTUSTAPPIOT VÄHENNÄTÄÄN IKÄJÄRJESTYKSESSÄ

Jos olet myynyt omaisuutta, laske kauppojen voitot ja tappiot.

Sen jälkeen luovutustappiot vähennetään luovutusvoitoista. Vanhat luovutustappiot vähennetään ennen uusia. Tarkista siis ensin, onko sinulle jäänyt vuoden 2023 verotuksesta vähentämättä luovutustappiota.

Eli vuoden 2024 verotuksessa vähennetään ensin vuonna 2023 ja sitä ennen syntyneet, vielä vähentämättä olevat vähennuskelpoiset luovutustappiot. Vuoden 2024 verotuksessa voidaan vielä vähentää

vuonna 2019 ja sen jälkeen syntyneitä luovutustappioita, jos niitä ei ole vähennetty jo aikaisemmin. Vasta sen jälkeen vähennetään vuonna 2024 syntyneet luovutustappiot. Tämä hoituu verotuksessa automaattisesti.

Jos luovutustappioita on enemmän kuin luovutusvoittoja, loput tappiosta vähennetään muista pääomatuloista, kuitenkin vasta sen jälkeen, kun pääomatuloista on ensin vähennetty niihin kohdistuvat tulonhankkimiskulut.

Luovutustappiota ei voi siis vähentää bruttovuokratulosta, vaan vasta siitä vuokratulosta, joka jää jäljelle, kun vuokrista on ensin vähennetty vuosikulut, kuten hoitovastikkeet. Tämä kannattaa ottaa huomioon esimerkiksi tilanteessa, jossa vanhoja luovutustappioita on vähentämättä ja ne uhkaavat vanhentua.

MUUT TAPPIOT JA KOROT

Tulonhankkimiskulujen ja luovutustappioiden vähentämisen jälkeen pääomatuloista vähennetään mahdolliset lopetettujen osakesäästötilin, sijoitusvakuutuksen ja kapitalisaatiosopimuksen tappiot.

Jos olet ammatinharjoittaja tai maanviljelijä ja olet vaatinut tappion vähentämistä pääomatuloista, ne vähennetään seuraavaksi. Samoin vähennetään osuutesi yhtymän tappiosta. Vasta tämän jälkeen pääomatuloista vähennetään korot ja sen jälkeen vanhojen vuosien pääomatulojen tappiot.

Näin saadaan lopulta verotettava pääomatulo, josta lasketaan 30 prosentin vero (tai 34 prosentin vero siltä osin kuin verotettava tulo ylittää 30 000 euroa). Jos pääomatuloihin kohdistuvat menot, korot ja muut vähennuskelpoiset erät ovat tuloja suuremmat, mitään verotettavaa pääomatuloa ei jää.

VUOSIKULUT JA KOROT VOIVAT ALENTAA ANSIOTULOJEN VEROA

Jos pääomatuloista vähennyskelpoiset kulut ovat tuloja suuremmat, erotus on nimeltään alijäämä. Esimerkiksi metsänomistajalla on helposti sellaisia vuosia, jolloin tätä alijäämää syntyy, koska menoja on, mutta tuloja ei.

Alijäämästä lasketaan **alijäämähyvyitys**, joka on 30 prosenttia alijäämästä. Alijäämähyvyitys vähennetään ansiotulojen veroista. Tällä tavalla pääomatuloista vähentämättä jääneet menot tulevat vähennettyä verotuksessa sinä vuonna, jona ne on maksettu. Alijäämähyvyitys-nimisellä vähennyksellä siis alennetaan ansiotuloista maksettavaa veroa pääomatuloista vähentämättä jääneiden kulujen ja korkojen takia.

Alijäämähyvityksen maksimi on 1 400 euroa, ja se täyttyy 4 666 euron suuruisella summalla. Alaikäiset lapset korottavat tätä 1 400 euron rajaa maksimissaan 800 euroa. Jos puoliso verotuksessa ei vähennetä lainkaan alijäämähyvitystä tai vähennetään alle 1 400 euroa, sinun alijäämähyvityksesi maksimia korotetaan ilman eri vaatimusta. Voit siis omassa verotuksessasi vähentää maksimissaan 2 800 euron alijäämähyvityksen ilman lapsikorotuksiakin, jos puoliso ei ko. hyvitystä tarvitse lainkaan.

Jos alijäämä on suuri etkä pysty vähentämään alijäämähyvityksenä koko summaa, vähentämättä jäänyt määrä siirtyy vähennettäväksi seuraavien vuosien pääomatuloista.

Jos alijäämä olisi esimerkiksi 10 000 euroa, $5\,334$ euron suuruinen summa ($10\,000 - 4\,666 = 5\,334$) jäisi vähennettäväksi seuraavina vuosina ja siitä vahvistettaisiin **pääomatulolajin tappio**. Tämän tappion voisit vähentää jatkossa vain pääomatuloista.

Luovutustappiota ei vähennetä alijäämähyvityksenä, kuten ei myöskään osakesäästötilin, sijoitusvakuutuksen tai kapitalisaatiosopimuksen lopettamisesta aiheutunutta tappiota. Nämä erät voidaan vähentää vain pääomatuloista. Jos vähennystä ei pysty tekemään tappion syntymisvuonna, luovutustappiot voidaan vähentää viitenä seuraavana vuonna ja muut tappiot kymmenen vuoden aikana.

Mitään tappiota ei voi siirtää puolison verotukseen.

ANSIOTULOJEN VEROT

Ansiotuloista maksettavien verojen laskeminen on hieman mutkikkaampaa kuin pääomatulojen. Sinänsä periaate verojen laske-

misessa on sama: veronalaisesta tulosta vähennetään tulonhankkimiskulut sekä muut vähennykset ja erotuksesta lasketaan verot. Idea on siis sama kuin pääomatuloissa.

Ansiotuloista maksetaan veroa valtiolle, kunnalle ja seurakunnalle. Vuonna 2023 kunnille maksettavaa veroa alennettiin ja valtionveroa nostettiin, koska sote-uudistus siirsi mm. terveyden- ja sairaanhoidon järjestämisen kunnilta hyvinvointialueille ja samalla menot kunnilta valtion maksettavaksi.

Lisäksi maksetaan kahdenlaisia sairausvakuutusmaksuja: sairaanhoitomaksua sekä päivärahamaksua. Kaikista tuloista ei makseta molempia maksuja. Palkasta maksetaan kumpaakin, mutta esimerkiksi eläkkeistä vain sairaanhoitomaksua, tosin maksu on suurempi kuin palkkatulosta. Lisäksi Yle-vero menee useimmilta.

Sairaanhoitomaksu määrätään yleensä samasta määrästä kuin kunnallisverot. Päivärahamaksu sen sijaan lasketaan bruttopalkasta ja se on vähennyskelpoinen samoin kuin eläke- ja työttömyysvakuutusmaksut.

LISÄPROSENTTI KERTOO VEROHYÖDYN

Jos olet palkansaaja ja olet lisännyt veroilmoitukseen **matkakuluja ja tulonhankkimiskuluja**, näiden vähennysten vaikutus veroihin vastaa melko tarkoin verokortillesi merkityä lisäprosenttia. Lisäprosentti kertoo, miten paljon veroa peritään tuloistasi, jotka ylittävät verokortillesi merkityn tulorajan.

Kun lasket kulujen verovaikutusta, muista ensin vähentää **omavastuut**.

Asunnon ja työpaikan välisten matkojen omavastuu on 900 euroa vuonna 2024. Jos matkakuluja on esimerkiksi 2 000 euroa, vähennystä jää omavastuun jälkeen 1 100 euroa. Jos lisäprosenttisi oli viime vuonna esimerkiksi 40, verosi alenevat matkakulujen takia noin 440 euroa vuodessa.

Tulonhankkimiskuluissa ei ole samanlaista omavastuuta, mutta kaikki, joilla on vähintään 750 euroa palkkatuloja, saavat automaattisesti 750 euron tulonhankkimisvähennyksen. Siksi pääset vähentämään tulonhankkimiskuluja vasta, jos sinulla on niitä enemmän kuin 750 euroa.

Vähennykset alentavat maksettavaa veroa. Se, saatko veronpalautusta vai joudutko maksamaan jäännösveroja, riippuu siitä, onko maksettujen verojen määrä suurempi vai pienempi kuin veron oikeaa määrää.

VIRAN PUOLESTA TEHTÄVÄT VÄHENNYKSET LASKELMALTA

Ansiotuloista tehdään erilaisia ns. viran puo-

VÄHENNYKSET PÄÄOMATULOISTA

VÄHENTÄMISJÄRJESTYS:

Verotus toimitetaan automaattisesti tässä kerrotulla tavalla eikä vanhojen vahvistettujen tappioiden vähentämistä tarvitse erikseen vaatia.

- 1 Vähennä pääomatuloista niiden hankkimisesta aiheutuneet vuosikulut.
- 2 Vähennä luovutustappiot luovutusvoitostasi. Vähennä ensin ne vanhimmat luovutustappios, joita et ole aikaisempina vuosina voinut vähentää ja jotka eivät ole vanhentuneet.
- 3 Jos sinulla on niin paljon luovutustappioita, että luovutusvoitostasi eivät riitä niiden vähentämiseen, vähennä loppuosa muista pääomatuloistasi, joista on ensin vähennetty niiden hankkimisesta aiheutuneet vuosikulut.

- 4 Vähennä pääomatuloistasi mahdolliset lopetettujen osakesäästötilin, sijoitusvakuutuksen ja kapitalisaatiosopimuksen tappiot.

- 5 Vähennä osuutesi yhtymän tappiota sekä elinkeinotoiminnan tappio, jos olet vaatinut sitä vähennettäväksi pääomatuloista.

- 6 Vähennä sen jälkeen korot.

- 7 Vähennä jäljelle jääneistä pääomatuloistasi mahdolliset vanhat pääomatulojen tappiot, joita et ole pystynyt aiempina vuosina vähentämään.

Vähennysten jälkeen
pääomatuloistasi jäljelle
jäävä summa =
verotettava pääomatulosi.

lesta tehtäviä vähennyksiä, joiden määrää on hankala itse laskea tai päätellä. Verojen laskemisessa kannattaakin käyttää apuna esimerkiksi Verohallinnon laskuria osoitteessa *vero.fi*.

Näitä **tulon määrästä riippuvaisia vähennyksiä** ovat pienituloisen perusvähennys, aktiivisen ansiotulon (kuten palkan) ansiotulovähennys, eläketulovähennys, opintorahavähennys ja suoraan veroista vähennettävä työtulovähennys, jonka saa vain palkasta ja muusta työhön liittyvästä ”aktiivisesta” tulosta, mutta ei esimerkiksi sosiaalietuuksista.

Kuten näiden vähennysten nimistäkin voi päätellä, eri tuloista on mahdollista saada eri vähennyksiä. Omien tulojesi viran puolesta tehtävät vähennykset näet verottajan lähettämältä verolaskelmalta tai Omaverosta.

Ansiotuloista maksettavien verojen suhteellinen osuus kasvaa tulojen kasvaessa. Ansiotulojen verotus on siis progressiivista. Tämä koskee myös kunnallisveroa, koska viran puolesta tehtävät vähennykset pienenevät tulojen kasvaessa. Ansiotulojen kasvaessa esimerkiksi ansiotulovähennys ja eläketulovähennys pienenee ja lopulta niitä ei saa lainkaan. Kaikkien ansiotulojen määrä vaikuttaa vähennysten määrään.

Ennen kuin ansiotulovähennyksen määrää lasketaan, palkasta vähennetään tulonhankkimisvähennys 750 euroa ja sen ylittävät vaaditut tulonhankkimiskulut sekä matkakulut omavastuun ylittävältä osalta. Näin saadaan **ns. puhdas ansiotulo**.

Esimerkiksi 50 000 euroa tienavalla ansiotulovähennys on noin 2 000 euroa ja 30 000 euroa tienavalla noin 2 900 euroa.

Vähennys pienentää sitä summaa, josta verot lasketaan. Palkansaaja, jonka palkkatulo ylitti noin 94 000 euroa vuonna 2024, ei enää saa ansiotulovähennystä. Vuoden 2025 verotuksessa ei enää ole ansiotulovähennystä. Työtulovähennyksen korotus korvaa sen.

Pääomatulot eivät vaikuta ansiotulosta tehtäviin vähennyksiin. Esimerkiksi henkilön on mahdollista saada pienituloisen perusvähennys tai eläketulovähennys, vaikka hänellä olisi samana vuonna pääomatuloja. Toisaalta pääomatuloista joudutaan maksamaan veroa, vaikka kokonaistulot olisivat niin pienet, ettei niistä olisi mennyt veroa lainkaan, jos tulot olisivat olleet ansiotuloja.

VALTIOLLE MAKSETTAVA VERO TAULUKOSTA

Ansiotuloista valtiolle maksettava valtion tulovero lasketaan vuosittain vahvistettavan verotaulukon mukaan. Vähennykset alentavat verotettavaa tuloa, josta valtionvero lasketaan.

Työtulovähennys vähennetään kuitenkin suoraan veroista ja vähennys tehdään ensi sijassa valtion veroista. Vähennys pienenee tulojen kasvaessa. Vähennyksen tarkka määrä löytyy omalta verolaskelmalta.

Valtioverotaulukon tulorajoja muutetaan vuosittain hieman, koska niihin tehdään yleensä inflaatiotarkistus. Vuonna 2024 tehtiin isompi korjaus lisäämällä yksi tuloluokka ja samalla veron korkein porras nousi 150 000 euroon. Tämän ylittävältä

osalta vero on 44 prosenttia. Vuoden 2023 verotuksessa 44 prosentin raja oli 85 800 eurossa.

Olennaista on hahmottaa, missä vaiheessa tulon lisäyksestä maksettava valtionvero ei enää kasva suhteellisesti. Jos esimerkiksi pohtii, kannattaako suuri kertatulo jakaa maksettavaksi useammalle vuodelle, jakaminen ei lievennä valtionveroa, jos verotettava tulo ilman kertatuloakin on jo suurempi kuin tuloveroasteikon korkein porras. Raja on 150 000 eurossa. Kun verotettava ansiotulo on yli 150 000 euroa, tulon lisäyksestä maksettava vero valtiolle on 44 prosenttia vuonna 2024. Vuoden 2025 verotuksessa vero on 44,5 prosenttia 150 000 euron ylittävältä osalta.

Koko verotaulukon näet ohessa. Valtion veron päälle tulevat tietenkin vielä kunnallisvero ja sairausvakuutusmaksut sekä kirkollisvero. ◀

PÄIVI KAARI

KIRJOITTAJA ON JOHTAVA VEROJURISTI VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTOSSA

Kotitalousvähennysvähentää suoraan veroa

Jos vaadit veroilmoituksella kotitalousvähennystä, sen vaikutus veroihin on helppo laskea: maksettavaksesi tulevat verot vähenevät saman verran kuin saat kotitalousvähennystä. Ensin lasketaan siis verot, joista vähennetään kotitalousvähennys. Ei ole väliä, onko vero ansio- vai pääomatuloista.

ESIMERKKI

Olet vaatinut vähennystä yrityksen veloittamasta 1 000 euron remonttityöstä. Saat siitä kotitalousvähennystä 40 prosenttia eli 400 euroa. Kotitalousvähennyksessä on 100 euron omavastuu, joten lopullinen vähennyksesi on 300 euroa. Verosi alenevat 300 euroa.

Kotitalousvähennys ei luonnollisesti alenna veroja, jos niitä ei vähäisten tulojen vuoksi makseta. Jos sinulla on puoliso, kotitalousvähennys vähennetään silloin hänen veroistaan.

Vuoden 2024 valtion tuloveroasteikko

Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävistä tulo osasta
0	0	12,64 %
20 500	2 591,20	19,00 %
30 500	4 491,20	30,25 %
50 400	10 510,95	34,00 %
88 200	23 362,95	42,00 %
150 000	49 318,95	44,00 %

Eläketulosta lisäveroa 5,85 % siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 47 000 euroa.

Kunnallisvero, sairausvakuutusmaksut sekä kirkollisvero vuonna 2024

PALKANSAAJA

Kunnallisvero, keskimääräinen 7,46 %
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu..... 0,51 %
Kirkollisvero, keskimääräinen..... 1,38 %

Vähennyskelpoinen päivärahamaksu (bruttopalkasta)... 1,01 %
Palkasta perityt vähennyskelpoiset työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut..... (7,94–9,44 %)

ELÄKELÄINEN

Kunnallisvero, keskimääräinen 7,46 %
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu..... 1,48 %
Kirkollisvero, keskimääräinen..... 1,38 %